

Dziennik Urzędowy C 185

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Rocznik 66

26 maja 2023

Spis treści

II Komunikaty

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska

2023/C 185/01	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa M.11006 – ONE / MACQUARIE / YTI) ⁽¹⁾	1
2023/C 185/02	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa M.11092 – BLACKSTONE / CDPQ / INVENERGY / AEP RENEWABLES / AEP WIND HOLDINGS / TRENT WIND FARM / DESERT SKY WIND FARM) ⁽¹⁾	2
2023/C 185/03	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa M.11016 – AIR LIQUIDE / ADP / JV) ⁽¹⁾	3

IV Informacje

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Rada

2023/C 185/04	Rezolucji Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat wyników 9. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego	4
2023/C 185/05	Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie przeglądu planu prac służących realizacji strategii UE na rzecz młodzieży w latach 2022–2024	14
2023/C 185/06	Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie społecznego wymiaru zrównoważonej Europy dla młodzieży	21
2023/C 185/07	Rezolucja przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie przeglądu reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA oraz koordynowania stanowisk państw członkowskich przed posiedzeniami tej agencji	29

PL

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

2023/C 185/08	Rezolucja Rady w sprawie europejskiego obszaru edukacji: perspektywa na rok 2025 i dalsze lata	35
2023/C 185/09	Konkluzje Rady w sprawie zagrożonych i przesiedlonych artystów	39
2023/C 185/10	Konkluzje Rady w sprawie dalszych kroków na rzecz urzeczywistnienia automatycznego wzajemnego uznawania w kształceniu i szkoleniu	44
2023/C 185/11	Ogłoszenie skierowane do osób i podmiotów, do których mają zastosowanie środki ograniczające przewidziane w decyzji Rady 2013/255/WPZiB i w rozporządzeniu Rady (UE) nr 36/2012 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii	51
2023/C 185/12	Ogłoszenie skierowane do podmiotów danych objętych środkami ograniczającymi przewidzianymi w decyzji Rady 2013/255/WPZiB, zmienionej decyzją Rady (WPZiB) 2023/1035, i rozporządzeniem Rady (UE) nr 36/2012, wykonywanym rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) 2023/1027 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii	52
Komisja Europejska		
2023/C 185/13	Kursy walutowe euro – 25 maja 2023 r.	54
2023/C 185/14	Zawiadomienie Komisji w sprawie bieżących stóp procentowych od zwracanej pomocy państwa oraz stóp referencyjnych/dyskontowych obowiązujących od dnia 1 czerwca 2023 r. (Opublikowano zgodnie z art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r.)	55

V Ogłoszenia

POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

Komisja Europejska

2023/C 185/15	ZAWIADOMIENIE NA PODSTAWIE ART. 29 UST. 2 REGULAMINU PRACOWNICZEGO – Ogłoszenie o naborze na stanowisko dyrektora Przedstawicielstwa w Sofii, Bułgaria (grupa zaszeregowania AD 14) w Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji Społecznej (DG COMM) – COM/2023/10433	56
---------------	---	----

INNE AKTY

Komisja Europejska

2023/C 185/16	Publikacja informacji dotyczącej zatwierdzenia zmiany standardowej w specyfikacji produktu objętego nazwą pochodzenia w sektorze winorośli i wina, o której to zmianie mowa w art. 17 ust. 2 i 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/33	57
2023/C 185/17	Publikacja zatwierdzonej zmiany standardowej w specyfikacji produktu objętego chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym w sektorze produktów rolnych i środków spożywczych, o której to zmianie mowa w art. 6b ust. 2 i 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 664/2014	64

II

*(Komunikaty)*KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji**(Sprawa M.11006 – ONE / MACQUARIE / YTI)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2023/C 185/01)

W dniu 4 maja 2023 r. Komisja podjęła decyzję o niewyrażaniu sprzeciwu wobec powyższej zgłoszonej koncentracji i uznaniu jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Decyzja ta została oparta na art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 ⁽¹⁾. Pełny tekst decyzji dostępny jest wyłącznie w języku angielskim i zostanie podany do wiadomości publicznej po uprzednim usunięciu ewentualnych informacji stanowiących tajemnicę handlową. Tekst zostanie udostępniony:

- w dziale dotyczącym połączeń przedsiębiorstw na stronie internetowej Komisji poświęconej konkurencji (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Powyższa strona została wyposażona w różne funkcje pomagające odnaleźć konkretną decyzję w sprawie połączenia, w tym indeksy wyszukiwania według nazwy przedsiębiorstwa, numeru sprawy, daty i sektora,
- w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl>) jako dokument nr 32023M11006. Strona EUR-Lex zapewnia internetowy dostęp do prawa Unii Europejskiej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji**(Sprawa M.11092 – BLACKSTONE / CDPQ / INVENERGY / AEP RENEWABLES / AEP WIND HOLDINGS / TRENT WIND FARM / DESERT SKY WIND FARM)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2023/C 185/02)

W dniu 3 maja 2023 r. Komisja podjęła decyzję o niewyrażaniu sprzeciwu wobec powyższej zgłoszonej koncentracji i uznaniu jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Decyzja ta została oparta na art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 ⁽¹⁾. Pełny tekst decyzji dostępny jest wyłącznie w języku angielskim i zostanie podany do wiadomości publicznej po uprzednim usunięciu ewentualnych informacji stanowiących tajemnicę handlową. Tekst zostanie udostępniony:

- w dziale dotyczącym połączeń przedsiębiorstw na stronie internetowej Komisji poświęconej konkurencji (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Powyższa strona została wyposażona w różne funkcje pomagające odnaleźć konkretną decyzję w sprawie połączenia, w tym indeksy wyszukiwania według nazwy przedsiębiorstwa, numeru sprawy, daty i sektora,
- w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl>) jako dokument nr 32023M11092. Strona EUR-Lex zapewnia internetowy dostęp do prawa Unii Europejskiej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji**(Sprawa M.11016 – AIR LIQUIDE / ADP / JV)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2023/C 185/03)

W dniu 12 maja 2023 r. Komisja podjęła decyzję o niewyrażeniu sprzeciwu wobec powyższej zgłoszonej koncentracji i uznaniu jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Decyzja ta została oparta na art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 ⁽¹⁾. Pełny tekst decyzji dostępny jest wyłącznie w języku angielskim i zostanie podany do wiadomości publicznej po uprzednim usunięciu ewentualnych informacji stanowiących tajemnicę handlową. Tekst zostanie udostępniony:

- w dziale dotyczącym połączeń przedsiębiorstw na stronie internetowej Komisji poświęconej konkurencji (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Powyższa strona została wyposażona w różne funkcje pomagające odnaleźć konkretną decyzję w sprawie połączenia, w tym indeksy wyszukiwania według nazwy przedsiębiorstwa, numeru sprawy, daty i sektora,
- w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl>) jako dokument nr 32023M11016. Strona EUR-Lex zapewnia internetowy dostęp do prawa Unii Europejskiej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

**Rezolucji Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat
wyników 9. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego**

(2023/C 185/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

PRZYPOMINAJĄC, ŻE

1. Cele niniejszej rezolucji to zadbanie o to, by wyniki 9. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego (EUYD) zostały uznane przez odpowiednie zainteresowane strony na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim oraz by te strony podjęły w związku z tymi wynikami stosowne działania następcze, a także zapewnienie jakości i ciągłości realizacji unijnego dialogu młodzieżowego i jego wyników. Celem niniejszego dokumentu jest również przyczynienie się do zwiększenia przejrzystości EUYD oraz przedstawienie informacji zwrotnych na temat prac wykonanych w ramach 9. i poprzednich cykli.
2. Niniejsza rezolucja oparta jest na rezolucji w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 ⁽¹⁾ i zawartych w niej europejskich celach młodzieżowych, a także na załączniku I do rezolucji w sprawie ustanowienia wytycznych co do zarządzania EUYD, jak też na wynikach poprzednich cykli unijnego dialogu młodzieżowego. W strategii UE na rzecz młodzieży wzywa się do większego uczestnictwa młodzieży w dialogu z decydentami oraz do angażowania młodzieży z różnych środowisk i grup społecznych.
3. W decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) podkreślono potrzebę dania młodym ludziom możliwości na przyszłość, która będzie bardziej zielona, bardziej cyfrowa i będzie w większym stopniu sprzyjać włączeniu społecznemu.
4. EUYD jest mechanizmem uczestnictwa dla młodzieży w UE. Służy jako forum ciągłej wspólnej refleksji oraz konsultacji w sprawie priorytetów, wdrażania i monitorowania współpracy na szczeblu UE w dziedzinie młodzieży między decydentami, młodymi ludźmi i ich organizacjami przedstawicielskimi, a także badaczami. EUYD umożliwia stałe partnerstwo w zarządzaniu tymi procesami na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

⁽¹⁾ Rezolucja Rady i przedstawicieli państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ustanowienia wytycznych co do zarządzania unijnym dialogiem młodzieżowym – Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (Dz.U. C 189 z 5.6.2019, s. 1).

5. Wyniki 9. cyklu EUYD opierają się na trzech konferencjach UE na temat młodzieży będących częścią cyklu, na informacjach zwrotnych uzyskanych na podstawie krajowych i europejskich konsultacji jakościowych i wydarzeń z fazy dialogu oraz na wynikach fazy realizacji w państwach członkowskich i na szczeblu europejskim. Wyniki te przyczyniają się do uwzględnienia wielopoziomowej i międzysektorowej realizacji celu młodzieżowego #10 „Zrównoważona zielona Europa” oraz celu młodzieżowego #3 „Włączające społeczeństwa” w ramach cyklu pt. „Wspólne działania na rzecz zrównoważonej i włączającej Europy”.
6. Pandemia COVID-19 w dużym stopniu wpłynęła ⁽²⁾ na uczestnictwo młodych ludzi i pogłębiła nierówności między ich grupami. Ponadto wojna napastnicza Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie i wynikające z niej kryzys energetyczny, zwiększona migracja i inflacja na świecie wywołują poważne skutki dla młodzieży i społeczności w Europie. Te kryzysy jeszcze bardziej uwidoczniły fakt, że ludzie młodzi o mniejszych szansach mają gorszy dostęp do praw człowieka, a zwłaszcza do praw socjalnych, niż bardziej uprzywilejowana młodzież.
7. Apel w ramach 8. cyklu skierowany do Komisji Europejskiej i państw członkowskich dotyczy:
  - wzmocnienia długoterminowej pamięci instytucjonalnej i ciągłości pracy między cyklami EUYD;
  - regularnej wymiany i koordynacji – kierowanej przez młodzież i odpowiednio wspieranej przez trzy prezydencje, Komisję i Europejskie Forum Młodzieży, oraz publikowania dokumentacji europejskiej grupy sterującej na Europejskim Portalu Młodzieżowym;
  - stałego przekazywania informacji zwrotnych młodzieży i organizacjom młodzieżowym zaangażowanym we wszystkie etapy EUYD w celu zapewnienia merytorycznego dialogu i uczestnictwa młodzieży na wszystkich szczeblach;
  - priorytetowego traktowania EUYD i eksponowania go podczas wydarzeń na szczeblu krajowym i unijnym oraz promowania uczestnictwa młodzieży w procesach decyzyjnych na wszystkich szczeblach.
8. Zestaw narzędzi EUYD w ramach 9. cyklu zapewnił krajowym grupom roboczym środki pozwalające na gromadzenie danych na temat planów opracowanych przez nie na potrzeby cyklu oraz na temat przykładów dobrych praktyk, które grupy robocze zidentyfikowały w następujących pięciu kluczowych dziedzinach:
  - a) informacja i edukacja,
  - b) działanie i upodmiotowienie,
  - c) zarządzanie,
  - d) mobilność i solidarność,
  - e) dostęp do infrastruktury.

W procesie tym zebrano opinie młodzieży; przyczynił się on do opracowania metod pracy i najlepszych praktyk, ułatwiając realizację 9. cyklu EUYD.

DOSTRZEGAJĄC, ŻE:

9. EUYD opiera się na przywództwie i współodpowiedzialności krajowych grup roboczych, w miarę możliwości koordynowanych przez krajowe rady młodzieżowe. Umożliwia to uczestnictwo różnej młodzieży w dialogu i łączy z tym procesem rozmaite krajowe, regionalne i lokalne zainteresowane strony.
10. Wkład międzynarodowych pozarządowych organizacji młodzieżowych jest istotny, jeśli chodzi o wnoszenie wielu różnych perspektyw z całej Europy do dialogu politycznego i zapewnianie wysokiej jakości wkładu w transnarodowy wymiar EUYD.

⁽²⁾ Eurofound, sprawozdanie *Impact on young people in the EU* (Wpływ COVID-19 na młodych ludzi w UE), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2021.

UZNAJĄ, ŻE:

11. Krajowe grupy robocze i międzynarodowe pozarządowe organizacje młodzieżowe stosowały różne metody, takie jak dialog i wydarzenia okrągłego stołu (zarówno w internecie, jak i poza nim), sondaże w mediach społecznościowych i ukierunkowane działania z udziałem młodzieży o mniejszych szansach.
12. Jednym z kluczowych aspektów realizacji 9. cyklu EUYD było umieszczenie młodzieży i organizacji młodzieżowych w centrum projektowania, planowania, realizacji, monitorowania, oceny i działań następczych związanych z cyklem i wszystkimi jego działaniami, na przykład poprzez zapewnienie, by krajowe rady młodzieżowe w ramach prezydencji miały prawo współprzewodniczyć europejskiej grupie sterującej.

ODNOTOWUJĄ NASTĘPUJĄCE ZALECENIA KONFERENCJI UE NA TEMAT MŁODZIEŻY ^(?):

13. Zalecenie dotyczące podzagadnienia 1 „Informacja i edukacja”: „Wzywamy państwa członkowskie do zapewnienia równego dostępu do przyjaznych dla użytkownika informacji na temat zrównoważonego rozwoju i zmiany klimatu poprzez inkluzywną i wzmacniającą pozycję edukację pozaformalną i formalną, wspierającą dialog międzypokoleniowy i uczenie się międzypokoleniowe”.
14. Zalecenie dotyczące podzagadnienia 2 „Działanie i upodmiotowienie”: „Nawołujemy państwa członkowskie do zagwarantowania niezależnych rad doradczych na szczeblu lokalnym (np. rad młodzieżowych) składających się z młodzieży i przez nią wybieranych, z intersekcyjnym naciskiem na młodzież o mniejszych szansach, z zastosowaniem zrównoważonego podejścia”.
15. Zalecenie dotyczące podzagadnienia 3 „Zarządzanie”: „Zalecamy opracowanie przepisów zapewniających rozliczalność i przejrzystość w procesach kształtowania polityki w zakresie środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz wspieranie mechanizmów uczestnictwa i oceny, które to umożliwiają, (np. organy młodzieżowe, oceny dokonywane przez młodzież) na szczeblu lokalnym, regionalnym i europejskim”.
16. Zalecenie dotyczące podzagadnienia 4 „Mobilność i solidarność”: „Nawołujemy Komisję Europejską i państwa członkowskie do opracowania planów działania ukierunkowanych na sektor edukacji formalnej i rynku pracy, tak aby zapewnić formalne uznawanie doświadczenia i kompetencji kluczowych zdobytych dzięki uczestnictwu w wolontariacie i mobilności edukacyjnej”.
17. Zalecenie dotyczące podzagadnienia 5 „Dostęp do infrastruktury”: „Zalecamy, aby Komisja Europejska i państwa członkowskie zapewniły przystępny cenowo i dostępny »Youth Climate Ticket« (»młodzieżowy bilet klimatyczny«) jako uniwersalne, multimodalne narzędzie transportu publicznego na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym oraz aby Komisja Europejska wspierała państwa członkowskie w rozwijaniu zrównoważonych sposobów zapewnienia transportu publicznego”.

UZNAJĄ, ŻE:

18. Uczestnicy konferencji UE na temat młodzieży podkreślili, że wszystkie aspekty EUYD powinny stać się bardziej inkluzywne i zróżnicowane oraz że powinno się zwiększyć zasięg EUYD, tak aby objął on różne grupy młodzieży – również za pomocą długoterminowej strategii komunikacyjnej, np. wspólnego logo, szeroko zakrojonego promowania wyników oraz dostępnych i przyjaznych dla młodzieży informacji – a nie tylko delegatów konferencji i głównych uczestników EUYD.
19. Uczestnicy konferencji UE na temat młodzieży podkreślili ponadto, że skuteczna współpraca międzysektorowa na szczeblu krajowym i unijnym ma duże znaczenie dla sprawienia, aby wyniki EUYD wykraczały poza sferę polityki młodzieżowej, tak aby wpływ dialogu nie ograniczał się do sektora młodzieżowego. Ponadto zauważono, że państwa członkowskie i krajowe grupy robocze odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu systematycznego monitorowania i informacji zwrotnych, co służy zwiększeniu wewnętrznej przejrzystości procesu.

^(?) Są to zalecenia sformułowane na konferencji UE na temat młodzieży w marcu 2023 r. na zakończenie 9. cyklu EUYD. Zob. dalej streszczenia zaleceń 1–5 w załączniku II do załącznika.

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄ:

20. Decyzję w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) (*) zwracającą uwagę na młodzież i jej ważną rolę w społeczeństwie, a także wzmacniającą pozycję młodego pokolenia, które najbardziej ucierpiało podczas pandemii COVID-19, i odbudowującą jego zaufanie.
21. Rozwój Europejskiego Portalu Młodzieżowego i jego ponownie potwierdzoną funkcję jako punktu kompleksowej obsługi dla EUYD oraz powiązane dokumenty jako wkład w zapewnienie pamięci instytucjonalnej między cyklami.
22. Konkluzje Rady w sprawie zachęcania młodych ludzi jako podmiotów kształtujących zmianę do zaangażowania na rzecz ochrony środowiska, w szczególności nacisk na wspieranie młodych ludzi w ich zaangażowaniu na rzecz środowiska i ich roli sprawczej w bieżącym rozwoju całego społeczeństwa.
23. Konkluzje Rady w sprawie promowania wymiaru międzypokoleniowego w obszarze młodzieży w celu wspierania dialogu i spójności społecznej, w szczególności podkreślające korzyści płynące z połączenia doświadczeń i kompetencji różnych pokoleń w budowaniu pokojowych i spójnych społeczeństw.
24. Nacisk 8. cyklu EUYD na cel młodzieżowy #9 „Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich” oraz proces partycypacyjny, który doprowadził do zatwierdzenia konkluzji Rady w sprawie wzmacniania zarządzania wielopoziomowego przy promowaniu uczestnictwa młodych ludzi w procesach decyzyjnych oraz konkluzji Rady w sprawie ochrony i tworzenia dla młodych ludzi przestrzeni obywatelskich, które ułatwiają merytoryczne uczestnictwo młodzieży.
25. Aktywne uczestnictwo młodzieży i krajowych grup roboczych w 9. cyklu EUYD oraz włączanie organizacji młodzieżowych w różne wydarzenia, tak aby uzyskiwać informacje zwrotne w całym cyklu oraz podczas realizacji Europejskiego Roku Młodzieży, a także udział młodzieży w nieformalnym posiedzeniu ministrów edukacji i młodzieży w Strasburgu, w seminarium w Strasburgu na temat uczestnictwa młodzieży w projekcie europejskim oraz w konferencji „Zajmij się przyszłością” zorganizowanej w Brukseli i służącej podsumowaniu osiągnięć Europejskiego Roku Młodzieży i rozważaniom nad jego dorobkiem.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY ZGODNIE Z ZASADĄ POMOCNICZOŚCI I W RAMACH SWOICH ODNOŚNYCH DZIEDZIN KOMPETENCJI:

26. Uwzględniły, w stosownych przypadkach, zalecenia, o których mowa w pkt 13–17 powyżej, podczas wdrażania i oceny odpowiednich reakcji politycznych dotyczących podzagadnień 1–5 dziewiątego cyklu EUYD.
27. Uwzględniły wyniki 9. cyklu EUYD podczas realizowania i oceny obecnych oraz opracowywania przyszłych polityk młodzieżowych, w synergii z wszystkimi politykami mającymi wpływ na młodych ludzi. Zbadały dalsze sposoby realizacji europejskich celów młodzieżowych #10 i #3 oraz ich celów częściowych.
28. Promowały, dostrzegały i, w stosownych przypadkach, wspierały finansowo inicjowane i prowadzone przez młodych ludzi działania i programy na rzecz zrównoważonego rozwoju, w szczególności te, które przeciwdziałają zmianie klimatu i zwiększają włączenie społeczne, tak aby mogli oni stać się inicjatorami zmian w całym społeczeństwie.
29. Wzmacniały i udoskonalały EUYD poprzez uwzględnianie i, w miarę możliwości, stosowanie najlepszych praktyk z 9. cyklu EUYD oraz zasad, które przyświecały jego realizacji, w szczególności poprzez umieszczenie młodych ludzi i organizacji młodzieżowych w centrum tego procesu oraz zadbanie o to, by EUYD był procesem prowadzonym przez młodzież, w którym młodzi ludzie i decydenci prowadzą konstruktywny dialog zorientowany na poszukiwanie rozwiązań.

(*) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) (Dz.U. L 462 z 28.12.2021, s. 1).

30. W stosownych przypadkach wzmocniały pozycję krajowych rad młodzieżowych jako głównych zainteresowanych stron w krajowych grupach roboczych, aby umożliwić im koordynację i realizację EUYD na szczeblu krajowym.
31. Wezwały odpowiednie strony do zapewnienia krajowym radom młodzieżowym stabilnego wsparcia administracyjnego i finansowego, a także niezbędnych narzędzi, aby w stosownych przypadkach mogły one współprzewodniczyć europejskiej grupie sterującej i odgrywać wiodącą rolę w EUYD podczas prezydencji ich państwa członkowskiego, zwłaszcza za pośrednictwem rozdziału programu Erasmus+ poświęconego młodzieży, zgodnie z jego podstawą prawną i unijnym rozporządzeniem finansowym.
32. Zachęcały młodych ludzi, organizacje młodzieżowe i inne zainteresowane strony działające w obszarze młodzieży do szerszego wykorzystywania możliwości finansowania oferowanych przez rozdział dotyczący młodzieży w ramach unijnego programu Erasmus+ w celu wzmocnienia uczestnictwa młodzieży i dialogu młodzieżowego na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym oraz, w stosownych przypadkach, ściślejszego powiązania tego uczestnictwa i dialogu z EUYD.
33. Dostrzegły zaangażowanie i wkład międzynarodowych pozarządowych organizacji młodzieżowych w EUYD jako podmiotów istotnych dla zapewnienia silnego europejskiego wymiaru dialogu oraz, w stosownych przypadkach, zapewniły niezbędne warunki wstępne do ich aktywnego udziału i zaangażowania w EUYD.
34. Kontynuowały prace prowadzone na wszystkich szczeblach podczas Europejskiego Roku Młodzieży w celu priorytetowego traktowania i zwiększenia dostrzegalności EUYD w wydarzeniach na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym oraz promowały inkluzywne uczestnictwo młodzieży w procesach decyzyjnych na wszystkich szczeblach zgodnie z najlepszymi praktykami w zakresie włączenia młodzieży.
35. Zadbały o długoterminową strategię komunikacyjną na szczeblu europejskim w celu zwiększenia zasięgu działań informacyjnych dotyczących EUYD w sposób przyjazny dla młodzieży oraz, w stosownych przypadkach, zapewniły krajowym grupom roboczym dodatkowe wsparcie w celu usprawnienia komunikacji w ramach EUYD. Strategię komunikacyjną należy najlepiej stworzyć pod wspólnym przewodnictwem organizacji młodzieżowych, i powinna ona obejmować wspólne logo EUYD służące do oznaczania wszystkich działań EUYD na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.
36. Podejmowały odpowiednie środki w celu włączenia konstruktywnego uczestnictwa młodzieży w główny nurt wszystkich odpowiednich obszarów polityki, zgodnie z działaniami prowadzonymi w ramach Europejskiego Roku Młodzieży, tak aby wspierać perspektywę młodzieżową we wszystkich odpowiednich obszarach polityki. Obszar polityki młodzieżowej powinien funkcjonować jako pomost łączący z innymi obszarami kształtowania polityki, tak aby zagwarantować, że głos dzieci i młodzieży będzie wzmocniany i uwzględniany w innych sektorach.
37. Dalej rozwijały monitorowanie i informacje zwrotne związane z wynikami unijnego dialogu młodzieżowego w celu zwiększenia przejrzystości i zapewnienia konstruktywnego uczestnictwa młodzieży we wszystkich częściach i na wszystkich etapach procesów decyzyjnych.
38. Zapewniały wsparcie oraz ukierunkowane narzędzia i metody docierania do młodzieży, która zazwyczaj nie uczestniczy w EUYD, w tym młodych ludzi o mniejszych szansach, oraz przygotowania tej młodzieży do EUYD. Mogłyby one być dostosowane do potrzeb poszczególnych grup w indywidualnych przypadkach. Celem byłoby zapewnienie prostych narzędzi komunikacji pod kątem wyjaśnienia EUYD i roli instytucji europejskich w sposób przyjazny dla młodzieży oraz służenie odpowiednim wsparciem w całym procesie.
39. W stosownych przypadkach opracowywały metody i narzędzia realizacji na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym, dotyczące sposobu podejmowania działań w odpowiedzi na przesłania i postulaty wynikające z EUYD i z konferencji UE na temat młodzieży, a także z Europejskiego Roku Młodzieży.

ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI, BY ZGODNIE Z ZASADĄ POMOCNICZOŚCI:

40. W dalszym ciągu w sposób przyjazny dla młodzieży rozwijała Europejski Portal Młodzieżowy i inne odpowiednie narzędzia komunikacji w celu zwiększenia przyjazności dla użytkownika i dostrzegalności EUYD, w oparciu o dobre praktyki z Europejskiego Roku Młodzieży i z 9. cyklu EUYD.

41. Dalej angażowała unijnego koordynatora ds. młodzieży we włączanie uczestnictwa młodzieży w główny nurt wszystkich odpowiednich obszarów polityki UE zgodnie z dorobkiem Europejskiego Roku Młodzieży oraz zwiększała dostrzegalność EUYD jako instrumentu służącego włączaniu uczestnictwa młodzieży w główny nurt polityki.

A PONADTO ODNOTOWUJĄ, ŻE:

42. Ogólny priorytet tematyczny kolejnych trzech prezydencji (Hiszpania, Belgia i Węgry) brzmi „MŁODZIEŻ JEST POTRZEBNA”.
  43. Celem jest dalszy rozwój i wzmocnienie EUYD w jego 10. cyklu z uwzględnieniem wyników, zaleceń, obchodów i ocen w ramach poprzednich cykli.
-

ZAŁĄCZNIK I

ŹRÓDŁA

- Bárta O., Moxon D. (2023). *EUYD9 Implementation Phase Report* (Sprawozdanie z fazy realizacji EUYD9) DOI: 10.5281/zenodo.7696299.
  - Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie wzmocnienia zarządzania wielopoziomowego przy promowaniu uczestnictwa młodych ludzi w procesach decyzyjnych (Dz.U. C 241 z 21.6.2021, s. 3).
  - Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie wspierania świadomości demokratycznej i demokratycznego zaangażowania młodych ludzi w Europie (Dz.U. C 415 z 1.12.2020, s. 16).
  - Konkluzje Rady pt. „Zachęcanie młodych ludzi jako podmiotów kształtujących zmianę do zaangażowania na rzecz ochrony środowiska” (Dz.U. 159, 12.4.2022, s. 9).
  - Konkluzje Rady w sprawie promowania wymiaru międzypokoleniowego w obszarze młodzieży w celu wspierania dialogu i spójności społecznej (Dz.U. 495, 29.12.2022, s. 56).
  - Konkluzje Rady w sprawie ochrony i tworzenia dla młodych ludzi przestrzeni obywatelskich, które ułatwiają merytoryczne uczestnictwo młodzieży (Dz.U. 501 I, 13.12.2021, s. 19).
  - Rezolucja Rady w sprawie usystematyzowanego dialogu i kształtowania dialogu z młodzieżą w przyszłości w kontekście polityk europejskiej współpracy na rzecz młodzieży po roku 2018 (Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 1).
  - Eurofound, sprawozdanie *Impact on young people in the EU* (Wpływ COVID-19 na młodych ludzi w UE), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2021.
  - Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat wyników 8. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego (Dz.U. C 504, 14.12.2021, s. 1).
  - Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (Dz.U. C 456 z 18.12.2018, s. 1).
  - Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat wyników 7. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (Dz.U. C 212I z 26.6.2020, s. 1).
  - Rezolucja Rady i przedstawicieli państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ustanowienia wytycznych co do zarządzania unijnym dialogiem młodzieżowym – Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (Dz.U. C 189 z 5.6.2019, s. 1).
-

ZAŁĄCZNIK II

STRESZCZENIA ZALECEŃ W ODNIESIENIU DO PODZAGADNIENÍ 1–5 DZIEWIĄTEGO CYKLU UNIJ-
NEGO DIALOGU MŁODZIEŻOWEGO:

Faza realizacji 9. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego (EUYD) opierała się na pięciu podzagadnieniach wybranych przez uczestników konferencji UE na temat młodzieży w Strasburgu (Francja) w styczniu 2022 r. Analizy fazy realizacji przeprowadzono w lutym i marcu 2023 r. – na podstawie tych analiz uzyskano spostrzeżenia i konkretniejsze informacje dotyczące dwóch głównych obszarów sprawozdawczości fazy realizacji, a mianowicie zakresu realizacji oraz skutków zidentyfikowanych w wyniku realizacji 9. cyklu EUYD. Sprawozdanie z fazy realizacji ⁽¹⁾ posłużyło za podstawę dyskusji na konferencji UE na temat młodzieży w Växjö (Szwecja) w marcu 2023 r.

Niniejszy załącznik zawiera streszczenia zaleceń dotyczących podzagadnień 1–5 cyklu, które to streszczenia zostały sporządzone przez uczestników konferencji.

1. Informacja i edukacja

„Nasze zalecenie dotyczy zapewniania wiarygodnych i inkluzywnych informacji na temat zrównoważonego rozwoju i zmiany klimatu. Takie przyjazne dla użytkownika informacje dostępne dla osób w różnym wieku / znajdujących się na różnych etapach życia pomagają nam zbudować bardziej ekologiczną Europę. Należy włączać informacje na te tematy do wszystkich typów treści edukacyjnych, zarówno pozaformalnych, jak i formalnych. Ważne jest, aby uczyć się wspólnie i od siebie nawzajem, z uwzględnieniem różnych perspektyw, takich jak różne kultury i uwarunkowania społeczno-ekonomiczne. W związku z tym należy wziąć pod uwagę sprawiedliwość klimatyczną. niesprawiedliwe jest obciążanie młodzieży konsekwencjami polityki, której ona nie wdrażała. Musimy sprawić, by wszystkie pokolenia aktywnie angażowały się w edukację o zmianie klimatu i w opracowywanie niezbędnych rozwiązań.

Młodzież potrzebuje umiejętności, wiedzy i platform, aby podjąć konstruktywne działania. Ważne jest wykorzystanie potencjału edukacji pozaformalnej i dostrzeżenie praktycznych korzyści. Przewidujemy sposób wdrażania oparty na podejściu interdyscyplinarnym i wykorzystujący potencjał i wiedzę organizacji młodzieżowych i już dostępnych usług informacyjnych dla młodzieży. Konieczne jest zapewnienie edukatorom zasobów umożliwiających im odpowiednie przeszkolenie i dających im zdolność odgrywania ich roli. Ponieważ proces ten ulega bieżącym zmianom, musi on zakładać prowadzone w sposób ciągły ocenę, monitorowanie i doskonalenie”.

2. Działanie i upodmiotowienie

„Młodzież jest raz po raz pomijana i wykluczana z procesów decyzyjnych, które mają poważny wpływ na jej przyszłość. Aby rozwiązać ten problem, wzywamy do poprawy lokalnych mechanizmów oddolnego uczestnictwa poprzez wzmocnienie pozycji młodych ludzi, zwłaszcza tych o mniejszych szansach.

Wprawdzie istnieją one [rady doradcze] obecnie w niektórych krajach, takich jak Finlandia, Estonia i Szwecja, dostrzegamy potrzebę stworzenia ogólnoeuropejskich ram w celu ustanowienia sprawniejszych modeli skutecznych procesów współdecydowania przez lokalną młodzież i decydentów. Podejście to należy przyjąć w sposób zrównoważony i intersekcyjny, aby zapewnić zarówno ciągłość procesów, jak i włączenie młodzieży z różnych środowisk i o różnym doświadczeniu życiowym. Podejście intersekcyjne oznacza, że dana osoba może doświadczać jednocześnie kilku form dyskryminacji i marginalizacji.

Rady powinny być tworzone w drodze demokratycznych i kierowanych przez młodzież procesów, w których wybiera ona swoich własnych przedstawicieli. Dokładny przebieg procesu i jego logistyka mogą być zależne od danego kontekstu lokalnego. Członkowie rad będą występować jako głos lokalnej młodzieży przed wdrożeniem lokalnych procesów kształtowania polityki, po ich zakończeniu oraz w ich trakcie.

Ważne jest, aby państwa członkowskie priorytetowo traktowały włączenie i reprezentację młodych ludzi w procesach decyzyjnych. Wprowadzając niezależne rady doradcze na szczeblu lokalnym i wzmacniając pozycję młodych ludzi, zwłaszcza tych o mniejszych szansach, możemy stworzyć lepszą przyszłość dla wszystkich”.

⁽¹⁾ Bárta O., Moxon D. (2023). *EUYD9 Implementation Phase Report* (Sprawozdanie z fazy realizacji EUYD9) DOI: 10.5281/zenodo.7696299.

3. Zarządzanie

„Konsultacje w ramach 9. cyklu EUYD wykazały u młodzieży wysoki poziom nieufności co do skuteczności mechanizmów kształtowania polityki w zakresie polityki gospodarczej, społecznej i środowiskowej. Pomimo dążeń i wysiłków dotyczących włączenia młodzieży w te procesy kształtowania polityki młodzież ma poczucie, że jest mało prawdopodobne, aby jej zaangażowanie doprowadziło do zmian politycznych.

Niniejsze zalecenie ma służyć zapewnieniu, by młodzież była włączana w cały proces kształtowania polityki, tak aby jej głos był słyszany; jednocześnie należy prowadzić monitorowanie i oferować młodym ludziom działania następcze i informacje zwrotne o środkach podejmowanych przez decydentów politycznych w następstwie działań związanych z uczestnictwem oraz w wyznaczonych terminach informować publicznie o dokonanych zmianach lub uzasadniać brak zmian. Pomoże to zwiększyć przejrzystość i rozliczalność na wszystkich szczeblach kształtowania polityki.

Zalecenie to przyczynia się do wzmocnienia pozycji organów młodzieżowych, w tym lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich rad młodzieżowych, wzmocnienia EUYD oraz wprowadzenia narzędzi oceny skutków, takich jak ocena przez młodzież. Sprzyja to lepszemu ukierunkowaniu polityk, które są skuteczne, służą zmniejszeniu nierówności oraz wspierają obecne i przyszłe pokolenia”.

4. Mobilność i solidarność,

„W ramach Europejskiego Roku Umiejętności 2023 podkreślono pilną potrzebę promowania podejścia sprzyjającego zmianie i podnoszeniu kwalifikacji przez pracowników, co przyczynia się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz zapewnia dobre przygotowanie sektora edukacji formalnej i konkurencyjny rynek pracy. W związku z tym zdecydowanie zachęcamy europejską młodzież do uczestnictwa w wolontariacie i mobilności edukacyjnej jako aktywnym procesie uczenia się służącym dalszemu rozwojowi umiejętności. Jednocześnie coraz bardziej rośnie poziom niezrozumienia tych koncepcji, nie tylko po stronie młodzieży, ale także wśród decydentów politycznych, instytucji edukacji formalnej i na rynku pracy, przez co trudne jest dostrzeżenie wartości tych doświadczeń lub docenienie kompetencji, które europejska młodzież może zdobywać dzięki nim.

Większość młodych ludzi nie ma dostępu do mobilności, co wynika z braku informacji, z barier językowych, niewystarczających zasobów finansowych oraz z zobowiązań o charakterze osobistym. W związku z tym niezbędne jest zapewnienie przyjaznych dla młodzieży i dostępnych informacji z zaufanych źródeł, a także przeprowadzenie ogólnej kampanii uświadamiającej, tak aby cała młodzież w Europie doceniła te możliwości, co doprowadzi do wzmocnienia pozycji bardziej włączającego społeczeństwa, zgodnie z celem młodzieżowym #3.

Komisja Europejska powinna zainicjować proces angażujący państwa członkowskie w konsultacje w celu opracowania krajowych planów działania, w perspektywie dwuletniej, koncentrujących się na zwiększeniu dostępności mobilności wolontariackiej i edukacyjnej dla młodzieży, zwłaszcza dla młodych ludzi o mniejszych szansach. Ponadto państwa członkowskie powinny stworzyć w obrębie swoich planów działania ramy uznawania kompetencji i umiejętności nabytych w trakcie krótko- i długoterminowych działań wolontariackich i mobilności edukacyjnej, uznając te doświadczenia za korzystne dla pracy i programów nauczania”.

5. Dostęp do infrastruktury

„Pomimo istniejących ulg na przejazdy transport, ze względu na różnice regionalne, nadal stanowi przeszkodę w życiu codziennym wielu młodych ludzi, zwłaszcza na obszarach wiejskich, ponieważ środki transportu są stare lub niewystarczające. Transport wpływa na naukę, pracę i życie codzienne młodzieży. Dostępność, przystępność cenowa i powszechność mają kluczowe znaczenie dla rozwoju naszych systemów transportu publicznego. Korzystanie z transportu publicznego przez młodzież zmniejsza migrację z obszarów wiejskich do miejskich. Przyczynia się to do zatrzymania ludności na obszarach wiejskich poprzez udrożnienie transportu i zachęcanie młodzieży do pozostania na miejscu, a jednocześnie sprzyja zrównoważonemu budownictwu mieszkaniowemu zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich.

Inicjatywa *Youth Climate Ticket* (młodzieżowy bilet klimatyczny) ma na celu wdrożenie obsługującego młodzież prostego, dostosowanego do osób z niepełnosprawnościami, przystępnego cenowo i dostępnego systemu transportu publicznego w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Opowiadamy się za całościowym podejściem do zrównoważonego rozwoju społecznego i środowiskowego. Dążymy również do tego, by młodzi ludzie mieli szansę częstszego wybierania zrównoważonych możliwości podróży, i zależy nam na tym, by państwa członkowskie budowały bardziej zrównoważoną infrastrukturę w perspektywie długoterminowej oraz by zwiększała się mobilność i solidarność między państwami członkowskimi.

Youth Climate Ticket to inicjatywa pilotażowa zakładająca stworzenie jednej platformy cyfrowej dla trzech różnych wymiarów: regionalnego, krajowego i międzynarodowego. Dwa pierwsze miałyby charakter opcjonalny i wspierałaby je Komisja Europejska jedynie w zainteresowanych państwach członkowskich. Wymiar międzynarodowy podlegałby harmonizacji na szczeblu UE. Platforma będzie miała funkcję umożliwiającą dostosowanie się do cen krajowych i będzie służyć jako forum do demonstrowania najlepszych praktyk. Jeśli chodzi o zrównoważony transport publiczny, chcemy, aby młodzież miała możliwość samorealizacji, a nie tylko przetrwania”.

**Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych
w Radzie w sprawie przeglądu planu prac służących realizacji strategii UE na rzecz młodzieży
w latach 2022–2024**

(2023/C 185/05)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

PRZYPOMINAJĄC, ŻE:

1. Rezolucja Rady w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 wzywa państwa członkowskie i Komisję Europejską, by – w ramach swoich kompetencji – skutecznie realizowały strategię UE na rzecz młodzieży w całej UE i w państwach członkowskich przy użyciu konkretnych instrumentów, w tym planów prac UE na rzecz młodzieży.
2. Strategia UE na rzecz młodzieży jest realizowana w podziale na trzyletnie okresy robocze obejmujące dwa okresy trzech prezydencji. Priorytety i działania w poszczególnych okresach roboczych przedstawiane są w planach prac UE na rzecz młodzieży. Plany te powinny opierać się na zasadach przewodnich i priorytetach strategii i obejmować kwestie dotyczące młodzieży poruszane w ramach innych składów Rady i w ramach organów przygotowawczych Rady w odnośnych dziedzinach polityki.
3. Plan prac UE jest narzędziem służącym jako kompas, który prowadzi państwa członkowskie, Komisję i wszystkich interesariuszy ku osiągnięciu celów strategii UE na rzecz młodzieży.
4. Priorytety i działania przedstawione w formie trzyletniego programu prac mają zostać poddane przeglądowi w pierwszej połowie 2023 r., tak by przegląd ten mógł zostać zatwierdzony do końca czerwca 2023 r. przez Radę i państwa członkowskie zebrane w Radzie.

ODNOTOWUJĄ, ŻE:

5. Rada ustala niniejszy plan prac UE na podstawie wstępnych informacji otrzymanych przez grupy trzech prezydencji składające się z następujących państw: Francja, Republika Czeska i Szwecja oraz Hiszpania, Belgia i Węgry.
6. Komisja może wspierać i uzupełniać działania państw członkowskich określone w niniejszym planie prac, w szczególności poprzez pobudzanie współpracy, wspieranie mobilności młodzieży i osób pracujących z młodzieżą, a także zachęcanie młodych ludzi do uczestnictwa w życiu demokratycznym. W stosownych przypadkach można uruchomić narzędzia opracowane w celu wsparcia realizacji strategii UE na rzecz młodzieży, w tym unijny dialog młodzieżowy, platformę strategii UE na rzecz młodzieży, Europejski Portal Młodzieżowy, koordynatora UE ds. młodzieży oraz działania w zakresie wzajemnego uczenia się (grupy ekspertów, partnerskie uczenie się i wzajemne doradztwo). Umocnieniu tych narzędzi służą regularne aktualizacje instrumentów planowania przyszłych działań na szczeblu krajowym, serwisu internetowego Youth Wiki, jak również wskaźników, ankiet, analiz i badań naukowych dotyczących młodzieży. Udzielane wsparcie jest dodatkowo wzmacniane poprzez partnerstwo i współpracę z innymi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności z Radą Europy, oraz poprzez programy w dziedzinie młodzieży (w szczególności Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności).
7. Szczególnym punktem planu prac jest Europejski Rok Młodzieży 2022. Jego efekty i dorobek zostaną zachowane i będą promowane i potęgowane, jako że ocena Europejskiego Roku Młodzieży zostanie wykorzystana do przyszłego udoskonalenia i wzmocnienia planu prac. Europejski Rok Młodzieży 2022 pomoże bardziej skłonić młodych ludzi do wnoszenia wkładu w kształtowanie rozwoju Unii i całego społeczeństwa, w tym w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy i w ramach inicjatywy „Nowy europejski Bauhaus”. Będzie też okazją do szerzenia wiedzy na temat możliwości oferowanych młodym ludziom, a także na temat wsparcia zapewnianego im na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Przegląd planu prac służących realizacji strategii UE na rzecz młodzieży w latach 2022–2024 ⁽¹⁾

FR, CZ, SE					
Temat przewodni: „Wspólne działania na rzecz zrównoważonej i włączającej Europy” Europejskie cele młodzieżowe #3 WŁĄCZAJĄCE SPOŁECZEŃSTWA i #10 ZRÓWNOWAŻONA ZIELONA EUROPA					
Data	Metoda pracy / instrument	Orientacyjny cel i wynik	Powiązane cele młodzieżowe	Odniesienie do europejskiego programu pracy z młodzieżą ⁽¹⁾	Na wniosek
2022 (1. połowa)	Konkluzje Rady pt. „Zachęcanie młodych ludzi jako podmiotów kształtujących zmianę do zaangażowania na rzecz ochrony środowiska” (5 kwietnia 2022 r.).	Zatwierdzenie przez Radę Zachęcanie decydentów i interesariuszy w sektorze młodzieży do uwzględniania poglądów młodych ludzi i umożliwianie młodzieży udziału w politykach publicznych i programach związanych ze zrównoważonym rozwojem i przeciwdziałaniem zmianie klimatu	Zrównoważona zielona Europa	§10 lit. a)	FR
2022 (1. połowa)	Zalecenie Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej (5 kwietnia 2022 r.).	Przyjęcie przez Radę Aktualizacja zalecenia Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej, które przyjęto w 2008 r. za francuskiego przewodnictwa w UE, z myślą o ułatwieniu wolontariatu młodzieżowego w okresie popandemicznym	Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich Łączenie UE z młodzieżą Organizacje młodzieżowe i programy europejskie na rzecz młodzieży		FR, (KOM)
2022 (1. połowa)	Konferencja UE na temat młodzieży (Strasburg, 24–26 stycznia 2022 r.)	Konferencja UE na temat młodzieży	Włączające społeczeństwa Zrównoważona zielona Europa		FR, KOM
2022 (1. połowa)	Nieformalne posiedzenie ministrów ds. młodzieży i edukacji „Uczynić Europę bardziej ekologiczną i zrównoważoną” (Strasburg, 27 stycznia 2022 r.)	Wymiana najlepszych praktyk Udział delegatów młodzieżowych z każdego państwa członkowskiego przedstawiających opinie młodych ludzi Angażowanie młodzieży w kwestie zrównoważonego rozwoju	Zrównoważona zielona Europa	§10 lit. a)	FR
2022 (1. połowa)	Nieformalne posiedzenie dyrektorów generalnych ds. młodzieży (Bordeaux, 5–6 maja 2022 r.)	Tematy: — Europejski Rok Młodzieży — mobilność osób pracujących z młodzieżą oraz uznanie ich umiejętności — synergie i komplementarność między wolontariatem krajowym i transnarodowym	Łączenie UE z młodzieżą		FR

⁽¹⁾ Opracowany przez prezydencję SI na podstawie dokumentu KE „Possible actions for a future EU Work Plan for Youth for 2019–2021” (Możliwe działania dotyczące przyszłego planu prac UE na rzecz młodzieży w latach 2019–2021) (ST 9264/18 ADD 1) oraz informacji zaktualizowanych w 2023 r. przez następujące grupy trzech prezydencji: FR-CZ-SE oraz ES-BE-HU.

2022 (1. połowa)	Seminarium na temat uczestnictwa młodzieży w projekcie europejskim: „Dynamiczna Europa: dla młodzieży i wraz z nią” (Strasburg, 9–10 czerwca 2022 r.)	Wymiana najlepszych praktyk między ekspertami na temat uczestnictwa młodzieży Działania następcze po 8. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego i po Konferencji w sprawie przyszłości Europy	Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich Łączenie UE z młodzieżą	§ 10 lit. e)	FR
2022 (2. połowa)	Konkluzje Rady w sprawie promowania wymiaru międzypokoleniowego w obszarze młodzieży w celu wspierania dialogu i spójności społecznej (28 listopada 2022 r.)	Zatwierdzenie przez Radę Bardziej systematyczne uwzględnianie obaw współczesnej młodzieży i przyszłych pokoleń w kształtowaniu polityki Ułatwianie dostrzeżenia tego, jak ważne jest prowadzenie dialogu międzypokoleniowego sprzyjającego solidarności i sprawiedliwości międzypokoleniowej z myślą o silnej, odpornej, zielonej i włączającej Europie	Włączające społeczeństwa		CZ
2022 (2. połowa)	Konferencja UE na temat młodzieży (Praga, 11–13 lipca 2022 r.)	Konferencja UE na temat młodzieży	Włączające społeczeństwa Zrównoważona zielona Europa		CZ, KOM
2022 (2. połowa)	Nieformalne posiedzenie dyrektorów generalnych ds. młodzieży – Powiązania między uczeniem się pozaformalnym a kształceniem formalnym w dziedzinie młodzieży: działania podejmowane w ramach pracy z młodzieżą w reakcji na straty edukacyjne związane z COVID-19 i na potrzeby edukacyjne ukraińskich uchodźców (Praga, 19–20 września 2022 r.)	Wymiana najlepszych praktyk	Włączające społeczeństwa		CZ
2022 (2. połowa)	„Zajmij się przyszłością” (konferencja zamykająca Europejski Rok Młodzieży, Bruksela, 6 grudnia 2022 r.)	Dyskusja na temat dorobku Europejskiego Roku Młodzieży	Zdrowie psychiczne i dobrostan Wysokiej jakości uczenie się		CZ, KOM, PE
2023 (1. połowa)	Konferencja UE na temat młodzieży (Växjö, 20–22 marca 2023 r.)	9. cykl unijnego dialogu młodzieżowego – podsumowanie i wnioski Refleksje na temat unijnego dialogu młodzieżowego jako procesu	Włączające społeczeństwa Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich Zrównoważona zielona Europa		SE, KOM
2023 (1. połowa)	Nieformalne posiedzenie dyrektorów generalnych ds. młodzieży (Växjö, 22–23 marca 2023 r.)	Refleksje na temat unijnego dialogu młodzieżowego jako procesu Dyskusja o zarządzaniu polityką młodzieżową i jej wdrażaniu oraz o wynikach konferencji UE na temat młodzieży Wymiana najlepszych praktyk	Włączające społeczeństwa Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich		SE

2023 (1. połowa)	Konkluzje Rady w sprawie społecznego wymiaru zrównoważonej Europy dla młodzieży (maj 2023 r.)	Zatwierdzenie przez Radę Zalecenia polityczne dotyczące społecznego wymiaru zrównoważonej zielonej Europy promujące włączenie wszystkich opinii i pomysłów młodych ludzi na temat zrównoważonego rozwoju	Zrównoważona zielona Europa Włączające społeczeństwa	§10 lit. a) § 26	SE
2023 (1. połowa)	Rezolucja Rady w sprawie wyników 9. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego (maj 2023 r.)	Zatwierdzenie przez Radę 9. cykl unijnego dialogu młodzieżowego – podsumowanie, refleksja i ocena. Lepsze docieranie z informacjami do młodzieży marginalizowanej, dalszy rozwój procesu/zarządzania w odniesieniu do konferencji UE na temat młodzieży i unijnego dialogu młodzieżowego z myślą o zwiększeniu włączenia i usprawnieniu informacji zwrotnych	Zrównoważona zielona Europa Włączające społeczeństwa Informowanie i konstruktywny dialog Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich		SE
2023 (1. połowa)	Przegląd rezolucji Rady w sprawie planu prac służących realizacji strategii UE na rzecz młodzieży w latach 2022–2024 (maj 2023 r.)	Zatwierdzenie przez Radę Przegląd rezolucji Rady w sprawie planu prac służących realizacji strategii UE na rzecz młodzieży w latach 2022–2024	Włączające społeczeństwa		SE
2023 (1. połowa)	Konferencja na temat uwzględniania polityki młodzieżowej w innych obszarach polityki (Bruksela, 19 czerwca 2023 r.)	Konferencja prezydencji na temat dorobku Europejskiego Roku Młodzieży; cel 4: uwzględnianie polityki młodzieżowej	Informowanie i konstruktywny dialog Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich Łączenie UE z młodzieżą		SE

(¹) Zob. Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram tworzenia europejskiego programu pracy z młodzieżą (2020/C 415/01).

ES, BE, HU Temat przewodni: „MŁODZIEŻ JEST POTRZEBNA” Europejski cel młodzieżowy #3 WŁĄCZAJĄCE SPOŁECZEŃSTWA (1)					
Data	Metoda pracy / instrument	Orientacyjny cel i wynik	Powiązane cele młodzieżowe	Odniesienie do europejskiego programu pracy z młodzieżą	Na wniosek
2023 (2. połowa)	Konkluzje Rady w sprawie promowania europejskiego programu na rzecz młodzieży przy zapewnieniu młodym ludziom pełnego korzystania z przysługujących im praw i umieszczeniu ich w centrum europejskiego zaangażowania	Zatwierdzenie przez Radę Wkład w opracowanie europejskiego programu na rzecz praw młodzieży Wzmocnienie praw młodych ludzi Wkład w określenie wyzwań stojących przed młodymi ludźmi Wkład w opracowanie polityk służących rozszerzeniu praw i zagwarantowanie satysfakcjonującego życia wolnego od przemocy	Włączające społeczeństwa		ES
2023 (2. połowa)	Nieformalne posiedzenie ministrów ds. młodzieży, szkolnictwa wyższego i edukacji	Wymiana najlepszych praktyk Opracowanie europejskiego programu, który stawia młodzież w centralnym miejscu	Włączające społeczeństwa		ES
2023 (2. połowa)	(ewent.) Rezolucja Rady w sprawie celu dotyczącego przeglądu programów Erasmus+ „Młodzież” i Europejski Korpus Solidarności z myślą o wsparciu realizacji strategii UE na rzecz młodzieży	Zatwierdzenie przez Radę Refleksja i ocena dotycząca programów, założeń, celów i działań na rzecz młodzieży. Możliwość wykazania solidarności. Refleksje nad ramami wieloletnimi	Włączające społeczeństwa		ES (KOM)
2023 (2. połowa)	Konferencja UE na temat młodzieży (Alicante, 2–4 października 2023 r.)	Temat do ustalenia spośród tematów wskazanych podczas konferencji/seminariów	Włączające społeczeństwa		ES, KOM
2023 (2. połowa)	Nieformalne posiedzenie dyrektorów generalnych ds. młodzieży (Alicante, 4–5 października 2023 r.)				ES
2024 (1. połowa)	(ewent.) Posiedzenie dyrektorów generalnych w sprawie młodzieży i wymiana na wysokim szczeblu z dyrektorami agencji narodowych	Śródkresowa ocena strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027; refleksje na temat programu Erasmus+ 2021–2027 – rozdział dotyczący młodzieży i na temat Europejskiego Korpusu Solidarności na lata 2021–2027	Wszystkie cele młodzieżowe	§13 lit. a) Wzmacnianie pozycji / jakość, innowacje, uznawanie § 36	KOM i BE
2024 (1. połowa)	(ewent.) Konkluzje Rady w sprawie „niepozostawiania nikogo w tyle” – (wstępna wersja tytułu)	Zatwierdzenie przez Radę Konkluzje Rady w sprawie niepozostawiania nikogo w tyle: ku włączeniu społecznemu wszystkich młodych ludzi (2)	Włączające społeczeństwa	§3, §4, §5, §6, §10 d), §13 b), §16, §19, §20, §21, §22, §33, §34	BE

2024 (1. połowa)	(ewent.) Konferencja o społeczeństwach włączających młodych ludzi	Konferencja UE na temat młodzieży	Włączające społeczeństwa	§3, §4, §5, §6, §10 d), §13 b), §16, §19, §20, §21, §22, §33, §34	BE
2024 (1. połowa)	(ewent.) Konferencja na temat pracy z młodzieżą ⁽³⁾ (nacisk na szczebel lokalny i demokrację: to tam zazwyczaj młodzi ludzie po raz pierwszy stykają się z pracą z młodzieżą i to tam zazwyczaj odbywa się większa część tej pracy)	Zalecenia polityczne Kompedium najlepszych praktyk Dostosowanie do europejskiego programu pracy z młodzieżą / procesu bońskiego We współpracy z projektami „Europe goes local” i „Democracy Reloading” Drogowskazy na przyszłość, gdzie „lokalna oferta pracy z młodzieżą” została określona jako pierwsza z trzech pozycji pod nagłówkiem „Świadczenie pracy z młodzieżą”. W punkcie 7 deklaracji końcowej 3. Europejskiej Konwencji w sprawie Pracy z Młodzieżą stwierdza się, że podstawowa oferta pracy z młodzieżą powinna zatem obejmować jasną strategię na rzecz zwiększenia włączenia społecznego i różnorodności wśród uczestniczących młodych ludzi ⁽⁴⁾	Organizacje młodzieżowe i programy europejskie na rzecz młodzieży Włączające społeczeństwa	§3, §8, §10 lit. a), §10 lit. c), §10 lit. e), §13 lit. b), §13 lit. c), §14, §16, §17, §18, §19, §20, §21, §22, §23, §24, §25, §27, §34, §38, §39	BE
2024 (1. połowa)	(ewent.) Rezolucja Rady w sprawie polityki pracy z młodzieżą w nowej Europie	Zatwierdzenie przez Radę (ewent.) Zalecenia polityczne na temat roli pracy z młodzieżą w miastach przyjaznych dzieciom i młodzieży oraz na temat roli przestrzeni publicznej (np. lokalna praca z młodzieżą i miasta przyjazne młodzieży) Wymiana najlepszych praktyk, w ramach której inicjatywa związana ze znakiem „miasto przyjazne młodzieży” i Europejskie Stolicy Młodzieży przedstawiają swoje prace dotyczące „przestrzeni publicznej dla młodych ludzi”, „prawa do zabawy” i powiązania z uczeniem się (formalnym, pozaformalnym i nieformalnym) z myślą o „europejskim obszarze uczenia się”	Wszystkie cele młodzieżowe	§3, §8, §10 lit. a), §10 lit. c), §10 lit. e), §13 lit. b), §13 lit. c), §14, §16, §17, §18, §19, §20, §21, §22, §23, §24, §25, §27, §34, §38, §39	BE
2024 (1. połowa)	(ewent.) Seminarium na temat oceny i aktualizacji europejskich i międzynarodowych programów działań na rzecz dzieci, młodzieży i praw dziecka	Ocena i zalecenia Aktualizacja konkluzji Rady Zgłębienie tematu „prawa do zabawy” oraz powiązań między uczeniem się formalnym, pozaformalnym i nieformalnym	Informowanie i konstruktywny dialog		BE (i ewent. KOM)
2024 (1. połowa)	Europejska Stolica Młodzieży	Prezydencja belgijska położy nacisk na rolę Gandawy jako Europejskiej Stolicy Młodzieży w 2024 r.		§10 lit. c), §39	BE
2024 (2. połowa)	(ewent.) Rezolucja Rady w sprawie 10. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego	Zatwierdzenie przez Radę	Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich	§1, §2, §6, §21, §22	HU

2024 (2. połowa)	(ewent.) Konkluzje Rady w sprawie stworzenia warunków umożliwiających młodym osobom wykorzystanie swojego potencjału na obszarach wiejskich	Zatwierdzenie przez Radę	Poprawa sytuacji młodzieży wiejskiej	§1, §2, §5, §13 lit. d), §21, §26	HU
2024 (2. połowa)	Konferencja na temat priorytetów trzech prezydencji / otwartej metody koordynacji	Konferencja UE na temat młodzieży i posiedzenie dyrektorów generalnych Ostateczny wynik cyklu unijnego dialogu młodzieżowego w trakcie trzech prezydencji (ES, BE, HU)	Włączające społeczeństwa Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich Poprawa sytuacji młodzieży wiejskiej	§1, §2, §6, §13 lit. b) §19, §21	HU
2024 (2. połowa)	(ewent.) Nieformalne posiedzenie ministrów ds. młodzieży	Wymiana najlepszych praktyk	Włączające społeczeństwa Poprawa sytuacji młodzieży wiejskiej		HU
2024 (2. połowa)	(Konferencja) Podsumowanie, przegląd i ocena pierwszych 10 cykli unijnego (usystematyzowanego) dialogu młodzieżowego	Przegląd 10 cykli unijnego (usystematyzowanego) dialogu młodzieżowego	Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich Informowanie i konstruktywny dialog	§1, §2, §6, §26	HU, ES, BE, (ewent. KOM)
2024 (2. połowa)	(Seminarium) Narzędzia służące stworzeniu warunków umożliwiających młodym ludziom na obszarach wiejskich wykorzystanie swojego potencjału	Wymiany najlepszych praktyk na szczeblu międzysektorowym i międzyinstytucjonalnym Formułowanie zaleceń	Poprawa sytuacji młodzieży wiejskiej Przestrzeń i uczestnictwo dla wszystkich Organizacje młodzieżowe i programy europejskie na rzecz młodzieży Wysokiej jakości uczenie się	§1, §5, §11, §13 lit. a), §24, §33, §37	HU (i ewent. KOM)

(¹) Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (2018/C 456/01).

(²) Możliwy krok naprzód w ramach współpracy międzysektorowej z sektorem społecznym, zatrudnieniowym, edukacyjnym, zdrowotnym itp. Dokumenty pomocnicze, o które zwrócono się do zespołu europejskich naukowców ds. młodzieży (PEYR).

(³) Podczas europejskiej konferencji omówione zostaną również kwestia „prawa do zabawy” oraz powiązanie z uczeniem się formalnym, pozaformalnym i nieformalnym.

(⁴) W ścisłej współpracy z partnerstwem pomiędzy Komisją Europejską a Radą Europy w dziedzinie młodzieży oraz ze wspólnotą praktyków w zakresie europejskiego programu pracy z młodzieżą. O wsparcie poproszono także PEYR.

Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie społecznego wymiaru zrównoważonej Europy dla młodzieży

(2023/C 185/06)

RADA I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

PRZYPOMINAJĄC:

1. O tym, że określone w załączniku do strategii Unii Europejskiej na rzecz młodzieży europejskie cele młodzieżowe #3 i #10 – „Włączające społeczeństwa” i „Zrównoważona zielona Europa” – mają służyć „umożliwianiu i zapewnieniu włączenia społecznego wszystkich młodych ludzi” oraz „zbudowaniu społeczeństwa, w którym wszystkie młode osoby aktywnie działają na rzecz środowiska, są wyedukowane w tej dziedzinie i zdolne dokonywać zmian w swoim codziennym życiu” ⁽¹⁾.
2. O tym, że młodzi ludzie są znaczącymi inicjatorami ⁽²⁾ zmian i innowacji oraz kluczowymi partnerami we wdrażaniu Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz innych wielostronnych umów i instrumentów, w tym porozumienia klimatycznego z Paryża ⁽³⁾ i Europejskiego Zielonego Ładu ⁽⁴⁾. Ponadto w Agendzie ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 wielokrotnie powtórzono zasadę, zgodnie z którą nikt nie zostanie pominięty ⁽⁵⁾. W myśl Konwencji ONZ o prawach dziecka każde dziecko ma prawo do swobodnego wyrażania swoich poglądów we wszystkich sprawach go dotyczących ⁽⁶⁾. Młodzi ludzie mają prawo do merytorycznego uczestnictwa w kształtowaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ocenianiu polityk, które wpływają na nich i na ogół społeczeństwa, oraz w działaniach następujących w odniesieniu do tych polityk ⁽⁷⁾.
3. O uznaniu dialogu i odpowiedzialności międzypokoleniowej za jedną z podstaw rzetelnego kształtowania polityki ⁽⁸⁾, dostrzeżeniu kluczowej roli młodych ludzi w działaniach na rzecz środowiska oraz wadze uwypuklenia postępów czynionych we wspieraniu merytorycznego zaangażowania młodzieży ⁽⁹⁾.
4. O tym, że Europejski Rok Młodzieży 2022 ⁽¹⁰⁾ dał impuls do wzmocnienia pozycji młodych ludzi, w tym osób młodych o mniejszych szansach, i ich wspierania, tak by zdobywali odpowiednią wiedzę i kompetencje pozwalające im stać się aktywnymi i zaangażowanymi obywatelami i inicjatorami zmian. Podczas zorganizowanej w dniu 6 grudnia 2022 r. konferencji „Zajmij się przyszłością” zamykającej Europejski Rok Młodzieży decydenci polityczni i interesariusze zajmujący się młodzieżą potwierdzili swoje wspólne zobowiązanie do uwzględniania perspektywy młodzieżowej w kształtowaniu polityki i do zwiększenia udziału młodych ludzi w procesach kształtowania polityki. Zaapelowano również o położenie większego nacisku na profilaktykę zdrowia, zaradzenie problemom ze zdrowiem psychicznym i zjawisku samotności, a także zwiększenie uczestnictwa w zorganizowanych zajęciach sportowych.

⁽¹⁾ Załącznik 3 do rezolucji Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (Dz.U. C 456 z 18.12.2018, s. 1).

⁽²⁾ Konkluzje Rady pt. „Kompleksowe podejście do przyspieszenia wdrażania oenztetowskiej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 – lepsze odbudowanie po kryzysie związanym z COVID-19” (dok. 9850/21).

⁽³⁾ Organizacja Narodów Zjednoczonych, porozumienie paryskie (2015).

⁽⁴⁾ Komisja Europejska, komunikat pt. „Europejski Zielony Ład” (COM(2019) 640 final).

⁽⁵⁾ Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, wyd. Zgromadzenie Ogólne ONZ, A/RES/70/1.

⁽⁶⁾ Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka, Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 44/25.

⁽⁷⁾ Konkluzje Rady w sprawie ochrony i tworzenia dla młodych ludzi przestrzeni obywatelskich, które ułatwiają merytoryczne uczestnictwo młodzieży (Dz.U. C 501 I z 13.12.2021, s. 19).

⁽⁸⁾ Konkluzje Rady w sprawie promowania wymiaru międzypokoleniowego w obszarze młodzieży w celu wspierania dialogu i spójności społecznej (Dz.U. C 495 z 29.12.2022, s. 56).

⁽⁹⁾ Stockholm +50, The Global Youth Policy Paper (dokument z międzynarodowego spotkania Stockholm +50 sformułowany przez przedstawicieli młodzieży) (trzecia wersja oficjalna z maja 2022 r.).

⁽¹⁰⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) (Dz.U. L 462 z 28.12.2021, s. 1–9).

ŚWIADOMI, ŻE:

5. Zajęcie się społecznym wymiarem zrównoważonego rozwoju ⁽¹¹⁾ jest jednym z kluczowych aspektów wzmocnienia pozycji słabszych grup społecznych. Kwestie zrównoważonego rozwoju mają charakter przekrojowy. Wykluczenie społeczno-ekonomiczne i wykluczenie demokratyczne idą ze sobą w parze, co wpływa na stopień, w jakim młodzi ludzie są w stanie angażować się w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Osiągnięcie sprawiedliwego, zrównoważonego i inkluzywnego rozwoju za pomocą procesów demokratycznych musi uwzględniać wszystkie perspektywy i opinie, a drogą do tego są przestrzeganie zasad wolności słowa i wolności prasy oraz inkluzywne procesy na wszystkich szczeblach.
6. Grupa, którą definiujemy jako „młodzież”, składa się z wielu tożsamości o różnych zdolnościach, potrzebach, dążeniach, zasobach i interesach, stojących przed różnymi wyzwaniami i możliwościami i pochodzących z różnych środowisk edukacyjnych, kulturowych, geograficznych, ekonomicznych i społecznych. Różnice te wpływają na interesy, możliwości i zdolność tych osób w zakresie angażowania się w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju i na rzecz środowiska.
7. Czynniki takie jak różnice w gęstości zaludnienia i strukturze demograficznej, tj. różnice między obszarami miejskimi, wiejskimi i oddalonymi, peryferyjnymi, słabiej rozwiniętymi i najbardziej oddalonymi, wpływają również na istnienie i dostępność zrównoważonej infrastruktury dla młodych ludzi.
8. Pandemia COVID-19, kryzys energetyczny wywołany wojną napastniczą Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie oraz kryzys klimatyczny uwidocznili nierówności w naszych społeczeństwach, ponieważ kryzysy te w różny sposób dotknęły grupy młodych ludzi, a niektóre grupy odczuły je w nieproporcjonalny sposób. Nierówny dostęp do praw człowieka dla młodych ludzi o mniejszych szansach, np. dostęp do edukacji i opieki zdrowotnej, stał się podczas tych kryzysów jeszcze bardziej widoczny. Warunki wstępne, takie jak zdrowie psychiczne i fizyczne, warunki życia i warunki mieszkaniowe, dostęp do uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego, możliwości zatrudnienia i zajęcia rekreacyjne, mają kluczowe znaczenie dla odporności młodych ludzi i ich możliwości zrównoważonego życia.
9. Demokracja i prawa człowieka są nierozdzielnie związane ze zrównoważonym rozwojem, ponieważ zmiana klimatu ma nieproporcjonalny wpływ na grupy zmarginalizowane znajdujące się w trudnej sytuacji. Osoby o najmniejszych zasobach mają największe trudności z dostosowaniem się do zmian związanych z klimatem ⁽¹²⁾, dlatego w przypadku osób zagrożonych ubóstwem wyższe jest prawdopodobieństwo, że będą dotknięte problemami związanymi z zanieczyszczeniami i środowiskiem ⁽¹³⁾. Ponadto negatywne skutki zmiany klimatu mogą wpływać na młodych ludzi, których praca, życie i zaangażowanie w tradycje kulturowe są w różnoraki sposób uzależnione od zasobów naturalnych, tak że może to zagrażać ich zdolności do kierowania własnym życiem ⁽¹⁴⁾.

UWAŻAJĄ, ŻE:

10. Wszyscy młodzi ludzie powinni mieć dobre warunki życia, perspektywy zatrudnienia, zdolność do kierowania własnym życiem oraz wpływania na kształtowanie polityki i rozwój społeczeństwa. Młodzi ludzie są jednym z atutów naszych społeczeństw, a także podmiotami praw jednostki i podmiotami kształtującymi zmianę ⁽¹⁵⁾.
11. Wiedza, perspektywy i doświadczenia młodych ludzi przyczyniają się do bardziej przemyślanych decyzji politycznych i stanowią cenne zasoby w procesie demokratycznym. Polityka młodzieżowa powinna przyjąć podejście dwutorowe polegające na rozwijaniu i formułowaniu inicjatyw bezpośrednio z młodymi ludźmi, na ich rzecz i za ich pośrednictwem – w drodze aktywnego i merytorycznego uczestnictwa młodych ludzi – oraz na uwzględnianiu polityki młodzieżowej we wszystkich obszarach polityki.

⁽¹¹⁾ Definicja „społecznego wymiaru zrównoważonego rozwoju” znajduje się w załączniku II do załącznika.

⁽¹²⁾ Organizacja Narodów Zjednoczonych, World Youth Report (Światowy raport o młodzieży) (2020).

⁽¹³⁾ Eurostat, Wskaźniki jakości życia – środowisko naturalne i życiowe (2022).

⁽¹⁴⁾ Komunikat Komisji pt. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” (COM(2021) 82 final).

⁽¹⁵⁾ Konkluzje Rady pt. „Zachęcanie młodych ludzi jako podmiotów kształtujących zmianę do zaangażowania na rzecz ochrony środowiska” (Dz.U. C 159 z 12.4.2022, s. 9).

12. Unijna polityka młodzieżowa, w tym unijny dialog młodzieżowy, powinna przyczynić się do tworzenia społeczeństwa dla wszystkich obecnych i przyszłych pokoleń, w którym omawiane i rozwiązywane są najpoważniejsze wyzwania związane z kwestiami społecznymi, takie jak ubóstwo, samotność niewynikająca z wyboru ⁽¹⁶⁾, zdrowie psychiczne, zrównoważony rozwój i zmiana klimatu, bez powodowania przy tym pogarszania sytuacji na świecie.
13. Zwiększenie włączenia społecznego wszystkich młodych ludzi jest konieczne, aby promować zrozumienie wzajemnie powiązanych globalnych wyzwań, przed którymi stoi świat, oraz wspierać młodych ludzi w zdobywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji potrzebnych do bardziej zrównoważonego życia oraz do wnoszenia wkładu – zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo – w bardziej zrównoważone społeczeństwo. Pomocne w tym celu mogą być unijne programy na rzecz młodzieży – Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności, a także inne unijne i krajowe programy i działania dotyczące wolontariatu lub działalności obywatelskiej, o ile takie istnieją, oraz inicjatywy na rzecz aktywności obywatelskiej.
14. Wszyscy młodzi ludzie powinni mieć dostęp do opartych na dowodach, zweryfikowanych informacji i danych, formułowanych w sposób przyjazny dla młodzieży i w wielu językach, co ma zapewnić wszystkim młodym ludziom możliwość przyswajania informacji oraz rozwijania zrównoważonych zachowań i własnej roli jako inicjatorów zmian i świadomych obywateli.

PODKREŚLAJĄ, ŻE:

15. Ze względu na globalny charakter wyzwań, takich jak pandemia COVID-19, zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej, konieczna jest jak najszerza współpraca na wszystkich szczeblach zapewniająca merytoryczne i skuteczne uczestnictwo młodzieży.
16. Niezbędne jest dalsze angażowanie młodych ludzi w polityki zrównoważonego rozwoju na wszystkich szczeblach, by wykorzystać potencjał i kreatywność tych osób, zważywszy że inwestowanie w młodych ludzi to silny impuls dla zrównoważonej przyszłości. Prowadzenie dialogu na temat kwestii etycznych i społecznych związanych ze zrównoważonym rozwojem, zarówno wśród młodych ludzi, jak i między różnymi pokoleniami w społeczeństwie, na przykład w drodze dialogu międzypokoleniowego, ma zasadnicze znaczenie dla budzenia nadziei oraz budowania zrozumienia i poszanowania różnych perspektyw i realiów.
17. Wielu młodych ludzi w Europie rozumie kwestie zrównoważoności i środowiska i mobilizuje się w związku ze swoimi obawami dotyczącymi tych kwestii. Są również młodzi ludzie, którzy nie angażują się w kwestie społeczne. Poziom mobilizacji i zaangażowania wśród młodych osób nie jest jednakowy i zależy od różnorodnych czynników, takich jak np. dostęp do informacji, wykształcenie, status społeczno-ekonomiczny czy miejsce zamieszkania. Różne grupy młodych ludzi potrzebują innego rodzaju zachęt i wsparcia, by uczestniczyć w rozwoju społeczeństwa. Niezbędne jest zatem przyjęcie całościowego podejścia i opracowanie inkluzywnych i partycypacyjnych działań w takich kwestiach jak zrównoważony rozwój, prawa człowieka, równość płci, równość szans, sprawiedliwość społeczna i zmiana klimatu.
18. Organizacje młodzieżowe, praca z młodzieżą oraz inne działania z zakresu uczenia się pozaformalnego i nieformalnego są ważne dla zapewnienia informacji i wsparcia młodym ludziom znajdującym się poza strukturami formalnymi; często stanowią one uzupełnienie usług świadczonych przez organy publiczne na wszystkich szczeblach.

ODNOTOWUJĄ:

19. Przesłanie uczestników konferencji UE na temat młodzieży z marca 2023 r. o tym, jak ważne jest zapewnianie młodym ludziom wiarygodnych, dostępnych i przyjaznych użytkownikom informacji oraz dostępu do formalnej i pozaformalnej edukacji o zrównoważoności i zmianie klimatu. Odnotowują również przesłanie o tym, jak ważne jest stosowanie międzypokoleniowych i interdyscyplinarnych podejść, by wzmacniać pozycję młodych ludzi poprzez dostarczanie im niezbędnych informacji, wiedzy i narzędzi pokazujących sposoby angażowania się w zrównoważone i inkluzywne praktyki.

⁽¹⁶⁾ Definicja „samotności” znajduje się w załączniku II do załącznika.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY NA ODPOWIEDNICH SZCZEBLACH:

20. Zapewniały dostępne, trwałe i wielopoziomowe struktury zarządzania ⁽¹⁷⁾ oraz oferowały możliwości organizacjom młodzieżowym i młodym ludziom, w tym niedostatecznie reprezentowanym grupom młodych ludzi, zgodnie z istniejącymi sprawdzonymi praktykami, np. kodeksem dobrych praktyk Rady Europy w zakresie udziału społeczeństwa obywatelskiego w procesie decyzyjnym ⁽¹⁸⁾, aby umożliwić merytoryczne zaangażowanie i zapewnić dostępne mechanizmy służące do przekazywania informacji zwrotnych i przeprowadzania oceny takich procesów.
21. Promowały w sposób pozaformalny możliwości edukacyjne dla osób pracujących z młodzieżą pozwalające rozwijać wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do tego, by osoby te w swoich praktykach poruszały kwestie włączenia społecznego i zrównoważonego rozwoju.
22. Zachęcały do rozwijania możliwości szkolenia i uczenia się zawodowego dla edukatorów ⁽¹⁹⁾, w tym osób pracujących z młodzieżą, by usprawnić informowanie, edukowanie i wzmacnianie pozycji wszystkich młodych ludzi w zakresie zrównoważonego rozwoju, dzięki czemu młodzi ludzie mogliby dokonywać świadomych i zrównoważonych wyborów w codziennym życiu i mogliby być zaangażowani w procesy decyzyjne.
23. Nadały priorytet zdrowiu psychicznemu i dobrostanowi młodych ludzi zwłaszcza poprzez uznanie problemów ze zdrowiem psychicznym za jedną z najważniejszych kwestii zdrowotnych będących przedmiotem troski młodych ludzi ⁽²⁰⁾, poprzez wzmocnienie opartej na wiedzy promocji zdrowia psychicznego, kompetencji w zakresie zdrowia psychicznego i działań profilaktycznych w różnych środowiskach za pośrednictwem podejść międzysektorowych oraz poprzez promowanie i rozwijanie sprawiedliwego dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych, które są zintegrowane, bezpieczne i skoncentrowane na ludziach, w celu poprawy zdrowia, dobrostanu i jakości życia młodych ludzi, a przez to w celu zwiększenia siły i odporności całego społeczeństwa.
24. Rozważyły zastosowanie perspektywy młodzieżowej opartej na prawach ⁽²¹⁾ względem polityk na rzecz zrównoważonej infrastruktury, zwłaszcza w odniesieniu do przystępnych cenowo i dostępnych środków transportu publicznego i mieszkań, aby zapewnić wszystkim młodym ludziom zrównoważone i ekologiczne opcje.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI EUROPEJSKIEJ, BY PRZESTRZEGAJĄC ZASADY POMOCNICZOŚCI, W SWOICH OBSZARACH KOMPETENCJI I NA ODPOWIEDNICH SZCZEBLACH:

25. Uwzględniły wyniki 9. cyklu unijnego dialogu młodzieżowego przy opracowywaniu i wdrażaniu przyszłych polityk związanych z włączeniem społecznym i zrównoważonym rozwojem.
26. Zapewniły wszystkim młodym ludziom dostęp do przysługujących im praw, zgodnie z międzynarodowymi deklaracjami i konwencjami, poprzez uwzględnienie perspektywy młodzieżowej opartej na prawach przy opracowywaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie, na wszystkich szczeblach, środków, które mają wpływ na młodych ludzi. Ważne jest zadbanie o to, by decydenci mieli niezbędne kompetencje i dostęp do odpowiednich narzędzi do kreowania inkluzywnych i partycypacyjnych procesów decyzyjnych.
27. Nadal wspierały badania i analizy, z wykorzystaniem istniejących narzędzi, takich jak Youth Wiki ⁽²²⁾, oraz gromadziły zdezagregowane dane na temat tego, w jaki sposób wykluczenie społeczne i zmiana klimatu wiążą się ze zdrowiem psychicznym, dobrostanem i warunkami życia młodych ludzi, mając na uwadze ewentualną potrzebę wprowadzenia nowych wskaźników i mechanizmów monitorowania służących do pomiaru oddziaływania wykluczenia społecznego i zmiany klimatu.

⁽¹⁷⁾ Konkluzje Rady w sprawie wzmacniania zarządzania wielopoziomowego przy promowaniu uczestnictwa młodych ludzi w procesach decyzyjnych (Dz.U. C 241 z 21.6.2021, s. 3).

⁽¹⁸⁾ Rada Europy, Kodeks dobrych praktyk w zakresie udziału społeczeństwa obywatelskiego w procesie decyzyjnym (CONF/PLE(2009) CODE1).

⁽¹⁹⁾ Definicja „edukatora” znajduje się w załączniku II do załącznika.

⁽²⁰⁾ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Children and Mental Health: preventive approaches to anxiety and depression (Zdrowie psychiczne dzieci: profilaktyka zaburzeń depresyjno-lękowych), Urząd Publikacji (2021).

⁽²¹⁾ Definicja „perspektywy młodzieżowej opartej na prawach” znajduje się w załączniku II do załącznika.

⁽²²⁾ Youth Wiki to platforma internetowa prowadzona przez Komisję Europejską prezentująca informacje na temat polityki młodzieżowej krajów europejskich.

28. Poprawiły dostępność różnych mechanizmów uczestnictwa, takich jak rady młodzieżowe, wysłuchania młodzieży i konferencje partycypacyjne, w tym unijnego dialogu młodzieżowego, a także narzędzi cyfrowych służących uczestnictwu, a przy tym dbały o to, by mechanizmy te kładły nacisk na obawy różnych grup młodych ludzi w społeczeństwie, w tym niereprezentowanych i niedostatecznie reprezentowanych, wiążące się z uczestnictwem w takich mechanizmach i odgrywaniem w nich wiodącej roli.
29. W pełni wykorzystywały potencjał programu Erasmus+, Europejskiego Korpusu Solidarności i EFS+, w tym w stosownych przypadkach inicjatywy ALMA (mierz wysoko, ucz się, osiągnij biegłość, realizuj cele), do tworzenia możliwości dotyczących bardziej sprzyjających włączeniu społecznemu i zrównoważonych projektów i działań w zakresie mobilności, w tym mobilności hybrydowej, dla wszystkich młodych ludzi. Szczególny nacisk należy położyć na uczestnictwo osób młodych o mniejszych szansach.

ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ, BY ZGODNIE Z ZASADĄ POMOCNICZOŚCI:

30. Zapewniła długofalowe działania informacyjne na szczeblu europejskim, w tym za pośrednictwem Europejskiego Portalu Młodzieżowego i innych odpowiednich narzędzi informacyjnych, w sposób przyjazny dla młodzieży, inkluzywny, wielojęzyczny i dostępny, odnoszące się do polityk i programów UE związanych ze zrównoważonym rozwojem i zmianą klimatu, a także z procesami partycypacyjnymi w instytucjach europejskich.
31. Ułatwiała działania w zakresie partnerskiego uczenia się o zrównoważoności i włączeniu społecznym.
32. Nadal promowała i wspierała podejście międzysektorowe i synergie z innymi inicjatywami, takimi jak koalicja na rzecz edukacji dla klimatu, zalecenie Rady w sprawie uczenia się na rzecz transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju ⁽²³⁾ oraz nowy europejski Bauhaus.

⁽²³⁾ Dz.U. C 243 z 27.6.2022, s. 1–9.

ZAŁĄCZNIK I

DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE

Przyjmując niniejsze konkluzje, Rada i przedstawiciele rządów państw członkowskich zebrani w Radzie, uwzględniają następujące dokumenty:

- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Europejski Zielony Ład” (COM(2019) 640 final).
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” (COM(2021) 82 final).
- Konkluzje Rady pt. „Kompleksowe podejście do przyspieszenia wdrażania oenztetowskiej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 – lepsze odbudowanie po kryzysie związanym z COVID-19” (dok. 9850/21).
- Konkluzje Rady w sprawie ochrony i tworzenia dla młodych ludzi przestrzeni obywatelskich, które ułatwiają merytoryczne uczestnictwo młodzieży (Dz.U. C 501 I z 13.12.2021, s. 19).
- Konkluzje Rady w sprawie promowania wymiaru międzypokoleniowego w obszarze młodzieży w celu wspierania dialogu i spójności społecznej (Dz.U. C 495 z 29.12.2022, s. 56).
- Konkluzje Rady pt. „Zachęcanie młodych ludzi jako podmiotów kształtujących zmianę do zaangażowania na rzecz ochrony środowiska” Dz.U. C 159 z 12.4.2022, s. 9.
- Konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia zarządzania wielopoziomowego przy promowaniu uczestnictwa młodych ludzi w procesach decyzyjnych Dz.U. C 241 z 21.6.2021, s. 3.
- Rada Europy, Kodeks dobrych praktyk w zakresie udziału społeczeństwa obywatelskiego w procesie decyzyjnym (CONF/PLE(2009)CODE1).
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Unia równości: Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 (COM(2021) 101 final).
- Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) (Dz.U. L 462 z 28.12.2021, s. 1–9).
- Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Children and Mental Health: preventive approaches to anxiety and depression (Zdrowie psychiczne dzieci: profilaktyka zaburzeń depresyjno-lękowych), Europejska platforma inwestycji na rzecz dzieci, Urząd Publikacji (2021).
- Eurostat, Wskaźniki jakości życia – środowisko naturalne i życiowe (wrzesień 2022).
- Europejski filar praw socjalnych proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję Europejską (Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10).
- Ramy wdrażania Strategii EKG ONZ dotyczącej edukacji dla zrównoważonego rozwoju w latach 2021–2030.
- Sprawozdanie naukowo-polityczne JRC, Baarck, J., Balahur-Dobrescu, A., Cassio, L.G., D’hombres, B., Pasztor, Z. i Tinctori, G., Loneliness in the EU. Insights from surveys and online media data (Samotność w UE. Spostrzeżenia z badań i dane z mediów internetowych), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg (2021).
- OECD, Global Teaching InSights, Teaching for Climate Action – Summary of Insights (Nauczanie na rzecz działań klimatycznych – podsumowanie spostrzeżeń) (2021).
- Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027. (Dz.U. C 456 z 18.12.2018).
- Stockholm +50, The Global Youth Policy Paper (dokument z międzynarodowego spotkania Stockholm +50 sformułowany przez przedstawicieli młodzieży) (trzecia wersja oficjalna z maja 2022 r.).
- Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, Zgromadzenie Ogólne ONZ, A/RES/70/1.
- Organizacja Narodów Zjednoczonych, World Youth Report (Światowy raport o młodzieży) (2020).

-
- Organizacja Narodów Zjednoczonych, porozumienie paryskie (2015).
  - Organizacja Narodów Zjednoczonych, Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, Zbiór traktatów ONZ, tom 2515 (2006).
  - Organizacja Narodów Zjednoczonych, Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, Aarhus (1998).
  - Konwencja ONZ o prawach dziecka (1989), nr 27531, Zbiór Traktatów ONZ, tom 1577, art. 12.
  - Organizacja Narodów Zjednoczonych, Powszechna deklaracja praw człowieka (1948).
  - Organizacja Narodów Zjednoczonych, Raport Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju, „Nasza wspólna przyszłość”, [raport Komisji Brundtland], A/42/427 (1987).
-

ZAŁĄCZNIK II

DEFINICJE

Do celów niniejszych konkluzji Rady stosuje się następujące definicje:

„Edukatorki”: termin „edukatorki” obejmuje nauczycieli (posiadających potwierdzony status nauczyciela lub status równoważny zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką) oraz trenerów (osoby realizujące co najmniej jedno zadanie związane z funkcją szkoleniową – w zakresie teorii lub praktyki – w instytucji edukacyjnej bądź w miejscu pracy). Termin ten obejmuje nauczycieli w kształceniu ogólnym i szkolnictwie wyższym, nauczycieli i trenerów kształcenia i szkolenia zawodowego (w tym ustawicznego), a także pracowników placówek wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, edukatorów osób dorosłych oraz osoby pracujące z młodzieżą ⁽¹⁾.

„Samotność”: termin „samotność” ma głęboko subiektywny charakter. Chodzi o postrzeganą rozbieżność między pożądaną a rzeczywistą siecią relacji danej osoby. Jest to bardzo negatywne doświadczenie. Chodzi nie tylko o utrzymywanie zbyt małej liczby kontaktów społecznych jako takich, ale również o poczucie, że te relacje są niewystarczająco satysfakcjonujące. Innymi słowy samotność nie oznacza bycia samemu, ale poczucie osamotnienia. W tym względzie samotność jest czymś innym niż izolacja społeczna, która ma wymiar obiektywny i jest definiowana jako brak relacji z innymi osobami lub bardzo niewielka liczba znaczących więzi ⁽²⁾.

„Perspektywa młodzieżowa oparta na prawach” ⁽³⁾: termin „perspektywa młodzieżowa oparta na prawach” stanowi połączenie krajowych celów polityki młodzieżowej z prawami dzieci i młodzieży określonymi w konwencjach międzynarodowych oraz przepisach ustawowych i wykonawczych. Taka perspektywa powinna opierać się na badaniach i danych statystycznych oraz mieć na celu stworzenie warunków umożliwiających włączanie młodych ludzi w ogólny rozwój społeczeństwa, zarówno w ramach ich własnych inicjatyw, jak i w ramach inicjatyw decydentów. Perspektywa młodzieżowa oparta na prawach może funkcjonować jako metoda pozwalająca decydentom nabyć odpowiednie kompetencje w zakresie uwzględniania perspektywy młodych ludzi w procesie decyzyjnym.

„Społeczny wymiar zrównoważonego rozwoju”: zrównoważony rozwój definiuje się powszechnie jako rozwój, który wychodzi naprzeciw potrzebom teraźniejszości, a przy tym nie narusza zdolności przyszłych pokoleń do realizacji swoich potrzeb ⁽⁴⁾. Oznacza konieczność zaspokojenia podstawowych potrzeb wszystkich osób i zaoferowanie wszystkim możliwości realizacji dążeń do lepszego życia. Zrównoważony rozwój obejmuje trzy wymiary: gospodarczy, społeczny i środowiskowy. Społeczny wymiar zrównoważonego rozwoju opiera się na podstawowych wartościach: sprawiedliwości i demokracji, w tym na skutecznej realizacji wszystkich praw człowieka – politycznych, obywatelskich, gospodarczych, społecznych i kulturalnych – w odniesieniu do wszystkich ludzi. W 2021 r. Rada potwierdziła, że konieczne jest wzmocnienie społecznego wymiaru zrównoważonego rozwoju, by promować prawa człowieka, równość płci, włączenie społeczne, rozwój społeczny, spójność społeczną i równość we wszystkich jej formach, a także dialog społeczny, bezpieczeństwo i higienę pracy oraz godną pracę ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Jak zdefiniowano w konkluzjach Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą (Dz.U. C 412 z 9.12.2019, s. 12) oraz w zaleceniu Rady w sprawie uczenia się na rzecz transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju (Dz.U. C 243 z 27.6.2022, s. 1).

⁽²⁾ Sprawozdanie naukowo-polityczne JRC, Baarck, J., Balahur-Dobrescu, A., Cassio, L.G., D’hombres, B., Pasztor, Z. i Tintori, G., *Loneliness in the EU. Insights from surveys and online media data (Samotność w UE. Spostrzeżenia z badań i dane z mediów internetowych)*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg (2021).

⁽³⁾ Szwedzka Agencja ds. Młodzieży i Społeczeństwa Obywatelskiego.

⁽⁴⁾ Organizacja Narodów Zjednoczonych, Raport Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju, „Nasza wspólna przyszłość”, [raport Komisji Brundtland], A/42/427 (1987).

⁽⁵⁾ Konkluzje Rady pt. „Kompleksowe podejście do przyspieszenia wdrażania oenztetowskiej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 – lepsze odbudowanie po kryzysie związanym z COVID-19” (dok. 9850/21).

Rezolucja przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie przeglądu reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA oraz koordynowania stanowisk państw członkowskich przed posiedzeniami tej agencji

(2023/C 185/07)

PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

POWOŁUJĄC SIĘ NA:

1. konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie walki z dopingiem ⁽¹⁾;
2. konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie roli Unii Europejskiej (UE) w międzynarodowej walce z dopingiem ⁽²⁾;
3. rezolucję Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej Światowej Agencji Antydopingowej oraz koordynowania stanowisk UE i jej państw członkowskich przed posiedzeniami tej agencji ⁽³⁾;
4. konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 15 grudnia 2015 r. dotyczące przeglądu rezolucji z 2011 r. w sprawie reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej Światowej Agencji Antydopingowej oraz koordynowania stanowisk UE i jej państw członkowskich przed posiedzeniami tej agencji, w których przewidziano, że do dnia 31 grudnia 2018 r. dokonany zostanie kolejny przegląd doświadczeń wynikających z dalszego stosowania przedmiotowej rezolucji ⁽⁴⁾;
5. rezolucję przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z 2019 r. w sprawie reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA oraz koordynowania stanowisk państw członkowskich przed posiedzeniami tej agencji (zwaną dalej „rezolucją z 2019 r.”) ⁽⁵⁾.

ODNOTOWUJĄC, ŻE:

1. Od czasu przyjęcia rezolucji z 2019 r. metody pracy i praktyki WADA zmieniły się, w szczególności w odniesieniu do czasu trwania kadencji członków Rady Założycielskiej tej agencji. W związku z tymi zmianami nadszedł czas, aby Rada zaktualizowała rezolucję z 2019 r. w celu zapewnienia jasniejszych wskazówek dotyczących kryteriów i czasu trwania mandatów ekspertów na szczeblu rządowym wyznaczonych wspólnie przez państwa członkowskie zebrane w Radzie. W rezolucji z 2019 r. nie określono wyraźnie czasu trwania mandatów ekspertów na szczeblu rządowym zastępujących przedstawiciela-eksperta, który zaprzestaje pełnienia funkcji na szczeblu ministerialnym w swoim państwie członkowskim. Rezolucja z 2019 r. nie uwzględnia również zawartych w statucie WADA kryteriów kwalifikowalności do członkostwa w Radzie Założycielskiej.
2. Ważne jest, aby przedstawiciele rządów państw członkowskich zebrani w Radzie nadal regularnie dokonywali przeglądu doświadczeń zdobytych podczas stosowania rezolucji z 2019 r.

STWIERDZAJĄ, ŻE:

1. Podczas opracowywania, negocjowania i przyjmowania m.in. zasad, standardów i wytycznych przez Światową Agencję Antydopingową (WADA) Unia Europejska i jej państwa członkowskie powinny móc wykonywać swoje kompetencje i odgrywać przypadającą im rolę.

⁽¹⁾ Dz.U. C 356 z 12.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 324 z 1.12.2010, s. 18.

⁽³⁾ Dz.U. C 372 z 20.12.2011, s. 7.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 417 z 15.12.2015, s. 45.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 192 z 7.6.2019, s. 1–4.

2. W Radzie Założycielskiej WADA przedstawicielom państw członkowskich UE przydzielono trzy miejsca.
3. Konieczne jest ustalenie praktycznych zasad dotyczących uczestnictwa przedstawicieli państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA oraz koordynacji stanowisk UE i jej państw członkowskich przed posiedzeniami CAHAMA ⁽⁶⁾ i WADA. Praktyczne zasady powinny być zgodne z obowiązkiem lojalnej współpracy i mieć na celu propagowanie jedności zewnętrznej reprezentacji UE, a jednocześnie nie powodować powielania prac podejmowanych w ramach CAHAMA.
4. Koordynacja stanowisk całej Europy z myślą o posiedzeniach WADA powinna odbywać się w ramach prac CAHAMA; należy zapewnić, by decyzje podejmowane przez ten organ były w pełni zgodne z wszelkimi mającymi zastosowanie przepisami UE.
5. Istnieje silna potrzeba, by reprezentacja państw członkowskich w Radzie Założycielskiej WADA miała charakter ciągły, wykazywała się odpowiednim poziomem zaangażowania oraz dysponowała poparciem politycznym i odpowiednim poziomem wiedzy fachowej.

W ZWIĄZKU Z TYM USTALAJĄ, ŻE:

1. Przedstawicielami państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA będą reprezentanci szczebla ministerialnego, miejsca zaś zostaną przydzielone w następujący sposób:
  - jedno miejsce zostanie przydzielone odpowiedzialnej za sport na szczeblu ministerialnym osobie z jednego z państw członkowskich należących do urzędującego zespołu trzech prezydencji,
  - jedno miejsce zostanie przydzielone odpowiedzialnej za sport na szczeblu ministerialnym osobie z jednego z państw członkowskich należących do kolejnego zespołu trzech prezydencji,
  - jedno miejsce zostanie przydzielone osobie odpowiedzialnej za sport na szczeblu ministerialnym (dalej zwanej „ekspertem szczebla rządowego”) w wyniku wspólnej decyzji państw członkowskich zebranych w Radzie.
2. Zasady reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA zamieszczone w załączniku I do załącznika obowiązywać będą od dnia 30 czerwca 2023 r. bez uszczerbku dla mandatów zatwierdzonych przed tą datą.
3. Przedstawiciel w Radzie Założycielskiej WADA pochodzący z urzędującego zespołu trzech prezydencji złoży sprawozdanie z wyników posiedzenia Rady Założycielskiej WADA na kolejnym posiedzeniu Rady UE ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu. Przedstawiciel ten przedłoży pisemne sprawozdanie na przedmiotowy temat Grupie Roboczej ds. Sportu.
4. Delegaci państw członkowskich spotykający się w ramach wspomnianej grupy roboczej mogą, unikając powielania działań podejmowanych w ramach CAHAMA, ustalić wspólne stanowisko w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres kompetencji państw członkowskich, pod warunkiem że takie wspólne stanowisko wniesie rzeczywistą wartość dodaną. Takie wspólne stanowisko podlega zatwierdzeniu przez przedstawicieli państw członkowskich zebranych w Komitecie Stałych Przedstawicieli (Coreper), chyba że państwa członkowskie ustalą inaczej.
5. Każde wspólne stanowisko uzgodnione przez państwa członkowskie UE musi być zgodne z uzgodnionymi stanowiskami UE i będzie przedstawiane na posiedzeniach CAHAMA przez prezydencję. Państwa członkowskie UE powinny dążyć do tego, by ich stanowisko zostało uwzględnione we wspólnym mandacie całej Europy opracowanym przez komitet CAHAMA.
6. Przedstawiciele państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA będą zabierać głos i brać udział w głosowaniach zgodnie z mandatem całej Europy uzgodnionym na forum CAHAMA, pod warunkiem że stanowisko to jest zgodne z dorobkiem prawnym UE.

⁽⁶⁾ Europejski Komitet *ad hoc* ds. Światowej Agencji Antydopingowej (CAHAMA) to komitet ekspertów odpowiadający za koordynowanie stanowisk państw stron Europejskiej konwencji kulturalnej w kwestiach dotyczących rozwoju polityki antydopingowej.

7. Do dnia 31 grudnia 2025 r. przedstawiciele rządów państw członkowskich zebrani w Radzie dokonają przeglądu doświadczeń wynikających ze stosowania niniejszej rezolucji i rozważą, czy zasady w niej określone wymagają zmiany.
  8. Niniejsza rezolucja, w tym załączone zasady reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA oraz praktyczne ustalenia dotyczące przygotowań do posiedzeń WADA – w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres kompetencji Unii, zatwierdzone przez Radę w dniu 15 maja 2023 r., zastępuje rezolucję przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie 2019/C/ 192/01 w sprawie reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA oraz koordynowania stanowisk UE i jej państw członkowskich przed posiedzeniami tej agencji.
-

ZAŁĄCZNIK I

Zasady reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA

Państwa członkowskie UE ustalają następujący system reprezentacji:

Przedstawiciele państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA są obywatelami różnych państw członkowskich UE.

PRZEDSTAWICIELE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH WCHODZĄCYCH W SKŁAD AKTUALNEGO I KOLEJNEGO ZESPOŁU TRZECH PREZYDENCJI:

- Państwa członkowskie wchodzące w skład aktualnego zespołu trzech prezydencji wybiorą ze swojego grona – po dokonaniu konsultacji wewnętrznych – państwo, które będzie reprezentowało państwa członkowskie UE w Radzie Założycielskiej WADA. Wybrane państwo członkowskie wyznaczy – zgodnie ze swoimi wewnętrznymi procedurami – stosownego przedstawiciela. Przedstawiciel ten będzie w danym państwie członkowskim osobą odpowiedzialną za sport na szczeblu ministerialnym i będzie uprawniony do zasiadania w Radzie Założycielskiej zgodnie ze statutem WADA. Państwo członkowskie mające wyznaczyć przedstawiciela oraz imię i nazwisko tego przedstawiciela zostają zgłoszone Sekretariatowi Generalnemu Rady UE (SGR).
- Jeżeli wybrany przedstawiciel przestanie sprawować funkcję na szczeblu ministerialnym, pozostanie on na stanowisku w Radzie Założycielskiej WADA do czasu zakończenia nowej procedury wyznaczania. To państwo członkowskie lub, jeżeli trzy prezydencje uzgodnią inne państwo członkowskie z trzech prezydencji, to inne państwo członkowskie wyznacza zastępcę, który kwalifikuje się do reprezentowania państwa członkowskiego UE w Radzie Założycielskiej WADA i który odpowiada za sport na szczeblu ministerialnym, na pozostały okres pierwszej trzyletniej kadencji w Radzie Założycielskiej.
- Przedstawiciel, który przestaje pełnić funkcję na szczeblu ministerialnym lub nie kwalifikuje się już do reprezentowania państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA, przestaje być członkiem Rady Założycielskiej, a jego rezygnacja następuje automatycznie po zakończeniu nowej procedury wyznaczania.
- Powyższe zasady obowiązywać będą również państwa członkowskie wchodzące w skład kolejnego zespołu trzech prezydencji.
- Kadencja wyżej wspomnianych przedstawicieli trwa trzy lata.
- Aby można było zachować ciągłość trzyletniej kadencji, przedstawiciel wyznaczony przez państwa członkowskie wchodzące w skład zespołu trzech państw, które mają obejmować prezydencję w następnej kolejności, pozostaje na stanowisku także wtedy, gdy zespół ten już obejmie prezydencję.

EKSPERT SZCZEBLA RZĄDOWEGO WYZNACZANY WSPÓLNIE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE ZEBRANE W RADZIE:

- Nie później niż miesiąc przed posiedzeniem Rady UE, na którym ma zostać wyznaczony przedstawiciel-ekspert, państwa członkowskie zgłaszają stosownych kandydatów. Kandydatem nie może być minister z państwa członkowskiego wchodzącego w skład aktualnego lub kolejnego zespołu trzech prezydencji. Nazwiska kandydatów zostają zgłoszone Sekretariatowi Generalnemu Rady.
- Jeżeli zgłoszono więcej niż jednego kandydata na przedstawiciela-eksperta, prezydencja będzie dążyć do uzyskania zgody państw członkowskich na przeprowadzenie głosowania na forum Grupy Roboczej ds. Sportu w celu wyznaczenia przedstawiciela. Procedura głosowania zostanie zaproponowana przez prezydencję i uzgodniona przez państwa członkowskie również w drodze konsensusu. Każdy kandydat na stanowisko przedstawiciela-eksperta będzie uprawniony do zasiadania w Radzie Założycielskiej zgodnie ze statutem WADA.
- Kadencja przedstawiciela-eksperta trwa trzy lata, chyba że osoba ta przestanie sprawować funkcję na szczeblu ministerialnym w swoim państwie członkowskim lub podczas swojej kadencji nie będzie już spełniać obowiązujących w momencie mianowania wymogów kwalifikowalności do reprezentowania państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA. W takim przypadku wszczęta zostanie nowa procedura wyznaczania na nowy okres trzech lat. Urzędujący przedstawiciel-ekspert pozostanie na stanowisku do momentu zakończenia procedury wyznaczania nowego przedstawiciela. Kadencja podlega statutowi WADA i w żadnym razie nie powinna być odnawiana więcej niż trzykrotnie.

- Przedstawiciel-ekspert, który został zastąpiony lub nie kwalifikuje się już do reprezentowania państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA, przestaje być członkiem Rady Założycielskiej, a jego rezygnacja następuje automatycznie po zakończeniu nowej procedury wyznaczania.

ZASADY PRZEJŚCIOWE:

- Obowiązujące zasady reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA określone we wspomnianej powyżej rezolucji z 2019 r. będą obowiązywać do dnia 30 czerwca 2023 r.

ZATWIERDZENIE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE ZEBRANE W RADZIE:

- Ekspertów szczebla rządowego oraz państwa członkowskie wybrane przez aktualny i kolejny zespół trzech prezydencji do wyznaczenia przedstawicieli do Rady Założycielskiej WADA zatwierdzają państwa członkowskie zebrane w Radzie.
- Nazwiska wszystkich członków Rady Założycielskiej WADA będących przedstawicielami państw członkowskich UE przekazuje się tej agencji za pośrednictwem Sekretariatu Generalnego Rady UE, zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. ⁽¹⁾

—

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE.

ZAŁĄCZNIK II

Praktyczne ustalenia dotyczące przygotowań do posiedzeń WADA – w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres kompetencji Unii

Bez uszczerbku dla postanowień regulaminu wewnętrznego Rady i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczących procesu decyzyjnego UE Rada określa niniejszym następujące ustalenia praktyczne w celu zapewnienia przewidywalności i przejrzystości przygotowań do posiedzeń na forum Rady Europy służących koordynacji stanowisk całej Europy (CAHAMA) i do posiedzeń WADA:

1. Po otrzymaniu dokumentów na posiedzenia Rady Założycielskiej WADA przedstawiciele państw członkowskich UE zasiadający w Radzie Założycielskiej koordynują między sobą działania w celu przekazania Sekretariatowi Generalnemu Rady dokumentów istotnych dla ustalenia, w razie potrzeby, ewentualnego stanowiska UE, z myślą o przygotowaniu posiedzenia Grupy Roboczej ds. Sportu.
2. Przed każdym posiedzeniem WADA Komisja jest proszona o przygotowanie i przedłożenie Radzie – odpowiednio wcześniej przed posiedzeniami CAHAMA i WADA – propozycji dotyczącej stanowiska UE w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres kompetencji Unii odpowiednio uwzględniającej dorobek prawny UE.
3. Taki projekt stanowiska UE jest analizowany przez Grupę Roboczą ds. Sportu.
4. Po zatwierdzeniu przez tę grupę roboczą projektu stanowiska UE dotyczącego kwestii wchodzących w zakres kompetencji Unii przedmiotowy projekt przedkłada się do zatwierdzenia Coreperowi. Gdy to konieczne lub stosowne, Coreper może przekazać sprawę Radzie do przyjęcia.
5. W pilnych przypadkach, gdy konieczne jest przyjęcie stanowisk w krótkim czasie, prezydencja może dążyć do wypracowania porozumienia w drodze procedury pisemnej lub procedury milczącej zgody.
6. W przypadku gdy do komitetu CAHAMA zostaje wystosowany apel o przyjęcie aktu mającego skutki prawne, Komisja jest proszona, by w odniesieniu do tego aktu przedstawiła wniosek dotyczący decyzji Rady zgodnie z art. 218 ust. 9 TFUE.
7. Na posiedzeniach CAHAMA Komisja proszona jest o przedstawianie stanowiska UE w zakresie, w jakim zezwalają na to uprawnienia tego komitetu. W pozostałych przypadkach stanowisko UE prezentuje przedstawiciel prezydencji.
8. W dowolnym momencie, gdy wymaga tego sytuacja, możliwe jest organizowanie na miejscu obrad unijnych posiedzeń koordynacyjnych między państwami członkowskimi a Komisją, którym to posiedzeniom przewodniczy prezydencja.
9. Niniejsze ustalenia praktyczne oraz rezolucja przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA oraz koordynowania stanowisk państw członkowskich przed posiedzeniami Rady Założycielskiej, zatwierdzone przez Radę, zastępują rezolucję przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie 2019/C/ 192/01 w sprawie reprezentacji państw członkowskich UE w Radzie Założycielskiej WADA oraz koordynowania stanowisk UE i jej państw członkowskich przed posiedzeniami tej agencji.

Rezolucja Rady w sprawie europejskiego obszaru edukacji: perspektywa na rok 2025 i dalsze lata

(2023/C 185/08)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

1. PRZYWOŁUJE kontekst polityczny związany z europejskim obszarem edukacji przedstawiony w załączniku do niniejszej rezolucji.
2. POTWIERDZA, że europejski obszar edukacji może stać się rzeczywistością do 2025 r. jedynie dzięki silnemu zaangażowaniu politycznemu państw członkowskich i PODKREŚLA, że zarówno państwa członkowskie, jak i Komisja, w ramach ich odpowiednich kompetencji oraz w stosownych przypadkach przy udziale odpowiednich interesariuszy na szczeblu krajowym i europejskim, powinny podejmować ciągłe wysiłki na rzecz przeprowadzania działań koniecznych do utworzenia europejskiego obszaru edukacji.
3. ODNOTOWUJE komunikat Komisji w sprawie postępów w realizacji europejskiego obszaru edukacji ⁽¹⁾.
4. ZWRACA UWAGĘ, że kształcenie i szkolenie – we wszystkich kontekstach, na wszystkich poziomach i we wszystkich formach – mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia spójności społecznej, konkurencyjności i zrównoważonego wzrostu w Unii Europejskiej i jej państwach członkowskich oraz dla przygotowania Unii i jej państw do transformacji ekologicznej i cyfrowej i wspierania ich w tym procesie. W czasach, gdy istotne jest, by obywatele mogli osiągnąć samorealizację i dobrostan, dostosowywać się do wyzwań zmieniającego się świata i dalej angażować się w aktywne i odpowiedzialne obywatelstwo, PODKREŚLA, jak ważne są wysokiej jakości, włączające i sprawiedliwe kształcenie, szkolenie i uczenie się przez całe życie dla wszystkich – zarówno w odniesieniu do dzieci, jak i dorosłych.
5. KLADZIE NACISK NA TO, że podstawą europejskiego obszaru edukacji powinno być podejście oparte na uczeniu się przez całe życie, obejmujące systemy kształcenia i szkolenia w sposób włączający i całościowy, i uwzględniające nauczanie, szkolenie i uczenie się we wszystkich kontekstach, na wszystkich poziomach i we wszystkich formach, zarówno formalne, pozaformalne i nieformalne, począwszy od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, poprzez edukację szkolną i kształcenie i szkolenie zawodowe, aż po szkolnictwo wyższe i uczenie się dorosłych.
6. PRZYPOMINA, że należy wzmocnić współpracę międzysektorową między odpowiednimi inicjatywami UE w zakresie kształcenia i szkolenia a inicjatywami w powiązanych obszarach polityki i sektorach – w szczególności w dziedzinie zatrudnienia, polityki społecznej, badań naukowych, innowacji, środowiska, młodzieży i w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, przy pełnym poszanowaniu określonej w Traktatach podstawy prawnej dla odpowiednich obszarów polityki. PODKREŚLA, że potrzebna jest koordynacja i spójność wszystkich inicjatyw UE w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w szczególności inicjatyw dotyczących umiejętności i kompetencji.
7. ZAUWAŻA, że europejska współpraca w dziedzinie kształcenia i szkolenia ma kluczowe znaczenie dla spójności społecznej i dobrze funkcjonującego krajobrazu gospodarczego w Unii Europejskiej z myślą o zapewnieniu długoterminowej konkurencyjności Unii i pomyślnego przeprowadzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz o zmniejszeniu nierówności społecznych, ekonomicznych i między regionami. UZNAJE zatem istotny wkład europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym w kontekście ram strategicznych, w odpowiednie elementy europejskiego semestru.
8. PODKREŚLA znaczenie promowania synergii między europejskim obszarem edukacji, europejskim obszarem szkolnictwa wyższego i europejską przestrzenią badawczą, przy jednoczesnym unikaniu powielania zasobów, struktur i instrumentów, a także znaczenie pełnego wykorzystywania potencjału sojuszy w ramach inicjatywy „Uniwersytety Europejskie” w kontekście ich wszystkich misji, w tym wagę wspierania ich zrównoważonego charakteru i dalszego wzmacniania ich wymiaru dotyczącego badań naukowych i innowacji, zgodnie z zaleceniem Rady z 5 kwietnia 2022 r. w sprawie tworzenia powiązań na rzecz skutecznej europejskiej współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego ⁽²⁾.

⁽¹⁾ COM(2022) 700 final.⁽²⁾ Dz.U. C 160 z 13.4.2022, s. 1.

9. DOSTRZEGA, że podważane są podstawowe i demokratyczne wartości Europy oraz że niczym niesprovokowana agresja Rosji wobec Ukrainy zmieniła krajobraz geopolityczny. PRZYZNAJE, że wspólne wysiłki i współpraca transnarodowa w dziedzinie kształcenia i szkolenia nie tylko ułatwiają i wzmacniają reagowanie Unii i państw członkowskich na potrzeby, które pojawiły się w wyniku tej agresji, ale pomagają także ugruntowywać nasze kluczowe wartości i zasady edukacyjne, takie jak włączenie, sprawiedliwość, wolność akademicka i autonomia instytucjonalna, a także nasze wspólne wartości i naszą jedność w Unii.

10. PODKREŚLA, że zidentyfikowanie i usunięcie pozostałych przeszkód w mobilności edukacyjnej i mobilności w celu nauczania ma kluczowe znaczenie dla pełnego utworzenia europejskiego obszaru edukacji oraz dla budowania odpornej, bezpiecznej, zrównoważonej i zamożnej Europy. Współpraca transnarodowa wzmacnia inkluzywność, sprawiedliwość, doskonałość, różnorodność, atrakcyjność i globalną konkurencyjność europejskiego kształcenia i szkolenia. ZGADZA SIĘ zatem, że należy podejmować wysiłki na rzecz urzeczywistnienia automatycznego wzajemnego uznawania w kształceniu i szkoleniu. Ponadto PRZYZNAJE, że należy promować możliwości w zakresie mobilności osób uczących się i nauczycieli oraz możliwości w zakresie współpracy instytucji w Europie i poza nią.

11. DOSTRZEGA, że od 2017 r. poczyniono postępy w tworzeniu europejskiego obszaru edukacji oraz że w całej UE wdrożono szeroki wachlarz środków służących realizacji priorytetów określonych w strategicznych ramach europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (2021–2030). Dzięki różnym inicjatywom, współpracy i współtworzeniu stopniowo kształtuje się europejski obszar edukacji.

12. UZNAJE, że skupienie się na wdrażaniu zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim, w kontekście ram strategicznych i zgodnie z odpowiednimi kompetencjami każdego szczebla, oraz solidne monitorowanie z wykorzystaniem istniejących struktur, z należyтым uwzględnieniem obciążeń administracyjnych, nadal będą kluczowymi obszarami działań w pozostałym okresie pierwszego cyklu do roku 2025.

13. PODKREŚLA, że pięć priorytetów strategicznych określonych w strategicznych ramach europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (2021–2030) stanowi podstawę prac i dalszej europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia, w tym w zakresie tworzenia europejskiego obszaru edukacji. POTWIERDZA, że trwający przegląd śródkreślowy oraz pełne sprawozdanie w sprawie europejskiego obszaru edukacji, które Komisja ma opublikować w 2025 r., powinny koncentrować się na tych pięciu priorytetach strategicznych, w tym zawierać pogłębioną analizę konkretnych obszarów wymienionych poniżej.

14. UZNAJE, że działania na rzecz realizacji unijnych celów wskazują na pozytywne tendencje w zakresie kilku od dawna monitorowanych wskaźników, takie jak zwiększone uczestnictwo we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem, ograniczenie zjawiska wczesnego kończenia nauki oraz wyższy odsetek młodych ludzi z wyższym wykształceniem. Jednak jest również ewidentne, że wiele wyzwań się utrzymuje, szczególnie problem wpływu statusu społeczno-ekonomicznego na osiągnięcia edukacyjne oraz kwestia dobrostanu uczniów i studentów. ZGADZA SIĘ zatem, że z myślą o utworzeniu europejskiego obszaru edukacji do roku 2025 należy w szczególności skupić się na:

- postępowaniu w zakresie sprawiedliwości, włączenia oraz osiągania sukcesów w kształceniu i szkoleniu przez wszystkich oraz na nabywaniu kluczowych kompetencji, w tym podstawowych umiejętności, by umożliwić wszystkim europejskim obywatelom pełen rozwój osobisty, społeczny, obywatelski i zawodowy;
- wspieraniu zawodu nauczyciela i rozwiązaniu problemu niedoboru nauczycieli; promowaniu rozwoju zawodowego nauczycieli, dostępnych im możliwości w zakresie mobilności, poprawy ich warunków pracy i dobrostanu jako kluczowych czynników zwiększających atrakcyjność tego zawodu;
- usuwaniu pozostałych przeszkód dla mobilności przy jednoczesnym zachęcaniu do umożliwiania włączającej, stabilnej i zrównoważonej mobilności w UE, w tym poprzez urzeczywistnienie automatycznego wzajemnego uznawania w kształceniu i szkoleniu ⁽³⁾;
- wzmacnianiu uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych oraz podnoszenia i zmiany kwalifikacji, ze szczególnym naciskiem na umiejętności i kompetencje potrzebne w transformacji ekologicznej i cyfrowej.

15. PRZEPROWADZI ANALIZĘ ram strategicznych i rozważy zmianę obszarów priorytetowych lub wprowadzenie wszelkich innych niezbędnych dostosowań w drugim cyklu prowadzącym do 2030 r.

⁽³⁾ Zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą, Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 1.

16. **PODKREŚLA**, że skuteczne wykorzystanie otwartej metody koordynacji, opartej na wzajemnym uczeniu się, wymianie najlepszych praktyk, a także używaniu i – w stosownych przypadkach – udoskonalaniu wspólnych narzędzi odniesienia, takich jak DigComp i GreenComp, ma kluczowe znaczenie dla utworzenia europejskiego obszaru edukacji.
17. **UZNAJE**, że laboratorium edukacyjne w dziedzinie inwestowania w kształcenie i szkolenie wysokiej jakości może być dla państw członkowskich użytecznym instrumentem, wykorzystywanym na zasadzie dobrowolności, do realizowania priorytetów strategicznych, dostarczającym wyniki badań i przykłady najlepszych praktyk w zakresie skutecznych inwestycji i interwencji politycznych, a jednocześnie wspierającym kształtowanie polityki opartej na dowodach.
18. **DOSTRZEGA**, że zreformowane zarządzanie i wzmocniona współpraca na szczeblu UE mogą pomóc państwom członkowskim stawić czoła pojawiającym się wyzwaniom i ściślej współpracować na rzecz utworzenia europejskiego obszaru edukacji. **DOSTRZEGA** również postępy poczynione w celu wzmocnienia grupy wysokiego szczebla ds. kształcenia i szkolenia poprzez ponowne zdefiniowanie jej roli i ustanowienie komitetu koordynacyjnego. **PRZYŻNAJE**, że nowa struktura zarządzania okazała się skuteczna i przydatna podczas kryzysów takich jak COVID-19 i rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie.
19. **STWIERDZA** jednak, że konieczne są dalsze wysiłki, aby umożliwić lepsze rozpowszechnianie wyników, a także wymianę informacji i wiedzy między grupami roboczymi ds. ram strategicznych, formatem dyrektorów generalnych i grupą wysokiego szczebla ds. kształcenia i szkolenia w celu zapewnienia synergii między szczeblem technicznym i politycznym oraz z myślą o uzyskaniu maksymalnych korzyści ze współpracy europejskiej.
20. **PODKREŚLA** potrzebę wzmocnionego i celowego dialogu między Komitetem ds. Edukacji a Komitetem ds. Zatrudnienia, oraz, w stosownych przypadkach, z innymi podmiotami zaangażowanymi w proces europejskiego semestru.
21. **ZWRACA SIĘ** do państw członkowskich i Komisji, by wzmogły wysiłki na rzecz współtworzenia europejskiego obszaru edukacji, w stosownych przypadkach we współpracy z innymi interesariuszami na szczeblu krajowym i europejskim, w tym z organizatorami i instytucjami kształcenia i szkolenia, naukowcami, partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim. **UZNAJE**, że w tym kontekście grupa wysokiego szczebla powinna nadal omawiać poczynione postępy, utrzymując się wyzwania i przyszły rozwój sytuacji, a w 2025 r. przeanalizować sprawozdanie końcowe w sprawie europejskiego obszaru edukacji. **WZYWA** również komitet koordynacyjny grupy wysokiego szczebla, by koordynował przygotowanie programu polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia na okres 18 miesięcy, który ma zostać zatwierdzony przez grupę wysokiego szczebla ds. kształcenia i szkolenia i przedstawiony Radzie.
22. **ZWRACA SIĘ** do Komisji, by rozważyła przygotowanie i terminowe przedstawienie wniosku w sprawie Europejskiego Roku Nauczycieli.
23. **WZYWA** Komisję, by nadal opierała się na wytycznych Rady oraz wcześniejszych konkluzjach i rezolucjach Rady dotyczących europejskiego obszaru edukacji, wykorzystując je jako podstawę swoich prac służących wsparciu procesu przeglądu śródk okresowego w 2023 r. i przy sporządzaniu pełnego sprawozdania w sprawie europejskiego obszaru edukacji do 2025 r., w tym w pracach przygotowawczych, które mogą potencjalnie prowadzić do ewentualnej zmiany przez Radę celów unijnych na drugi cykl prowadzący do 2030 r.
24. **APELUJE DO** Komisji, by prowadziła prace, przy wykorzystaniu eksperckich opinii stałej grupy ds. wskaźników i benchmarków, nad propozycjami ewentualnych wskaźników lub unijnych celów w odniesieniu do włączenia i sprawiedliwości, zawodu nauczyciela, a także uczenia się na rzecz zrównoważonego rozwoju, i przedstawiała Radzie sprawozdania z tych prac.
25. **OCZEKUJE**, że Komisja będzie podejmować dalsze wysiłki zgodnie z priorytetami strategicznymi uzgodnionymi przez Radę, z ujęciem kształcenia i szkolenia we wszystkich kontekstach, na wszystkich poziomach i we wszystkich formach i w ściślej współpracy z Radą.
-

ZAŁĄCZNIK

Kontekst polityczny**Rada Unii Europejskiej**

1. Konkluzje Rady w sprawie kroków ku urzeczywistnieniu wizji europejskiego obszaru edukacji, Dz.U. C 195 z 7.6.2018, s. 7.
2. Zalecenie Rady z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą, Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 1.
3. Rezolucja Rady w sprawie dalszego rozwijania europejskiego obszaru edukacji w celu wsparcia zorientowanych na przyszłość systemów kształcenia i szkolenia, Dz.U. C 389 z 18.11.2019, s. 1.
4. Rezolucja Rady pt. „Kształcenie i szkolenie a europejski semestr: zapewnienie rzeczowych debat na temat reform i inwestycji”, Dz.U. C 64 z 27.2.2020, s. 1.
5. Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030), Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1.
6. Rezolucja Rady w sprawie struktury zarządzania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030), Dz.U. C 497 z 10.12.2021, s. 1.
7. Zalecenie Rady z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie tworzenia powiązań na rzecz skutecznej europejskiej współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego, Dz.U. C 160 z 13.4.2022, s. 1.

Komisja Europejska

8. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. (COM(2020) 625 final).
  9. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Postępy w realizacji europejskiego obszaru edukacji” (COM(2022) 700 final).
-

KONKLUZJE RADY W SPRAWIE ZAGROŻONYCH I PRZESIEDLONYCH ARTYSTÓW

(2023/C 185/09)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

MAJĄC NA WZGLĘDZIE:

1. znaczenie, jakie prawa twórcze i kulturalne zapisane w globalnych ⁽¹⁾ oraz regionalnych ⁽²⁾ instrumentach dotyczących praw człowieka mają dla zachowania godności ludzkiej, różnorodności kulturowej, pluralizmu, demokracji i immanentnej wartości kultury,
2. prace organizacji międzynarodowych w dziedzinie wolności wyrazu artystycznego, takie jak prace UNESCO, której konwencja z 2005 r. uznaje potrzebę podjęcia środków w celu ochrony różnorodności form wyrazu kulturowego, zwłaszcza w sytuacjach, gdy mogą one być narażone na ryzyko zniszczenia lub poważnego uszkodzenia ⁽³⁾, oraz prace Rady Europy ⁽⁴⁾, w szczególności związane z jej manifestem w sprawie wolności wyrazu w sztuce i kulturze w erze cyfrowej,
3. konkluzje Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2022 r. i 9 lutego 2023 r., w których po raz kolejny zdecydowanie potępiono rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie, potwierdzono pełne poparcie Unii dla niezależności, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową ⁽⁵⁾ oraz ponownie wyrażono zobowiązanie do wzmocnienia wsparcia dla osób przesiedlonych ⁽⁶⁾,
4. rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie solidarności kulturowej z Ukrainą, w której to rezolucji wyrażono szczerą solidarność z artystami ⁽⁷⁾ ze względu na fakt, że sztuka i kultura będą miały do odegrania zasadniczą rolę w uzdrawianiu i odbudowie Ukrainy, a w szczególności odniesiono się z uznaniem do działań ukraińskich artystów i twórców, którzy stawiają opór rosyjskiej inwazji, uprawiając swoją sztukę ⁽⁸⁾,
5. plan prac UE w dziedzinie kultury na lata 2023–2026 ⁽⁹⁾, który zawiera szereg działań ⁽¹⁰⁾ związanych z tematem zagrożonych ⁽¹¹⁾ i przesiedlonych artystów.

ZWAŻYWSZY, ŻE:

6. artyści na całym świecie odgrywają ważną rolę w życiu, rozwoju i odporności społeczeństwa i jednostki oraz że powinni mieć możliwość odgrywania tej roli z zachowaniem swojej kreatywności i wolności wypowiedzi,
7. należy w związku z tym zaoferować artystom ochronę – zgodnie z obowiązującymi przepisami – przed zagrożeniami i wszelkiego rodzaju naruszeniami, które narażają artystów na niebezpieczeństwo ze względu na ich pracę artystyczną,

⁽¹⁾ Między innymi w art. 27 Powszechnej deklaracji praw człowieka (PDPC), która w 2023 r. obchodzi swoje 75-lecie, i w art. 15 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

⁽²⁾ Między innymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

⁽³⁾ Konwencja UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego.

⁽⁴⁾ Opierając się na europejskiej konwencji praw człowieka, Rada Europy opublikowała np. sprawozdanie na temat wolności artystycznej i zainicjowała opracowanie manifestu w sprawie wolności wyrazu w sztuce i kulturze w erze cyfrowej, w którym stwierdzono między innymi, że ograniczenia wolności wypowiedzi i wolności artystycznej mają wpływ na całe społeczeństwo, pozbawiając je pluralizmu i osłabiając żywotność procesu demokratycznego.

⁽⁵⁾ Dok. EUCO 34/22.

⁽⁶⁾ Dok. EUCO 1/23.

⁽⁷⁾ Termin „artyści” zdefiniowano w załączniku II.

⁽⁸⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2022 r. w sprawie solidarności kulturowej z Ukrainą i wspólnego mechanizmu reagowania kryzysowego na rzecz odbudowy życia kulturalnego w Europie (2022/2759(RSP)).

⁽⁹⁾ Rezolucja Rady w sprawie planu prac UE w dziedzinie kultury na lata 2023–2026 (Dz.U. C 466 z 7.12.2022, s. 1).

⁽¹⁰⁾ M.in. wolność artystyczna, ochrona dziedzictwa kulturowego oraz wzmocnianie pozycji lokalnego sektora kultury i sektora kreatywnego w Ukrainie, a także rola kultury i osób zawodowo związanych z kulturą w promowaniu i obronie demokracji i praw człowieka w trudnych okolicznościach.

⁽¹¹⁾ Termin „zagrożeni artyści” zdefiniowano w załączniku II.

8. wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie jest również atakiem na tożsamość kulturową Ukrainy, a wymiar kulturowy ma do odegrania ważną rolę w ramach różnych form wsparcia dla Ukrainy.

PODKREŚLAJĄC:

9. odwagę i determinację wszystkich artystów, zwłaszcza kobiet, zabierających głos z wykorzystaniem siły kultury, by promować sprawiedliwe i pokojowe społeczeństwa, wolność i demokrację oraz przeciwstawiać się wojnie, prześladowaniom i nietolerancji,
10. znaczącą rolę odgrywaną historycznie i współcześnie przez artystów na uchodźstwie w propagowaniu pokoju, wzajemnego zrozumienia, wolności, demokracji i różnorodności kulturowej, a także fakt, że konieczne jest zapewnienie, by zagrożeni i przesiedleni artyści mogli kontynuować pracę artystyczną i dawać świadectwo bieżącym wydarzeniom,
11. że artyści nie mogą już bezpiecznie kontynuować swojej pracy artystycznej w krajach na całym świecie, w których wartości demokratyczne są przedmiotem represji lub zakazów, co dotyczy się także artystów rosyjskich i białoruskich, którzy krytykują reżim i są w związku z tym szczególnie narażeni na groźby i prześladowania,
12. że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie spowodowała masowe przesiedlenia obywateli Ukrainy oraz kryzys humanitarny na skalę niespotykaną w Europie od czasu drugiej wojny światowej, wywierając ogromny wpływ m.in. na artystów i ich wolność wypowiedzi, a także potwierdziła, że należy zapewnić w Europie gotowość do oferowania wsparcia zagrożonym i przesiedlonym artystom, zarówno w perspektywie krótko-, jak i długoterminowej, za pomocą odpowiednich ram instytucjonalnych i prawnych.

Z APROBATĄ PRZYJMUJE:

13. środki podjęte przez UE i jej państwa członkowskie w celu zapewnienia bezpiecznej przystani⁽¹²⁾ artystom – w tym studentom kierunków artystycznych – i niezależnym dziennikarzom⁽¹³⁾ uciekającym przed rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, a także inicjatywy w ramach programu „Kreatywna Europa”⁽¹⁴⁾ na rzecz wsparcia ukraińskich artystów dotkniętych wojną i inicjatywy w ramach programu Erasmus+ na rzecz wsparcia ukraińskich studentów kierunków artystycznych.

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY NA ODPOWIEDNICH SZCZEBŁACH ORAZ POPRZEZ ODPOWIEDNIE RAMY INSTYTUCJONALNE I PRAWNE:

14. rozważyły podjęcie dalszych środków w celu zwiększenia zdolności do oferowania bezpiecznych przystani i tzw. „miast schronienia”⁽¹⁵⁾ zagrożonym i przesiedlonym artystom z różnych części świata oraz wniosły wkład w tworzenie sieci kontaktów dla takich artystów,
15. rozważyły, w odpowiednich przypadkach, dostosowanie standardowych rezydencji artystycznych poprzez przekształcenie ich w rezydencje kryzysowe, z uwzględnieniem potrzeb zagrożonych i przesiedlonych artystów, w tym potrzeb wynikających z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie,
16. rozważyły stosowanie długofalowego i kompleksowego podejścia przy przyjmowaniu zagrożonych i przesiedlonych artystów i ich rodzin, które to podejście obok pilnej potrzeby zapewnienia bezpiecznej przystani uwzględniałoby oferowanie możliwości stania się częścią społeczności lokalnej i życia kulturalnego oraz utrzymania artystycznej aktywności i słyszalności, a także zachęcałoby do nauki języka kraju przyjmującego.

⁽¹²⁾ Termin „bezpieczna przystań” zdefiniowano w załączniku II.

⁽¹³⁾ Zob. np. konkluzje Rady (2022/C 245/04) na temat ochrony i bezpieczeństwa dziennikarzy i innych pracowników mediów, m.in. zachęcające państwa członkowskie i Komisję do wspierania niezależnych i przymuszonych do opuszczenia kraju dziennikarzy i innych pracowników mediów, w szczególności z takich krajów jak Ukraina, Białoruś i Federacja Rosyjska.

⁽¹⁴⁾ Komisja Europejska, Support for Ukrainian artists, cultural and creative professionals and organisations [Wsparcie dla ukraińskich artystów, osób zawodowo związanych z kulturą i kreatywnością oraz organizacji z sektora kultury i sektora kreatywnego].

⁽¹⁵⁾ Termin „miasta schronienia” zdefiniowano w załączniku II.

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, KOMISJI EUROPEJSKIEJ I WYSOKIEGO PRZEDSTAWICIELA UNII DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA ⁽¹⁶⁾, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI I NA ODPOWIEDNIM SZCZEBLU:

17. kontynuowali dialog z partnerami ukraińskimi na temat sposobów dalszego wspierania ukraińskiego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz zachęcali do promowania ukraińskiej kultury w UE z udziałem ukraińskich artystów, w tym artystów zagrożonych i przesiedlonych, oraz organizacji kulturalnych, przy pełnym poszanowaniu autonomii i różnorodności sektora kultury,
18. podejmowali, za pośrednictwem wszystkich odpowiednich kanałów, środki mające na celu utrzymanie i ochronę wolności artystycznej i praw artystów na całym świecie, w tym praw do twórczości bez cenzury i zastraszania,
19. w dalszym ciągu wspierali w UE artystów zagrożonych i przesiedlonych ze względu na skutki lub sprzeciw wobec opresyjnych reżimów lub wojny, w szczególności rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie,
20. przed składaniem okresowych raportów na potrzeby konwencji UNESCO z 2005 r ⁽¹⁷⁾, konsultowali się z podmiotami zajmującymi się zapewnianiem bezpiecznej przystani zagrożonym i przesiedlonym artystom oraz, w stosownych przypadkach, uwzględniali w tych raportach kwestię bezpiecznych przystani dla zagrożonych i przesiedlonych artystów.

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI I WYSOKIEGO PRZEDSTAWICIELA UNII DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA, BY:

21. udostępnił kompleksowy przegląd aktualnych informacji na temat pomocy unijnej i pomocy dwustronnej państw członkowskich udzielanej Ukrainie w odniesieniu do sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym zagrożonych i przesiedlonych ukraińskich artystów,
22. przyczyniali się do tworzenia sieci kontaktów i do wymiany informacji, sprawdzonych rozwiązań i doświadczeń w gronie państw członkowskich i podmiotów niepaństwowych wspierających zagrożonych i przesiedlonych artystów,
23. wspierali międzysektorową transnarodową współpracę polityczną dotyczącą wolności artystycznej, w tym działania na rzecz zagrożonych i przesiedlonych artystów, z uwzględnieniem doświadczeń wynikających z wystosowanych w ramach programu „Kreatywna Europa” wezwań do wsparcia przesiedleńców ukraińskich oraz ukraińskiego sektora kultury i sektora kreatywnego.

—

⁽¹⁶⁾ Z poszanowaniem zasady pomocniczości określonej w art. 5 TUE.

⁽¹⁷⁾ Art. 9 konwencji UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego.

ZAŁĄCZNIK I

Dokumenty źródłowe

- Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (2000/C 364/01)
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie europejskiego planu działania na rzecz demokracji (COM(2020) 790 final)
- Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Seria Traktatów Rady Europy 005, Rada Europy (1950)
- Konkluzje Rady na temat ochrony i bezpieczeństwa dziennikarzy i innych pracowników mediów (Dz.U. C 245 z 28.6.2022, s. 5)
- Rezolucja Rady w sprawie planu prac UE w dziedzinie kultury na lata 2023–2026 (Dz.U. C 466 z 7.12.2022, s. 1)
- Deklaracja Konferencji Ministrów Kultury Rady Europy, Creating our future: creativity and cultural heritage as strategic resources for a diverse and democratic Europe [Tworzenie naszej przyszłości: kreatywność i dziedzictwo kulturowe jako strategiczne zasoby zróżnicowanej i demokratycznej Europy] (1 kwietnia 2022 r.)
- Deklaracja europejskich ministrów kultury, spraw audiowizualnych i mediów zebranych w Angers (edytowane w 2022 r.)
- Komisja Europejska, EU supports Ukraine through culture [UE wspiera Ukrainę poprzez kulturę] (edytowane w 2022 r.)
- Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2022 r. (EUCO 34/22)
- Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 9 lutego 2023 r. (EUCO 1/23)
- Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 23 marca 2023 r. (EUCO 4/23)
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2022 r. w sprawie solidarności kulturowej z Ukrainą i wspólnego mechanizmu reagowania kryzysowego na rzecz odbudowy życia kulturalnego w Europie (2022/2759(RSP))
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie realizacji Nowego europejskiego programu na rzecz kultury i strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych (2022/2047(INI))
- Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia (ICORN), What is ICORN [Czym jest ICORN?] (edytowane w 2023 r.). Hiperłącze: <https://icorn.org/what-icorn> (dostęp 20 marca 2023 r.)
- OECD, Policy Responses on the Impacts of the War in Ukraine [Reakcje polityczne na skutki wojny w Ukrainie] (edytowane w 2023 r.)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/818 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2021–2027) i uchylające rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 (Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 34)
- Komitet Sterujący ds. Kultury, Dziedzictwa Kulturowego i Krajobrazu (CDCPP), Jaroslav Andel, Giuliana De Francesco, Kata Krasznahorkai, Mary Ann DeVlieg, Sara Whyatt, ze wsparciem Levana Charatiszwilego, Manifesto on the Freedom of Expression of Arts and Culture in the Digital Era [Manifest w sprawie wolności wyrazu w sztuce i kulturze w erze cyfrowej] (edytowane w 2020 r.)
- Komitet Sterujący ds. Kultury, Dziedzictwa Kulturowego i Krajobrazu (CDCPP), Free to Create: Artistic Freedom in Europe [Tworzyć swobodnie – wolność artystyczna w Europie], sprawozdanie Rady Europy na temat wolności wyrazu artystycznego (edytowane w 2023 r.)
- Konwencja UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego (edytowane w 2015 r.)
- Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Sytuacja uchodźców ukraińskich (dane zaktualizowane w grudniu 2022 r.)
- Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych, Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, A/RES/2200 (1966)
- Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych, Powszechna deklaracja praw człowieka (PDPC). Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego 217 A(III) (1948).

ZAŁĄCZNIK II

Definicje

Do celów niniejszych konkluzji Rady stosuje się następujące definicje:

„Artysta”: termin „artysta” należy rozumieć szeroko, uwzględniając wszystkie osoby zawodowo związane z sektorem kultury i sektorem kreatywnym, które to sektory zdefiniowano w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/818 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2021–2027) i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1295/2013.

„Bezpieczna przystań”: termin „bezpieczna przystań” definiuje się jako zapewnianą artystom, którzy są zagrożeni w swoim kraju pochodzenia, możliwość znalezienia ochrony i – jeśli sobie tego życzą – utrzymania aktywności artystycznej przez ograniczony okres w innym miejscu.

„Zagrożeni artyści”: artyści, którzy są zagrożeni konfliktem zbrojnym, prześladowaniami lub represjami.

„Rezydencja kryzysowa”: miejsce do tymczasowej relokacji zagrożonego artysty, zapewniające zakwaterowanie i możliwość kontynuowania pracy w bezpiecznych warunkach. Rezydencja kryzysowa może być elementem istniejących już programów rezydencji artystycznych lub nową rezydencją artystyczną tworzoną w konkretnym celu, jakim jest wsparcie przesiedlonych artystów uciekających przed konfliktami zbrojnymi.

„Miasta schronienia”: według Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia (ICORN) „miasta schronienia” to miasta lub regiony oferujące schronienie zagrożonym pisarzom i artystom, propagujące wolność wypowiedzi, broniące wartości demokratycznych i promujące międzynarodową solidarność. Miasta członkowskie ICORN oferują długoterminowe, ale tymczasowe schronienie osobom, które są zagrożone bezpośrednio w związku ze swoją działalnością twórczą ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia.

**Konkluzje Rady w sprawie dalszych kroków na rzecz urzeczywistnienia automatycznego
wzajemnego uznawania w kształceniu i szkoleniu**

(2023/C 185/10)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

POTWIERDZA swoje zdecydowane zaangażowanie polityczne na rzecz utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. i PRZYWOŁUJE tło polityczne przedstawione w załączniku.

PODKREŚLA, że:

1. Konwencja z 1997 r. o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim (lizbońska konwencja o uznawaniu kwalifikacji) i teksty ją uzupełniające, opracowane przez Radę Europy oraz UNESCO, zapewniają ramy prawne uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach szkolnictwa wyższego i kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia dających dostęp do szkolnictwa wyższego. W dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego państwa członkowskie zobowiązały się do realizacji procesu kopenhaskiego – procesu pogłębiania współpracy, który propaguje zaufanie, przejrzystość i uznawanie kwalifikacji i kompetencji.

2. Opierając się na tych ramach prawnych, zalecenie Rady z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie propagowania automatycznego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą⁽¹⁾ określa ambitne i jasno zdefiniowane cele, które mają zostać zrealizowane przez państwa członkowskie do 2025 r. W szczególności Rada zaleciła państwom członkowskim, by:

- podjęły niezbędne kroki w celu osiągnięcia automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach szkolnictwa wyższego oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą na poziomie szkolnictwa wyższego;
- poczyniły znaczne postępy w kierunku automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia, dających dostęp do szkolnictwa wyższego, oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia.

3. Definicje „automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji” oraz „efektów uczenia się osiągniętych w okresie nauki za granicą” zarówno na poziomie szkolnictwa wyższego, jak i na poziomie kształcenia i szkolenia średniego II stopnia przedstawiono w załączniku do zalecenia z 2018 r. i mają one pełne zastosowanie do niniejszych konkluzji Rady.

UZNAJE, że:

1. Stworzenie prawdziwego europejskiego obszaru edukacji nie jest możliwe bez dostrzeżenia, że automatyczne wzajemne uznawanie kwalifikacji i osiągniętych w okresach nauki za granicą efektów uczenia się jest jednym z podstawowych elementów wspierania mobilności edukacyjnej. Jeżeli uznawanie nie jest automatyczne, może wiązać się z obciążeniami administracyjnymi zarówno dla instytucji, organizatorów kształcenia i szkolenia, jak i osób uczących się, oraz wpływać na równy dostęp do sprawiedliwego i dobrej jakości kształcenia i szkolenia przez całe życie oraz utrudniać mobilność i nabywanie umiejętności i kompetencji przekrojowych potrzebnych do rozwoju osobistego, obywatelskiego i zawodowego, a także do zwiększenia szans na zatrudnienie. Aby Unia Europejska zachowała i wzmocniła swoją przewagę konkurencyjną, konieczne jest pełne wykorzystanie potencjału europejskiego obszaru edukacji, tak aby osoby uczące się mogły w pełni korzystać z możliwości kształcenia i szkolenia w całej UE.

⁽¹⁾ Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 1.

2. Środki służące poprawie przejrzystości, a tym samym zwiększeniu zaufania, mają kluczowe znaczenie dla promowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji i osiągniętych w okresach nauki za granicą efektów uczenia się, uzyskanych w ramach szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia średniego II stopnia (w tym zarówno kształcenia ogólnego, jak i kształcenia i szkolenia zawodowego). Pomyślne wdrożenie automatycznego wzajemnego uznawania zależy od przyspieszenia i podtrzymania postępów poczynionych w ramach europejskiego obszaru edukacji i europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego w kierunku większej przejrzystości i zaufania.

3. Państwa członkowskie i Komisja Europejska skutecznie współpracowały w celu zapewnienia zestawu instrumentów, a w ramach procesu bolońskiego podjęto istotne kroki, by zapewnić państwom członkowskim zestaw narzędzi umożliwiających w praktyce automatyczne wzajemne uznawanie w szkolnictwie wyższym. Narzędzia te obejmują m.in. normy i wytyczne zapewniania jakości w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego, suplement do dyplomu, europejski rejestr agencji ds. zapewniania jakości w szkolnictwie wyższym (EQAR), trójstopniową strukturę systemu szkolnictwa wyższego oraz europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS).

4. Podjęto również istotne kroki w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym w ramach procesu kopenhaskiego, w szczególności poprzez europejskie ramy odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym (EQAVET).

5. Sieć krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji (NARIC) ma kluczowe znaczenie dla wdrożenia automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji w Europie, w szczególności w szkolnictwie wyższym, ponieważ ośrodki te stanowią ważne źródło wiedzy, informacji i dobrych praktyk dla wszystkich podmiotów zajmujących się automatycznym wzajemnym uznawaniem kwalifikacji.

6. Dwustronne, wielostronne i regionalne umowy w sprawie automatycznego wzajemnego uznawania w UE mogą sprzyjać zaufaniu i przejrzystości, wspierać automatyczne wzajemne uznawanie oraz stanowić inspirację dla szerszej współpracy europejskiej z myślą o wdrożeniu zalecenia z 2018 r.

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE sprawozdanie Komisji dla Rady z dnia 23 lutego 2023 r. z wdrażania zalecenia Rady w sprawie promowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą ⁽²⁾, a w szczególności ODNOTOWUJE, że:

1. Mimo że automatyczne wzajemne uznawanie kwalifikacji nie oznacza automatycznego przyjmowania na dalsze studia, wciąż istnieją wyzwania związane z rozróżnieniem między kwalifikowaniem się do ubiegania się o przyjęcie na dalsze studia (tj. uznaniem) a przyjęciem na konkretny kurs lub program. Ponadto w sprawozdaniu Komisji stwierdza się, że na szczeblu instytucjonalnym wyzwania te mogą wynikać z kilku powodów, w tym z mylnego rozumienia pojęcia automatycznego wzajemnego uznawania oraz z faktu, że uznawanie i przyjmowanie są często połączone, co prowadzi w niektórych przypadkach do niespójności w procesie podejmowania decyzji. Brak spójnego podejścia do automatycznego wzajemnego uznawania może powodować powstawanie odmiennych i złożonych procesów mogących zakłócać sprawne, sprawiedliwe i przejrzyste automatyczne uznawanie kwalifikacji.

2. Udzielanie wskazówek przez organy krajowe oraz systematyczne zapewnianie szkoleń i informacji to wciąż nierozpowszechnione praktyki, częściowo ze względu na ograniczone zasoby krajowe mające wspierać wdrażanie automatycznego wzajemnego uznawania i ośrodki NARIC. Ponadto w sprawozdaniu Komisji wskazano, że słabo rozwinięte jest systematyczne monitorowanie praktyk w zakresie uznawania w kształceniu i szkoleniu.

⁽²⁾ COM(2023) 91 final.

3. Automatyczne wzajemne uznawanie jest nadal bardziej zaawansowane w szkolnictwie wyższym w porównaniu z kształceniem i szkoleniem na poziomie średnim II stopnia (w tym kształceniem i szkoleniem zawodowym) głównie dzięki ramom zapewnianym przez narzędzia przewidziane w procesie bolońskim. Narzędzia te są jednak stosowane w nierównym stopniu – jest tak na przykład w przypadku korzystania z informacji dostarczanych przez agencje ds. zapewniania jakości zarejestrowane w EQAR oraz z suplementu do dyplomu, także za pośrednictwem platformy Europass.

4. Utrzymują się trudności w osiągnięciu automatycznego wzajemnego uznawania odbytych przez studentów okresów nauki za granicą, co spowodowane jest po części brakiem informacji i ograniczonym stosowaniem przewodnika dla użytkowników ECTS z 2015 r. Sytuację dodatkowo komplikują utrudnienia administracyjne i rozbieżne rozumienie jakości na poziomie wydziałów. Mimo że instytucje szkolnictwa wyższego zobowiązały się w ramach programu Erasmus+ do pełnego i automatycznego uznawania punktów uzyskanych w okresie mobilności, uznawanie to wciąż jeszcze nie jest normą.

5. Nadal utrzymują się wyzwania związane z uznawaniem kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego, i dających dostęp do szkolnictwa wyższego w państwie członkowskim, w którym wydano kwalifikację, w odniesieniu do dostępu do szkolnictwa wyższego w innym państwie członkowskim. Istnieje kilka przyczyn takiego stanu rzeczy, w tym duża liczba różnych praktyk i zaangażowanych podmiotów oraz ograniczone wykorzystanie dostępnych narzędzi.

6. Podobnie nadal słabo rozwinięte jest automatyczne wzajemne uznawanie efektów uczenia się za granicą w przypadku osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia średniego II stopnia, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego. Różnorodność systemów kształcenia i szkolenia w UE jest atutem, ale w tym kontekście może stanowić wyzwanie. Uznawanie efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą jest złożonym problemem, na przykład ze względu na wspomnianą różnorodność, różnice w procedurach uznawania oraz brak wspólnych ram na odpowiednim poziomie w państwach członkowskich.

ZGADZA SIĘ, że:

1. Mimo poczynionych postępów brak automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji i osiągniętych w okresach nauki za granicą efektów uczenia się wciąż utrudnia mobilność edukacyjną w UE.

2. Impuls do stworzenia solidnej podstawy opartego na zaufaniu automatycznego wzajemnego uznawania w UE jest nadal silny. Automatyczne wzajemne uznawanie zwiększa atrakcyjność europejskiej mobilności edukacyjnej, wzmacnia instytucje kształcenia i szkolenia oraz sprzyja ich umiędzynarodowieniu. Prowadzi również do poprawy kształcenia i szkolenia, nabywania umiejętności i kompetencji przekrojowych oraz do lepszych możliwości na rynku pracy. Okresy nauki za granicą mogą być dla młodych ludzi pozytywnym, zmieniającym życie doświadczeniem i prowadzić do dalszej mobilności w późniejszym okresie życia. Mogą przyczynić się do rozwoju kluczowych kompetencji, takich jak wielojęzyczność, kompetencje obywatelskie i świadomość kulturowa.

3. Konieczne jest, aby wszyscy interesariusze podjęli większe wysiłki w celu realizacji zalecenia z 2018 r. i wdrożenia wszystkich niezbędnych kroków do 2025 r. Co najważniejsze, do automatycznego wzajemnego uznawania niezbędna jest współpraca państw członkowskich służąca zwiększeniu wzajemnego zaufania i przejrzystości.

4. Budowanie i utrzymywanie wzajemnego zaufania i przejrzystości w celu propagowania automatycznego wzajemnego uznawania jest konieczne, by elementy składowe europejskiego obszaru edukacji i Unia Europejska jako globalny podmiot w dziedzinie kształcenia i szkolenia były gotowe na przyszłe wyzwania. Inicjatywy dotyczące europejskiego obszaru edukacji, takie jak „Uniwersytety Europejskie”, mogą być ważnymi czynnikami stymulującymi automatyczne wzajemne uznawanie i wymagają perspektywy całościowej.

5. Zaufanie i przejrzystość między systemami kształcenia i szkolenia należą do kluczowych elementów służących zapewnieniu automatycznego wzajemnego uznawania. W związku z tym na wszystkich szczeblach decyzyjnych należy zintensyfikować wysiłki na rzecz budowania kultury zaufania i przejrzystości wokół automatycznego wzajemnego uznawania, z należytym poszanowaniem zasady pomocniczości. Zapewnianie jakości odgrywa kluczową rolę w przyspieszaniu budowania zaufania, ponieważ zwraca uwagę na metody i zwiększa przejrzystość. Kwestią o zasadniczym znaczeniu dla procedur uznawania opartych na zaufaniu jest zatem kontynuowanie ważnych prac już wykonanych w kontekście procesu bolońskiego i w kontekście unijnym, w tym procesu kopenhaskiego. Jeśli chodzi o przejrzystość, jasne powody negatywnych decyzji dotyczących uznawania, a także możliwość odwołania się od takich decyzji w odnośnych systemach państw członkowskich mogą okazać się istotne dla poszczególnych osób, jak i dla zwiększenia zaufania do systemu uznawania.

6. Unijne narzędzia i inicjatywy ogólnie odgrywają kluczową rolę w budowaniu większej przejrzystości i w automatyzowaniu procedur uznawania. Te narzędzia i inicjatywy to m.in. program Erasmus+ i europejskie ramy kwalifikacji (ERK), które przyczyniają się do poprawy przejrzystości, porównywalności i możliwości przenoszenia kwalifikacji. W związku z tym ważne jest, aby krajowe ramy kwalifikacji były aktualizowane z uwzględnieniem ERK.

7. Kwestią istotną jest skupienie się na procesach cyfryzacji i wykorzystywaniu narzędzi cyfrowych ^(?) umożliwiających łatwiejszą weryfikację autentyczności kwalifikacji, a jednocześnie pozwalających skutecznie zapobiegać nadużyciom, a także na narzędziach opracowanych w ramach programu Erasmus+. Wraz z suplementami do dyplomu i bazą danych Q-Entry narzędzia te mogą wnieść wartość dodaną poprzez zmniejszenie kosztów i obciążeń administracyjnych.

8. Należy nie tylko w pełni wykorzystywać dostępne narzędzia, lecz także wspierać, utrzymywać i dalej zwiększać zaufanie wśród pracowników zaangażowanych w proces decyzyjny, a także zapewniać im odpowiednie szkolenia, tak aby mieli niezbędną wiedzę na temat odpowiednich narzędzi i ram uznawania, rozumieli te narzędzia i ramy oraz posiadali umiejętności umożliwiające ich właściwe wykorzystanie. Biorąc pod uwagę, że decyzje są często podejmowane na szczeblu instytucjonalnym lub lokalnym, kluczową rolę w urzeczywistnianiu automatycznego wzajemnego uznawania może odgrywać rozwój relacji między nauczycielami, trenerami, osobami uczącymi się, członkami kadry kierowniczej i personelem administracyjnym. Umożliwienie interesariuszom, takim jak nauczyciele, trenerzy i kadra kierownicza, indywidualnego uczestnictwa w transnarodowych projektach współpracy i w mobilności, może pozytywnie wpływać na propagowanie automatycznego wzajemnego uznawania.

9. Autonomia instytucji szkolnictwa wyższego, a także organizatorów kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia, stosownie do kontekstu krajowego, ma zasadnicze znaczenie dla tworzenia skutecznego europejskiego obszaru edukacji. Jednocześnie spójne krajowe podejścia do automatycznego wzajemnego uznawania zgodnie z zaleceniem z 2018 r. i monitorowanie uznawania na szczeblu krajowym ograniczyłyby złożoność i zbędne rozbieżności w podejściach. Dzięki temu mogłaby wzrosnąć przewidywalność, a przy tym zmniejszyłyby się obciążenia administracyjne i finansowe dla organów i osób uczących się. Zaangażowanie wszystkich odpowiednich podmiotów, takich jak instytucje szkolnictwa wyższego, ośrodki NARIC, agencje ds. zapewniania jakości i krajowe punkty koordynacyjne EQF, może odegrać kluczową rolę w tych działaniach, w tym w prowadzeniu szkoleń, dostarczaniu informacji, monitorowaniu i opracowywaniu krajowych wskazówek. W tym kontekście wzajemne uczenie się może odgrywać ważną rolę w rozpowszechnianiu najlepszych praktyk, zarówno w szkolnictwie wyższym, jak i w kształceniu i szkoleniu na poziomie średnim II stopnia, przyczyniając się do spójniejszych podejść krajowych we wszystkich państwach członkowskich.

10. Prace związane z wdrażaniem zalecenia mogą służyć jako inspiracja i ułatwić postępy w zakresie uznawania kwalifikacji zdobytych poza UE, zgodnie z uwarunkowaniami krajowymi. Zgodnie z narzędziami i ramami procesu bolońskiego i narzędziami i ramami UE należy w pełni wykorzystać światową konwencję UNESCO o uznawaniu kwalifikacji w szkolnictwie wyższym, ponieważ ułatwia ona międzynarodową mobilność studentów, umieszcza rozwój sytuacji w zakresie uznawania w kontekście globalnym, a tym samym uwalnia potencjał w zakresie umiędzynarodowienia europejskiego szkolnictwa wyższego.

^(?) Takich jak europejskie poświadczenia cyfrowe w dziedzinie uczenia się, europejska infrastruktura usług blockchain, dokument Europass-Mobilność i suplement Europass do świadectwa (w ramach platformy Europass), a także krajowe rejestry kwalifikacji przyporządkowane do platformy Europass oraz baza danych wyników zewnętrznego zapewniania jakości (DEQAR).

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, by z należyтым uwzględnieniem autonomii instytucjonalnej i wolności akademickiej oraz zgodnie z krajowymi uwarunkowaniami i przepisami:

1. Skonsolidowały i zintensyfikowały swoje wysiłki na rzecz osiągnięcia automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji i okresów nauki za granicą w swoich odnośnych systemach kształcenia i szkolenia, zgodnie z zaleceniem Rady z 2018 r.
2. Przyjęły postawę, zgodnie z którą kwalifikacje dające dostęp do określonego poziomu szkolnictwa wyższego w państwie członkowskim, w którym zostały przyznane, są automatycznie uznawane w kontekście kwalifikowania się do dostępu do szkolnictwa wyższego na tym samym poziomie w innym państwie członkowskim, bez uszczerbku dla prawa instytucji szkolnictwa wyższego do ustalania konkretnych kryteriów przyjmowania do konkretnych programów, z myślą o umożliwieniu obywatelom mobilności w całej UE.
3. Wspierały instytucje szkolnictwa wyższego w stosowaniu automatycznego wzajemnego uznawania zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Rady z 2018 r., w tym poprzez zapewnianie jasnych wskazówek i odpowiednich szkoleń. W przypadku gdy instytucje szkolnictwa wyższego są odpowiedzialne za automatyczne wzajemne uznawanie – wspierały je w ułatwianiu spójnego podejścia krajowego.
4. Dbały o to, by zewnętrzne zapewnianie jakości w szkolnictwie wyższym było prowadzone przez niezależne agencje ds. zapewniania jakości zarejestrowane w EQAR i działające zgodnie z europejskimi normami i wytycznymi, z myślą o propagowaniu przejrzystości, a tym samym zwiększeniu wzajemnego zaufania do automatycznego wzajemnego uznawania.
5. W kontekście kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego, skupiły się na efektach uczenia się i dalszym rozwijaniu istniejących instrumentów zapewniania jakości zgodnie z EQAVET, aby umożliwić automatyczne wzajemne uznawanie kwalifikacji i uzyskanych w okresach nauki za granicą efektów uczenia się.
6. Sprzyjały synergiiom w ramach europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i europejskiego obszaru edukacji, dbając o to, by obszary te wzajemnie się wzmacniały, w celu propagowania przejrzystych i skutecznych warunków dla procesów automatycznego wzajemnego uznawania.
7. W tym kontekście – zapewniły pełne wykorzystanie narzędzi procesu bolońskiego i, w stosownych przypadkach, narzędzi UE, w celu ułatwienia automatycznego wzajemnego uznawania w szkolnictwie wyższym. W dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego – ułatwiały automatyczne wzajemne uznawanie w zakresie objętym zaleceniem z 2018 r. poprzez wykorzystywanie, w stosownych przypadkach, instrumentów procesu kopenhaskiego. Narzędzia te obejmują między innymi ECTS, europejskie normy i wytyczne, bazę danych DEQAR, europejskie ramy kwalifikacji (ERK), bazę danych Q-Entry, europejskie poświadczenia cyfrowe w dziedzinie uczenia się, europejski model dotyczący uczenia się, Europass, suplement do dyplomu, Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE), suplement Europass-Mobilność, suplement Europass do świadectwa i inicjatywę dotyczącą europejskiej karty studenta, a także inne narzędzia opracowane przy wsparciu programu Erasmus+ oraz narzędzia wypracowane w ramach procesu bolońskiego.
8. Współpracowały na szczeblu UE w celu wymiany najlepszych praktyk oraz wspierały partnerskie uczenie się i wymianę informacji z myślą o budowaniu zaufania i przejrzystości między systemami kształcenia i szkolenia oraz wzmacnianiu automatycznego wzajemnego uznawania w szkolnictwie wyższym, m.in. za pośrednictwem sojuszy w ramach inicjatywy „Uniwersytety Europejskie”, a także w kształceniu i szkoleniu na poziomie średnim II stopnia – m.in. za pośrednictwem centrów doskonałości zawodowej.
9. Wspierały propagowanie i rozpowszechnianie istotnych informacji na temat procedur automatycznego wzajemnego uznawania wśród wszystkich odpowiednich podmiotów i interesariuszy, np. osób uczących się, instytucji szkolnictwa wyższego, organizatorów kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia, w tym organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego, ośrodków NARIC oraz agencji ds. zapewniania jakości. Umożliwi to obywatelom i osobom uczącym się zrozumienie możliwości wiążących się ze studiowaniem za granicą wynikających z automatycznego wzajemnego uznawania; pozwoli też wspierać spójne podejście właściwych organów ds. uznawania.
10. W tym kontekście – prowadziły analizy w zakresie uznawania wcześniejszego uczenia się i przenikania się sektorów kształcenia i szkolenia, w szczególności co się tyczy promowania transferów w obrębie kształcenia i szkolenia zawodowego i szkolnictwa wyższego oraz między kształceniem i szkoleniem zawodowym a szkolnictwem wyższym, w stosownych przypadkach i z uwzględnieniem poziomów kształcenia, aby uniknąć „ślepych zaułków” i ułatwić pełne korzystanie z możliwości w zakresie mobilności.

11. Nadal wspierały ośrodki NARIC i poszukiwały odpowiednich sposobów lepszego monitorowania i oceniania systemów uznawania, z wykorzystaniem wiedzy fachowej tych ośrodków oraz, w stosownych przypadkach, innych właściwych organów i instytucji w celu stwierdzenia, czy potrzebne są dalsze działania.

12. Zachęcały do współpracy między decydentami zajmującymi się uznawaniem a ośrodkami NARIC, tak by zapobiec brakowi spójności i uczynić automatyczne wzajemne uznawanie bardziej skutecznym i zasobooszczędnym, a także z myślą o tym, by ustanowione narzędzia i instrumenty były prawidłowo stosowane. W tym celu przydatna może okazać się samoocena i wzajemna ocena ośrodków NARIC prowadzone zgodnie z dobrowolnym systemem zapewniania jakości sieci ENIC-NARIC.

13. Angażowały się w opartą na zaufaniu, wzajemnie korzystną i bogatą współpracę transgraniczną w celu poprawy i wspierania możliwości w zakresie mobilności, w szczególności długich okresów nauki za granicą w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia. Należy podjąć dalsze wysiłki w celu ułatwienia wymiany między pracownikami, instytucjami, organami i innymi właściwymi podmiotami. W tym kontekście należy w większym stopniu wykorzystywać program Erasmus+ oraz inne odpowiednie unijne fundusze i programy UE z myślą o wzmocnionej współpracy i wymianie.

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, by z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości i uwarunkowań krajowych, w tym autonomii instytucjonalnej:

1. Wspierała państwa członkowskie i współpracowała z nimi, w tym w kontekście procesu bolońskiego i procesu kopenhaskiego – poprzez propagowanie współpracy i wzajemnego uczenia się w zakresie najlepszych sposobów wdrażania automatycznego wzajemnego uznawania w szkolnictwie wyższym i w kształceniu i szkoleniu na poziomie średnim II stopnia, w tym w kształceniu i szkoleniu zawodowym – w szczególności w tych obszarach, w których nadal utrzymują się wyzwania, w tym w zakresie oferowania w stosownych przypadkach ukierunkowanego wsparcia podmiotom i interesariuszom.

2. Rozważała, w ścisłej konsultacji z państwami członkowskimi, w jaki sposób wzmocnić udzielane im wsparcie na rzecz czynienia postępów we wdrażaniu automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji i okresów nauki za granicą w ramach szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia na poziomie średnim II stopnia. Celem powinno być propagowanie najlepszych praktyk i ułatwianie zapewniania szkoleń i wzajemnego wsparcia państwom członkowskim oraz organizatorom kształcenia i szkolenia, w tym, w stosownych przypadkach, nauczycielom i trenerom. Takie wsparcie powinno opierać się na wiedzy fachowej sieci NARIC i w stosownych przypadkach należy w nie angażować agencje ds. zapewniania jakości oraz inne właściwe organy i instytucje. W tym kontekście należy zbadać, w jaki sposób można wykorzystać wiedzę fachową ośrodków NARIC, by poczynić postępy w dziedzinie automatycznego wzajemnego uznawania w kształceniu i szkoleniu na poziomie średnim II stopnia, w kształceniu ogólnym, a także w kształceniu i szkoleniu zawodowym, stosownie do potrzeb.

3. Nadal wspierała państwa członkowskie, w tym ośrodki NARIC, za pośrednictwem programu Erasmus+, Instrumentu Wsparcia Technicznego oraz innych unijnych programów i instrumentów finansowych, w celu przyspieszenia prac nad automatycznym wzajemnym uznawaniem. Powinna też zapewniać państwom członkowskim wsparcie w zakresie wykorzystywania istniejących narzędzi umożliwiających dalsze rozwijanie automatycznego wzajemnego uznawania w szkolnictwie wyższym i kształceniu i szkoleniu na poziomie średnim II stopnia, a także w zakresie tworzenia wspólnych kanałów służących do wymiany informacji i najlepszych praktyk.

4. Nadal wspierała proces wzajemnej oceny w ramach EQAVET na poziomie systemu kształcenia i szkolenia zawodowego w celu zwiększenia zaufania i przejrzystości, a tym samym w celu propagowania automatycznego wzajemnego uznawania między państwami członkowskimi.

5. Przyjęła całościowe podejście do wspierania państw członkowskich w osiągnięciu automatycznego wzajemnego uznawania w szkolnictwie wyższym oraz w kształceniu i szkoleniu na poziomie średnim II stopnia, poprzez przeprowadzenie analizy, w jaki sposób przyszłe strategiczne inicjatywy dotyczące europejskiego obszaru edukacji, które mają zostać zaproponowane do 2025 r., mogą, zgodnie z istniejącymi narzędziami, strukturami i ramami, wspierać osiągnięcie celów określonych w zaleceniu z dnia 26 listopada 2018 r., a w szczególności w jaki sposób można wykorzystać te inicjatywy do propagowania zaufania i przejrzystości.

ZAŁĄCZNIK

Tło polityczne

1. Zalecenie Rady z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wspierania ściślejszej europejskiej współpracy w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego (Dz.U. C 13 z 18.1.2003, s. 2)
  2. Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2017 r. (EUCO 19/1/17 REV 1)
  3. Zalecenie Rady z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą (Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 1.)
  4. Rezolucja Rady w sprawie dalszego rozwijania europejskiego obszaru edukacji w celu wsparcia zorientowanych na przyszłość systemów kształcenia i szkolenia (Dz.U. C 389 z 18.11.2019, s. 1)
  5. Zalecenie Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (Dz.U. C 417 z 2.12.2020, s. 1)
  6. Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030) (Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1)
  7. Zalecenie Rady z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie tworzenia powiązań na rzecz skutecznej europejskiej współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego (Dz.U. C 160 z 13.4.2022, s. 1)
  8. Konkluzje Rady w sprawie europejskiej strategii na rzecz wzmocnienia pozycji instytucji szkolnictwa wyższego z myślą o przyszłości Europy (Dz.U. C 167 z 21.4.2022, s. 9)
-

Ogłoszenie skierowane do osób i podmiotów, do których mają zastosowanie środki ograniczające przewidziane w decyzji Rady 2013/255/WPZiB i w rozporządzeniu Rady (UE) nr 36/2012 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii

(2023/C 185/11)

Poniższe informacje skierowane są do osób i podmiotów wymienionych w załączniku I do decyzji Rady 2013/255/WPZiB ⁽¹⁾, zmienionej decyzją Rady (WPZiB) 2023/1035 ⁽²⁾, oraz w załączniku II do rozporządzenia Rady (UE) nr 36/2012 ⁽³⁾, wykonywanego rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) 2023/1027 ⁽⁴⁾ w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii.

Rada Unii Europejskiej, po dokonaniu przeglądu wykazu osób i podmiotów wymienionych w wyżej wspomnianych załącznikach, zdecydowała, że środki ograniczające przewidziane w decyzji 2013/255/WPZiB i w rozporządzeniu (UE) nr 36/2012 powinny dalej obowiązywać wobec tych osób i podmiotów.

Zwraca się uwagę tych osób i podmiotów na możliwość wystąpienia do właściwych organów w odpowiednim państwie członkowskim (odpowiednich państwach członkowskich), które to organy wskazano na stronach internetowych wymienionych w załączniku III do rozporządzenia (UE) nr 36/2012, o uzyskanie zezwolenia na skorzystanie z zamrożonych środków finansowych w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb lub dokonania określonych płatności (por. art. 16 rozporządzenia).

Wspomniane osoby i podmioty mogą złożyć do dnia 16 lutego 2024 r. do Rady wnioski – wraz z dokumentami uzupełniającymi – o ponowne rozważenie decyzji o umieszczeniu ich w wyżej wspomnianym wykazie. Wnioski takie należy przesyłać na następujący adres:

Council of the European Union
General Secretariat
RELEX.1
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Adres poczty elektronicznej: sanctions@consilium.europa.eu

Wszelkie przedłożone uwagi zostaną uwzględnione do celów następnego przeglądu wykazu osób i podmiotów przeprowadzanego przez Radę zgodnie z art. 34 decyzji 2013/255/WPZiB i art. 32 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 36/2012.

⁽¹⁾ Dz.U. L 147 z 1.6.2013, s. 14.

⁽²⁾ Dz.U. L 139 z 26.5.2023, s. 49.

⁽³⁾ Dz.U. L 16 z 19.1.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 139 z 26.5.2023, s. 1.

Ogłoszenie skierowane do podmiotów danych objętych środkami ograniczającymi przewidzianymi w decyzji Rady 2013/255/WPZiB, zmienionej decyzją Rady (WPZiB) 2023/1035, i rozporządzeniem Rady (UE) nr 36/2012, wykonywanym rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) 2023/1027 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii

(2023/C 185/12)

Uwagę podmiotów danych zwraca się na następujące informacje zgodnie z art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/1725 ⁽¹⁾.

Podstawami prawnymi przedmiotowej operacji przetwarzania są decyzja Rady 2013/255/WPZiB ⁽²⁾, zmieniona decyzją Rady (WPZiB) 2023/1035 ⁽³⁾, i rozporządzenie Rady (UE) nr 36/2012 ⁽⁴⁾, wykonywane rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) 2023/1027 ⁽⁵⁾.

Administratorem przedmiotowego przetwarzania jest Rada Unii Europejskiej reprezentowana przez dyrektora generalnego Dyrekcji Generalnej ds. Stosunków Zewnętrznych (RELEX) Sekretariatu Generalnego Rady, a działem odpowiedzialnym za operację przetwarzania jest RELEX.1, którego dane kontaktowe są następujące:

Council of the European Union General Secretariat
RELEX.1
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

adres poczty elektronicznej: sanctions@consilium.europa.eu

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych w Radzie są następujące:

Inspektor ochrony danych

data.protection@consilium.europa.eu

Celem operacji przetwarzania jest ustanowienie i aktualizacja wykazu osób objętych środkami ograniczającymi zgodnie z decyzją 2013/255/WPZiB, zmienioną decyzją Rady 2023/1035, i z rozporządzeniem (UE) nr 36/2012, wykonywanym rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2023/1027.

Podmiotami danych są osoby fizyczne, które spełniają kryteria umieszczenia w wykazie określone w decyzji 2013/255/WPZiB i w rozporządzeniu (UE) nr 36/2012.

Gromadzone dane osobowe obejmują: dane niezbędne do prawidłowej identyfikacji danej osoby, uzasadnienie oraz wszelkie inne dane dotyczące przyczyn umieszczenia danej osoby w wykazie.

Podstawy prawne postępowania z danymi osobowymi stanowią decyzje Rady przyjęte zgodnie z art. 29 TUE i rozporządzenia Rady przyjęte zgodnie z art. 215 TFUE, określające osoby fizyczne (podmioty danych) i umożliwiające zamrożenie aktywów i wprowadzenie ograniczenia podróży.

Przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a) i do wypełnienia obowiązków prawnych określonych w wyżej wymienionych aktach prawnych i ciążących na administratorze zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2018/1725.

Przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. g) rozporządzenia (UE) 2018/1725.

⁽¹⁾ Dz. U. L 295 21.11.2018, s. 39.

⁽²⁾ Dz. U. L 147 z 1.6.2013, s. 14.

⁽³⁾ Dz. U. L 139 26.5.2023, s. 49.

⁽⁴⁾ Dz. U. L 16 z 19.1.2012, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz. U. L 139 26.5.2023, s. 1.

Rada może uzyskiwać dane osobowe podmiotów danych od państw członkowskich lub Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych. Odbiorcami danych osobowych są państwa członkowskie, Komisja Europejska i Europejska Służba Działań Zewnętrznych.

Wszystkie dane osobowe przetwarzane przez Radę w związku z autonomicznymi sankcjami UE będą zatrzymywane przez pięć lat od momentu, gdy podmiot danych zostanie usunięty z wykazu osób objętych zamrożeniem aktywów lub gdy ważność danego środka wygaśnie, lub jeśli wniesiona zostanie sprawa do Trybunału Sprawiedliwości – do chwili wydania prawomocnego wyroku. Dane osobowe zawarte w dokumentach zarejestrowanych przez Radę są przechowywane przez Radę do celów archiwalnych w interesie publicznym w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) 2018/1725.

Może zaistnieć konieczność, by Rada dokonała wymiany danych osobowych dotyczących podmiotów danych z państwem trzecim lub organizacją międzynarodową w związku z transponowaniem przez Radę wykazów oenzetowskich lub w kontekście współpracy międzynarodowej dotyczącej unijnej polityki w zakresie środków ograniczających.

W razie braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony lub braku odpowiednich zabezpieczeń przekazanie danych osobowych państwu trzeciemu lub organizacji międzynarodowej następuje pod następującymi warunkami, zgodnie z art. 50 rozporządzenia (UE) 2018/1725:

- przekazanie jest niezbędne ze względu na ważne względy interesu publicznego;
- przekazanie jest niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub ochrony roszczeń.

W przetwarzaniu danych osobowych podmiotów danych nie wykorzystuje się zautomatyzowanego podejmowania decyzji.

Podmioty danych mają prawo do informacji na temat swoich danych osobowych oraz prawo dostępu do nich. Mają też prawo do sprostowania swoich danych osobowych i uzupełniania ich. W pewnych okolicznościach mogą mieć prawo usunąć swoje dane osobowe lub sprzeciwić się przetwarzaniu swoich danych osobowych, bądź wystąpić o ograniczenie ich przetwarzania.

Podmioty danych mogą skorzystać z tych praw, wysyłając wiadomość e-mail do administratora z kopią do inspektora ochrony danych, jak zaznaczono wyżej.

Do swojego wniosku podmioty danych muszą dołączyć kopię dokumentu tożsamości (dowodu osobistego lub paszportu) w celu potwierdzenia tożsamości. Dokument ten powinien zawierać numer identyfikacyjny, kraj wydania, datę ważności, imię i nazwisko osoby, jej adres i datę urodzenia. Wszelkie inne dane zawarte w kopii dokumentu tożsamości, takie jak zdjęcie lub wszelkie inne cechy osobowe, mogą zostać zaczernione.

Podmioty danych mają prawo wnieść skargę do Europejskiego Inspektora Ochrony Danych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1725 (edps@edps.europa.eu).

Zanim jednak to zrobią, zaleca się, by podmioty danych najpierw starały się dochodzić swoich praw, kontaktując się z administratorem danych osobowych lub z inspektorem ochrony danych w Radzie.

KOMISJA EUROPEJSKA

Kursy walutowe euro ⁽¹⁾

25 maja 2023 r.

(2023/C 185/13)

1 euro =

	Waluta	Kurs wymiany		Waluta	Kurs wymiany
USD	Dolar amerykański	1,0735	CAD	Dolar kanadyjski	1,4599
JPY	Jen	149,63	HKD	Dolar Hongkongu	8,4092
DKK	Korona duńska	7,4502	NZD	Dolar nowozelandzki	1,7655
GBP	Funt szterling	0,86793	SGD	Dolar singapurski	1,4515
SEK	Korona szwedzka	11,5490	KRW	Won	1 424,30
CHF	Frank szwajcarski	0,9708	ZAR	Rand	20,7466
ISK	Korona islandzka	150,70	CNY	Yuan renminbi	7,5891
NOK	Korona norweska	11,7695	IDR	Rupia indonezyjska	16 040,83
BGN	Lew	1,9558	MYR	Ringgit malezyjski	4,9655
CZK	Korona czeska	23,645	PHP	Peso filipińskie	60,132
HUF	Forint węgierski	372,30	RUB	Rubel rosyjski	
PLN	Złoty polski	4,5110	THB	Bat tajlandzki	37,154
RON	Lej rumuński	4,9495	BRL	Real	5,3320
TRY	Lir turecki	21,3944	MXN	Peso meksykańskie	19,0797
AUD	Dolar australijski	1,6443	INR	Rupia indyjska	88,8055

⁽¹⁾ Źródło: referencyjny kurs wymiany walut opublikowany przez EBC.

Zawiadomienie Komisji w sprawie bieżących stóp procentowych od zwracanej pomocy państwa oraz stóp referencyjnych/dyskontowych obowiązujących od dnia 1 czerwca 2023 r.

(Opublikowano zgodnie z art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ⁽¹⁾)

(2023/C 185/14)

Stopy bazowe obliczono zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6). W zależności od zastosowania stopy referencyjnej, nadal należy dodawać odpowiednie marże, tak jak określono w komunikacie. W przypadku stosowania stopy referencyjnej jako stopy dyskontowej oznacza to, że do stopy bazowej należy dodać marżę 100 punktów bazowych. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 271/2008 z dnia 30 stycznia 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 794/2004 przewiduje, że o ile odrębna decyzja nie stanowi inaczej, także stopę od zwracanej pomocy oblicza się, dodając 100 punktów bazowych do stopy bazowej.

Zmienione stopy zaznaczono pogrubioną czcionką.

Poprzednia tabela została opublikowana w Dz.U. C 141 z 24.4.2023, s. 3.

Od	Do	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
1.6.2023	...	3,64	3,64	2,15	3,64	7,43	3,64	3,54	3,64	3,64	3,64	3,64	3,64	3,64	15,10	3,64	3,64	3,64	3,64	3,64	3,64	7,62	3,64	8,31	3,21	3,64	3,64	4,24	
1.5.2023	31.5.2023	3,06	3,06	1,80	3,06	7,43	3,06	3,54	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	15,10	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	7,62	3,06	8,31	3,21	3,06	3,06	4,24	
1.4.2023	30.4.2023	3,06	3,06	1,51	3,06	7,43	3,06	3,54	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	15,10	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	7,62	3,06	8,31	3,21	3,06	3,06	3,52	
1.3.2023	31.3.2023	3,06	3,06	1,10	3,06	7,43	3,06	2,92	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	15,10	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	3,06	7,62	3,06	8,31	2,96	3,06	3,06	3,52	
1.2.2023	28.2.2023	2,56	2,56	0,79	2,56	7,43	2,56	2,92	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	15,10	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	7,62	2,56	8,31	2,44	2,56	2,56	2,77	
1.1.2023	31.1.2023	2,56	2,56	0,36	2,56	7,43	2,56	2,92	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	15,10	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	7,62	2,56	8,31	2,44	2,56	2,56	2,77	

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

V

(Ogłoszenia)

POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

KOMISJA EUROPEJSKA

ZAWIADOMIENIE NA PODSTAWIE ART. 29 UST. 2 REGULAMINU PRACOWNICZEGO**Ogłoszenie o naborze na stanowisko dyrektora Przedstawicielstwa w Sofii, Bułgaria (grupa zaszeregowania AD 14) w Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji Społecznej (DG COMM)****COM/2023/10433**

(2023/C 185/15)

Komisja Europejska opublikowała ogłoszenie o naborze (nr referencyjny COM/2023/10433) na stanowisko dyrektora Przedstawicielstwa w Sofii, Bułgaria (grupa zaszeregowania AD 14) w Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji Społecznej (DG COMM).

Na poniższej stronie portalu Komisji Europejskiej można zapoznać się z tekstem ogłoszenia w 24 językach i zgłosić swoją kandydaturę: <https://europa.eu/ltGQCxB>

INNE AKTY

KOMISJA EUROPEJSKA

**Publikacja informacji dotyczącej zatwierdzenia zmiany standardowej w specyfikacji produktu
objętego nazwą pochodzenia w sektorze winorośli i wina, o której to zmianie mowa w art. 17 ust. 2
i 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/33**

(2023/C 185/16)

Niniejsza informacja zostaje opublikowana zgodnie z art. 17 ust. 5 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/33 ⁽¹⁾.

INFORMACJA DOTYCZĄCA ZATWIERDZENIA ZMIANY STANDARDOWEJ

„Coteaux de l'Aubance”

PDO-FR-A0149-AM03

Data przekazania informacji: 27.2.2023 r.

OPIS I UZASADNIENIE ZATWIERDZONEJ ZMIANY

1. Oficjalny kod geograficzny

Zaktualizowano gminy obszaru geograficznego oraz obszaru bezpośredniego sąsiedztwa według oficjalnego kodu geograficznego.

Nie ma to wpływu na wielkość wyznaczonego obszaru geograficznego.

Zmieniono pkt 6 i 9 jednolitego dokumentu.

2. Odstęp między krzewami winorośli

Minimalny odstęp między krzewami w tym samym rzędzie zostaje zmniejszony z 1 m do 0,90 m.

Celem przedmiotowej zmiany jest zwiększenie gęstości nasadzeń winorośli bez zmiany odstępów między rzędami.

Dodano również przepis szczególny dotyczący winorośli na zboczach o nachyleniu powyżej 10 %; w przypadku tych krzewów minimalny odstęp między krzewami wynosi 0,80 m.

Uzupełnienie to ma na celu uwzględnienie szczególnego przypadku winorośli uprawianych na zboczach o wyraźnym nachyleniu, co powoduje szczególne wymagania podczas sadzenia (sadzenie równoległe do zbocza, a nie prostopadle do niego).

Zmieniono pkt 5 jednolitego dokumentu.

3. Cięcie

Zasady cięcia zharmonizowano na poziomie chronionych nazw z obszaru Anjou Saumur w Dolinie Loary (fr. Val de Loire).

Celem tej harmonizacji jest poszerzenie wiedzy podmiotów gospodarczych i uproszczenie kontroli. Przedmiotowa zmiana wprowadza możliwość dostosowania się plantatorów winorośli do przymrozków, które występują coraz później.

Zmieniono pkt 5 jednolitego dokumentu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 9 z 11.1.2019, s. 2.

4. Związek

Związek zmieniono poprzez odniesienie do 2021 r. zamiast do 2018 r.

Zmieniono pkt 8 jednolitego dokumentu.

5. Środki przejściowe

Ze specyfikacji produktu usunięto środki przejściowe, które wygasły.

Nie wymaga to zmian w jednolitym dokumencie.

6. Główne punkty podlegające kontroli

Do głównych punktów podlegających kontroli dodaje się ręczne zbiory sukcesywne.

Nie wymaga to zmian w jednolitym dokumencie.

7. Zmiany redakcyjne

W specyfikacji produktu wprowadzono szereg zmian redakcyjnych.

Zmiany te nie wymagają zmiany jednolitego dokumentu.

8. Etykietowanie

Zasady etykietowania doprecyzowano na poziomie chronionych nazw z obszaru Anjou Saumur w Dolinie Loary. Przedmiotowa zmiana ma charakter wyłącznie redakcyjny.

Zmienia się pkt 9 jednolitego dokumentu.

9. Odniesienie do organu kontrolnego

Brzmienie odniesienia do organu kontrolnego zmieniono w celu ujednoczenia brzmienia z innymi specyfikacjami nazw pochodzenia. Przedmiotowa zmiana ma charakter wyłącznie redakcyjny.

Zmiana ta nie wymaga zmiany jednolitego dokumentu.

JEDNOLITY DOKUMENT**1. Nazwa lub nazwy**

Coteaux de l'Aubance

2. Rodzaj oznaczenia geograficznego

ChNP – chroniona nazwa pochodzenia

3. Kategorie produktów sektora wina

1. Wino

4. Opis wina lub win**KRÓTKI OPIS**

Białe wina niemusujące zawierające cukier resztkowy, produkowane z przejrzalnych winogron (naturalna koncentracja cukrów na krzewach, z obecnością szlachetnej pleśni lub bez niej). Harmonijne, rozwijają aromaty białych owoców, cytrusów, zapachy kwiatowe i aromaty przejrzalności – taką samą harmonię wyczuwa się w smaku (zawartość cukru, kwasowość, struktura). Leżakowanie pogłębia ich wykwintny i złożony charakter. Charakteryzują się one: naturalną objętościową zawartością alkoholu wynoszącą co najmniej 14 %; naturalną objętościową zawartością alkoholu wynoszącą co najmniej 19 %, aby mogły być opatrzone określeniem „sélection de grains nobles”; zawartością cukrów fermentacyjnych (glukozy i fruktozy) po fermentacji wynoszącą co najmniej 34 g/l. Kwasowość miareczkowa i całkowita zawartość dwutlenku siarki są zgodne z wartościami określonymi w przepisach wspólnotowych. Po fermentacji rzeczywista objętościowa zawartość alkoholu w przypadku win, których naturalna objętościowa zawartość alkoholu wynosi poniżej 18 %, wynosi co najmniej 11 %.

Ogólne cechy analityczne	
Maksymalna całkowita zawartość alkoholu (w % objętości)	
Minimalna rzeczywista zawartość alkoholu (w % objętości)	
Minimalna kwasowość miareczkowa	
Maksymalna kwasowość lotna (w miliekwiwalentach na litr)	25
Maksymalna całkowita zawartość dwutlenku siarki (w miligramach na litr)	

5. Praktyki winiarskie

5.1. Szczególne praktyki enologiczne

Wzbogacanie jest dozwolone zgodnie z zasadami określonymi w specyfikacji produktu.

Niedopuszczalne jest wykorzystywanie kawałków drewna.

Dojrzewanie win odbywa się zgodnie z warunkami określonymi w specyfikacji produktu.

Poza wymienionymi powyżej zakazami w praktykach enologicznych towarzyszących produkcji wina należy przestrzegać wymogów obowiązujących na poziomie wspólnotowym oraz zawartych w kodeksie rolnictwa i rybołówstwa morskiego.

1. Gęstość

Praktyka uprawy

Minimalna gęstość obsady w winnicy wynosi 4 000 roślin na hektar. Odstęp między rzędami winorośli nie może wynosić więcej niż 2,50 metra, zaś odstęp między roślinami w tym samym rzędzie nie może wynosić mniej niż 0,90 metra.

Zbiory z działek, na których odstęp między roślinami w tym samym rzędzie wynosi mniej niż 0,90 metra, ale nie mniej niż 0,80 metra, i które są położone na zboczu o nachyleniu powyżej 10 %, kwalifikują się do objęcia kontrolowaną nazwą pochodzenia.

Zbiory z działek, na których gęstość obsady wynosi mniej niż 4 000 roślin/ha, ale nie mniej niż 3 300 roślin/ha, kwalifikują się do objęcia kontrolowaną nazwą pochodzenia, z zastrzeżeniem zgodności z przepisami dotyczącymi zasad odnoszących się do palikowania i wysokości ulistnienia określonymi w niniejszej specyfikacji produktu. Odstęp między rzędami winorośli na tych obsadzonych winoroślą działkach nie może wynosić więcej niż 3 m, zaś odległość między roślinami w tym samym rzędzie nie może wynosić mniej niż 1 m.

2. Cięcie i palikowanie winorośli

Praktyka uprawy

Winorośl przycina się, stosując albo cięcie długie albo cięcie krótkie, z maksymalnie 12 oczkami na krzew.

W stadium rozwoju fenologicznego odpowiadającego 11 lub 12 liściom (oddzielne pączki kwiatowe) liczba gałązek owocujących w roku na krzew nie przekracza 12.

Wysokość ulistnienia poddanego palikowaniu odpowiada co najmniej 0,6-krotności odstepu między rzędami, przy czym wysokość ulistnienia poddanego palikowaniu mierzy się między dolną granicą ulistnienia ustaloną na co najmniej 0,40 metra nad powierzchnią ziemi a górną granicą cięcia wierzchołków pędów winorośli (fr. *rognafe*) ustaloną na co najmniej 0,20 metra nad górnym drutem konstrukcji.

W przypadku działek, na których gęstość obsady winorośli wynosi mniej niż 4 000 roślin/ha, ale nie mniej niż 3 300 roślin/ha, obowiązują ponadto następujące zasady dotyczące palikowania: minimalna wysokość słupków do palikowania nad powierzchnią ziemi wynosi 1,90 metra; konstrukcja składa się z 4 poziomów drutów; minimalna wysokość górnego drutu wynosi 1,85 metra nad powierzchnią ziemi.

3. Nawadnianie

Praktyka uprawy

Nawadnianie jest zabronione.

4. Zbiory

Praktyka uprawy

Wina produkuje się z przejrzalnych winogron. W winach, które mogą być opatrzone określeniem „sélection de grains nobles”, występuje ponadto większa koncentracja cukru wskutek działania szlachetnej pleśni.

Winogrona zbiera się ręcznie metodą zbiorów sukcesywnych.

5.2. Maksymalne zbiory

40 hektolitrów z hektara

6. Wyznaczony obszar geograficzny

Wszystkie etapy produkcji odbywają się na wyznaczonym obszarze geograficznym, który obejmuje terytorium następujących gmin w departamencie Maine-et-Loire, zgodnie z oficjalnym kodem geograficznym („code officiel géographique”) z 2021 r.: Brissac Loire Aubance (wyłącznie terytorium delegowanych gmin Brissac-Quincé, Saint-Saturnin-sur-Loire et Vauchrézien), Denée, Les Garennes sur Loire, Mozé-sur-Louet, Mûrs-Erigné, Saint-Melaine-sur-Aubance, Soullaines-sur-Aubance.

Dokumenty kartograficzne przedstawiające obszar geograficzny są dostępne do wglądu na stronie internetowej Krajowego Instytutu ds. Pochodzenia i Jakości (Institut national de l'origine et de la qualité).

7. Odmiana winorośli

Chenin B

8. Opis związku lub związków

a) – Opis czynników naturalnych mających wpływ na związek z obszarem

Obszar geograficzny charakteryzuje się krajobrazem, na który składa się wiele małych, niezbyt stromych wzgórz o różnej ekspozycji, których wysokość waha się od 50 do 90 m, położonych na południowy zachód od miasta Angers. W 2021 r. obszar obejmował terytorium 7 gmin, przy czym jego zachodnia granica była wyznaczona przez ujście rzeki Aubance do Loary, wschodnia – przez płaskowyż z okresu kredy na skraju Basenu Paryskiego, północna – przez bieg Loary, zaś południowa – przez lasy Brissac i Beaulieu.

Aubance jest niewielkim dopływem Loary stanowiącym swoisty symbol przedmiotowego obszaru geograficznego, który płynie na północ od swojego źródła do gminy Brissac-Quincé słynącej z szesnastowiecznego zamku. Następnie skręca na północny zachód w kierunku gminy Mûrs-Erigné, po czym płynie równoległe do Loary na południowy zachód od miasta Angers.

Gleby, powstałe na podłożu łupkowym lub łupkowo-piaskowcowym Masywu Armorykańskiego, który stanowi płaskowyż łagodnie nachylony w kierunku Loary, są najczęściej niezbyt głębokie i charakteryzują się dobrymi właściwościami termicznymi i niewielkimi zapasami wody. W zachodniej części obszaru geograficznego gdzieś występują żyły wywodzące się z kwaśnych (ryolity) lub zasadowych (spility) formacji erupcyjnych, które tworzą bardzo kamieniste gleby. Szczególną cechą gmin w północnej części obszaru geograficznego jest położenie na formacjach łupkowych. Przez setki lat wykorzystywano je do budowy ścian domów, dachów, podłóg, a nawet elementów wyposażenia wnętrz, takich jak zlewozmywaki, stoły czy schody, co potwierdza wyjątkowość tego terytorium. Elementy te występują bardzo często w krajobrazie i tworzą tożsamość winnicy.

Obszar geograficzny jest enklawą, w której występują niewielkie opady deszczu i na którą korzystny wpływ wywiera fen, chronioną przed wilgocią oceaniczną dzięki wyższemu położeniu Choletais i Mauges. Roczna suma opadów wynosi 585 milimetrów, natomiast w Choletais blisko 800 milimetrów. Wartości odnotowywane w Brissac-Quincé są najniższymi wartościami ze wszystkich stacji meteorologicznych w departamencie Maine-et-Loire. Podczas cyklu wegetacyjnego występuje również różnica w opadach deszczu w porównaniu z pozostałą częścią departamentu, wynosząca około 100 milimetrów. Średnie temperatury roczne są stosunkowo wysokie (około 12 °C) i o 1 °C wyższe niż w całym departamencie Maine-et-Loire. Szczególny mezoklimat tego regionu podkreśla południowy charakter roślinności, która obejmuje dęby ostrolistne i sosny pinie.

b) – Opis czynnika ludzkiego mającego wpływ na związek z obszarem

Niektóre symboliczne cechy winnicy „Coteaux de l’Aubance” mają bardzo dawne korzenie, sięgające końca XVI wieku. Winnica zyskuje własną tożsamość pod koniec XIX wieku, tuż po kryzysie wywołanym przez filokserę, na skutek którego zniszczeniu ulega ponad trzy czwarte regionu winiarskiego Andegawenii. Producenci wina z sąsiadującego regionu Layon szukają niedotkniętych filokserą działek z dala od swojego regionu winiarskiego i decydują się na tradycyjną odmianę winorośli chenin B. W 1922 r. na deklaracji zbiorów po raz pierwszy pojawia się nazwa „Coteaux de l’Aubance”, natomiast w 1925 r. powstaje „Syndicat des viticulteurs des Coteaux de l’Aubance”. Zgodnie ze statutem tego związku jego celem jest: „rozślawienie na całym świecie cenionych win z tego obszaru, które nie są znane poza tym regionem”.

Bliskość miasta Angers odgrywa ważną rolę w rozwoju winnicy, a region Aubance staje się źródłem zaopatrzenia dla wszystkich sprzedawców detalicznych napojów z okolicznych gmin, w szczególności gmin Mûrs-Erigné i Saint-Mélaine-sur-Aubance.

Chociaż w przeszłości winogrona zbierane w momencie osiągnięcia dojrzałości wykorzystywano do produkcji win wytrawnych lub półwytrawnych, szybko przyjęto praktyki stosowane w sąsiadującym regionie Layon polegające na zbieraniu przejrzalnych winogron, w których naturalnie gromadzi się cukier, metodą zbiorów sukcesywnych, w celu produkcji wina półsłodkiego.

Kontrolowaną nazwę pochodzenia „Coteaux de l’Aubance” uznano dekretem z dnia 18 lutego 1950 r. w odniesieniu do białego wina produkowanego z przejrzalnych winogron zbieranych metodą zbiorów sukcesywnych. W 2009 r. winnica zajmowała powierzchnię 200 hektarów.

c) – Informacje na temat jakości i cech charakterystycznych produktu

Są to białe wina niemusujące zawierające cukry fermentacyjne.

Wina te są w pełni harmonijne. Przejawiają harmonię na poziomie węchowym – bardzo często charakteryzują się aromatami białych owoców i cytrusów zmieszanych z nutami kwiatowymi, które łączą się z aromatami przejrzalności, takimi jak aromaty owoców suszonych lub kandyzowanych. W smaku również można odnaleźć harmonię między zawartością cukru, kwasowością a strukturą.

Leżakowanie, które może trwać nawet kilkadziesiąt lat, pogłębia ich wykwintny i złożony charakter.

d) – Związki przyczynowe

Połączenie zakładania winnic na działkach, których granice wytyczono z należyтым uwzględnieniem stosowanych praktyk i na których występują niezbyt głębokie i kamieniste gleby, topografii wzgórz o bardzo łagodnych zboczach oraz bliskości Loary i Aubance, które utrzymują wilgotność powietrza sprzyjającą powstawaniu „szlachetnej pleśni”, stwarza na obszarze geograficznym warunki sprzyjające zbiorowi przejrzalnych winogron, w których naturalnie gromadzi się cukier, dotkniętych lub niedotkniętych „szlachetną pleśnią”. Czynniki te wyjaśniają właściwości produktu, do którego producentom udało się dostosować stosowane techniki. Ręczne zbiory przejrzalnych winogron metodą zbiorów sukcesywnych świadczą o dbałości producentów o jakość produktu.

9. **Dodatkowe wymogi zasadnicze (pakowanie, etykietowanie i inne wymogi)**

Etykietowanie: tradycyjne określenie „Sélection de grains nobles”

Ramy prawne:

przepisy UE

Rodzaj wymogów dodatkowych:

przepisy dodatkowe dotyczące etykietowania

Opis wymogu:

Kontrolowaną nazwę pochodzenia „Coteaux de l'Aubance” można uzupełnić tradycyjnym określeniem „sélection de grains nobles” zgodnie z przepisami specyfikacji produktu. Wina opatrzone określeniem „sélection de grains nobles” wprowadza się obowiązkowo do obrotu z oznaczeniem rocznika.

Etykietowanie: określenia fakultatywne

Ramy prawne:

przepisy krajowe

Rodzaj wymogów dodatkowych:

przepisy dodatkowe dotyczące etykietowania

Opis wymogu:

Określenia fakultatywne, których stosowanie, zgodnie z przepisami wspólnotowymi, mogą regulować państwa członkowskie, zapisuje się na etykietach czcionką o wymiarach (wysokość, szerokość i grubość) nieprzekraczających dwukrotności wymiarów czcionki, którą zapisano kontrolowaną nazwę pochodzenia.

Etykietowanie: nazwa geograficzna „Val de Loire”

Ramy prawne:

przepisy krajowe

Rodzaj wymogów dodatkowych:

przepisy dodatkowe dotyczące etykietowania

Opis wymogu:

Kontrolowaną nazwę pochodzenia można uzupełnić, dodając do niej nazwę geograficzną „Val de Loire”, zgodnie z zasadami stosowania tej nazwy geograficznej określonymi w specyfikacji produktu. Czcionka, którą zapisana jest nazwa geograficzna „Val de Loire”, nie może być większa (wysokość i szerokość) niż dwie trzecie wielkości czcionki, którą zapisano kontrolowaną nazwę pochodzenia.

Etykietowanie: uściślenie mniejszej jednostki geograficznej

Ramy prawne:

przepisy krajowe

Rodzaj wymogów dodatkowych:

przepisy dodatkowe dotyczące etykietowania

Opis wymogu:

Na etykietce wina objętego kontrolowaną nazwą pochodzenia można umieścić nazwę mniejszej jednostki geograficznej, pod warunkiem że: jest to lokalizacja wpisana do ksiąg wieczystych; została ona podana w deklaracji zbiorów. Nazwa lokalizacji wpisanej do ksiąg wieczystych jest zapisana czcionką o wymiarach nieprzekraczających (pod względem wysokości i szerokości) połowy wymiarów czcionki, którą zapisano kontrolowaną nazwę pochodzenia.

Obszar bezpośredniego sąsiedztwa

Ramy prawne:

przepisy UE

Rodzaj wymogów dodatkowych:

odstępstwo dotyczące produkcji na wyznaczonym obszarze geograficznym

Opis wymogu:

Obszar bezpośredniego sąsiedztwa, określony na zasadzie odstępstwa w odniesieniu do fermentacji, produkcji i dojrzewania wina, stanowi obszar następujących gmin w departamencie Maine-et-Loire, zgodnie z oficjalnym kodem geograficznym „code officiel géographique” z 2021 r.: Aubigné-sur-Layon, Beaulieu-sur-Layon, Bellevigne-en-Layon, Blaison-Saint-Sulpice, Bouchemaine, Brissac Loire Aubance (wyłącznie terytorium delegowanych gmin Alleuds, Charcé-Saint-Ellier-sur-Aubance, Chemellier, Coutures, Luigné, Saint-Rémy-la-Varenne i Saulgé-l'Hôpital), Chalonnes-sur-Loire, Chaudefonds-sur-Layon, Chemillé-en-Anjou (wyłącznie terytorium delegowanych gmin Chanzeaux i Valanjou), Doué-en-Anjou (pour le seul territoire de la commune déléguée de Brigné), Gennes-Val-de-Loire (wyłącznie terytorium delegowanych gmin Chênehutte-Trèves-Cunault, Gennes, Grézillé, Saint-Georges-des-Sept-Voies i Le Thourel), Lys-Haut-Layon (wyłącznie terytorium delegowanej gminy Tigné), Parnay, Rochefort-sur-Loire, Sainte-Gemmes-sur-Loire, Savennières, Terranjou, Tuffalun, Val-du-Layon.

Link do specyfikacji produktu

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-c3ae57c9-8342-4de4-8756-38a6322eacae

---

Publikacja zatwierdzonej zmiany standardowej w specyfikacji produktu objętego chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym w sektorze produktów rolnych i środków spożywczych, o której to zmianie mowa w art. 6b ust. 2 i 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 664/2014

(2023/C 185/17)

Informacja ta zostaje opublikowana zgodnie z art. 6b ust. 5 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 664/2014 ⁽¹⁾.

Powiadomienie o zatwierdzeniu zmiany standardowej w specyfikacji produktu oznaczonego chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym, pochodzącego z państwa członkowskiego

(rozporządzenie (UE) nr 1151/2012)

„Prés-salés du Mont-Saint-Michel”

Nr UE: PDO-FR-0813-AM01 – 27.2.2023

ChNP (X) ChOG ( )

1. Nazwa produktu

„Prés-salés du Mont-Saint-Michel”

2. Państwo członkowskie, do którego należy obszar geograficzny

Francja

3. Organ państwa członkowskiego powiadamiający o zmianie standardowej

Ministère de l’agriculture et de la souveraineté alimentaire (Ministerstwo Rolnictwa, Gospodarki Żywnościowej i Leśnictwa)

4. Opis zatwierdzonych zmian

1. Obszar geograficzny

Opis

Zmieniono wyznaczony obszar geograficzny. Obszar geograficzny ChNP „Prés-salés du Mont-Saint-Michel” obejmuje 4 gminy w departamencie kanału La Manche, a mianowicie: Montsenelle, Baupte, Auvers i Méautis.

Wykaz gmin na obszarze geograficznym określonym w specyfikacji produktu zaktualizowano w celu zapewnienia zgodności z oficjalnym kodem geograficznym z 2021 r. zgodnie z wymogami krajowymi.

Zmiana ta ma wpływ na jednolity dokument.

2. Odniesienia dotyczące organów kontrolnych

Opis

Zgodnie z wymogami określonymi przez władze francuskie zmienia się punkt „Odniesienia dotyczące organów kontrolnych”.

Zmiana ta nie ma wpływu na jednolity dokument.

⁽¹⁾ Dz.U. L 179 z 19.6.2014, s. 17.

JEDNOLITY DOKUMENT

„Prés-salés du Mont-Saint-Michel”

Nr UE: PDO-FR-0813-AM01 – 27.2.2023

ChNP (X) ChOG ( )

1. **Nazwa lub nazwy [ChNP lub ChOG]**

„Prés-salés du Mont-Saint-Michel”

2. **Państwo członkowskie lub państwo trzecie**

Francja

3. **Opis produktu rolnego lub środka spożywczego**3.1. *Typ produktu [zgodnie z załącznikiem XI]*

Klasa 1.1. Mięso świeże (i podroby)

3.2. *Opis produktu, do którego odnosi się nazwa podana w pkt 1*

Mięso objęte nazwą pochodzenia „Prés-salés du Mont-Saint-Michel” pochodzi od jagniąt w wieku poniżej 12 miesięcy, a jego właściwości są związane z wypasem zwierząt na słonych bagnach. Jagnięta te pochodzą od tryków następujących ras: „Suffolk”, „Roussin”, „Rouge de l’Ouest”, „Vendéen”, „Cotentin”, „Avranchin”, „Charollais” lub tryków pochodzących od owiec maciorek pochodzących z gospodarstw posiadających zezwolenie na prowadzenie gospodarstwa pasterskiego na słonych bagnach. Samice hodowlane pochodzą od owiec, których chów prowadzony jest w gospodarstwach pasterskich na słonych bagnach, a ich chów przebiega na wyznaczonym obszarze geograficznym.

Tusze posiadają następujące właściwości:

- masa wynosi co najmniej 14 kg,
- profil tusz jest niezbyt zaokrąglony: „profil prostokątny i lekko wklęsły” i „średnio lub dobrze rozwinięte mięśnie” (U, R i O w skali klasyfikacji EUROP),
- klasa otluszczenia: „powleczone lub pokryte tłuszczem” (2 lub 3 w skali klasyfikacji EUROP),
- zarówno zewnętrzna, jak i wewnętrzna warstwa tłuszczu: zwarta, barwy od białej do kremowej, tłuszcz rozmieszczony równomiernie.

Mięso wprowadza się do obrotu schłodzone. Zabrania się wprowadzania do obrotu schłodzonego mięsa rozmrożonego.

3.3. *Pasza (wyłącznie w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego) i surowce (wyłącznie w odniesieniu do produktów przetworzonych)*

Pasza jagniąt i owiec składa się głównie z roślinności występującej na słonych bagnach. Chów jagniąt składa się z następujących po sobie etapów, a mianowicie: okresu po urodzeniu, okresu wypasu na słonych bagnach i ewentualnie końcowego opasu.

W każdym przypadku okres wypasu na słonych bagnach, do którego zalicza się dni, gdy słone bagno jest zatopione przez pływy morskie, stanowi co najmniej połowę okresu życia zwierzęcia.

Zielonka spożywana przez zwierzęta na różnych etapach chowu składa się z pochodzącej z obszaru geograficznego świeżej trawy prosto z pastwiska bądź trawy w postaci siana lub w postaci na wpół zwiędłej, z udziałem masy suchej przekraczającym 50 %, korzeni, bulw i warzyw.

Od dnia 1 czerwca 2013 r. zabrania się podawania kiszonki kukurydzianej.

Pasze pochodzą w 100 % z obszaru geograficznego, a pasze treściwe w 50 % z przedmiotowego obszaru.

W żywieniu owiec dozwolone są jedynie rośliny i uzupełniające mieszanki paszowe pochodzące z produktów innych niż transgeniczne. Żaden produkt pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem produktów mlecznych, nie może wchodzić w skład pożywienia stosowanego w chowie zwierząt oznaczonych nazwą pochodzenia.

- W czasie okresu po urodzeniu, który trwa co najmniej 45 dni od dnia urodzenia i nie dłużej niż 105 dni, pożywienie jagniąt składa się głównie z mleka matki i może być uzupełniane mlekiem w proszku, zielonką i paszą treściwą.

- W czasie okresu wypasu na słonych bagnach, który trwa co najmniej 70 dni, jagnięta przebywają w niezależnych określonych sektorach pastwiska, a kiedy słone bagna są zatapiane przez pływy morskie, zagania się je na działki położone dalej. Zwierzęta odżywiają się głównie (w okresie wypasu dopuszczalne jest podawanie wieczorem maksymalnie 400 g paszy treściwej/dziennie) lub wyłącznie trawą.
- Podczas nieobowiązkowego końcowego okresu opasania (jagniąt żywionych podczas okresu wypasu wyłącznie trawą), który trwa nie więcej niż 30 lub 40 dni w zależności od pory roku, jagniętom podaje się pożywienie złożone z zielonki i paszy treściwej i nie wypasa ich dłużej na słonych bagnach.

W skład pasz treściwych podawanych owcom i jagniętom na różnych etapach chowu zwierząt wchodzi następujące składniki:

- ziarna następujących zbóż, otrzymane z nich produkty lub produkty uboczne: jęczmień, kukurydza, pszenica, pszenżyto, owies,
- ziarna roślin oleistych, otrzymane z nich produkty lub produkty uboczne: makuchy sojowe, słonecznikowe, rzepakowe i lniane, wytloki sojowe,
- rośliny wysokobiałkowe: groch, łubin, bobik,
- bulwy i korzenie, otrzymane z nich produkty lub produkty uboczne: wysłodki buraczane,
- zielonka: lucerna, słoma,
- melasa: melasy z trzciny cukrowej,
- dodatki,
- minerały, witaminy.

3.4. *Poszczególne etapy produkcji, które muszą odbywać się na wyznaczonym obszarze geograficznym*

Narodziny zwierząt, chów i ubój.

3.5. *Szczegółowe zasady dotyczące krojenia, tarcia, pakowania itp. produktu, do którego odnosi się zarejestrowana nazwa*

—

3.6. *Szczegółowe zasady dotyczące etykietowania produktu, do którego odnosi się zarejestrowana nazwa*

Znaki identyfikacyjne i etykiety umieszcza się na tuszach mięsa objętego nazwą pochodzenia „Prés-salés du Mont-Saint-Michel” po zakończeniu okresu chłodzenia; mają one formę oznakowania zawierającego wzmiankę „Prés-salés MSM”, wykonanego kolorowym tuszem niemożliwym do usunięcia, umieszczanego na podstawowych częściach tuszy, a mianowicie na łopatce, żeberkach i udźcu.

Aż do dystrybutora końcowego tusza i pochodzące z niej części mięsa z rozbioru opatrzone są etykietą, na której podane są co najmniej:

- nazwa pochodzenia,
- oznaczenie „AOP” (ChNP) lub wzmianka „appellation d’origine protégée” (chroniona nazwa pochodzenia),
- symbol ChNP Unii Europejskiej,
- nazwisko hodowcy,
- numer gospodarstwa,
- krajowy numer identyfikacyjny jagnięcia,
- data uboju,
- miejsce i numer uboju,
- wzmianka „le temps de maturation sur os entre les dates d’abattage des agneaux et de la vente au détail au consommateur final est de 4 jours pleins au minimum” (czas dojrzewania nieodkostnionego mięsa między datą uboju jagniąt a datą sprzedaży detalicznej konsumentowi końcowemu wynosi co najmniej 4 pełne dni).

4. **Zwięźle określenie obszaru geograficznego**

Obszar geograficzny, na którym jagnięta się rodzą, są hodowane i poddawane ubojowi, obejmuje następujące 26 kantony, z których 14 stanowi część obszaru departamentów la Manche i l’Ille et Vilaine:

W departamencie la Manche:

Wszystkie gminy kantonów Bréhal, Bricquebec-en-Cotentin, Cherbourg-en-Cotentin (1, 2, 3, 4, 5), Granville, La Hague, Les Pieux, Pontorson.

W kantonie Agon-Coutainville gminy Agon-Coutainville, Blainville-sur-Mer, Geffosses, Gouville-sur-Mer, Muneville-le-Bingard, Saint-Malo-de-la-Lande, Saint-Sauveur-Villages (wyłącznie terytorium delegowanych gmin Ancteville i La Ronde-Hague).

W kantonie Carentan-les-Marais gminy Auvers, Baupte, Méautis i Picauville (wyłącznie terytorium gminy delegowanej Les Moitiers-en-Bauptois).

W kantonie Isigny-le-Buat wyłącznie gminy Avranches, La Godefroy, Saint-Brice, Saint-Loup, Saint-Senier-sous-Avranches, Isigny-le-Buat, Tirepied-sur-Sée (wyłącznie terytorium gminy La Gohannière).

W kantonie Quetteville-sur-Sienne gminy Annoville, Hauteville-sur-Mer, Lingreville, Montmartin-sur-Mer, Quetteville-sur-Sienne (wyłącznie terytorium gmin delegowanych Contrières, Hérenguerville, Hyenville, Quetteville-sur-Sienne i Trelly).

W kantonie Valognes gminy Brix, Huberville, Lieusaint, Montaigu-la-Brisette, Saint-Joseph, Saussemesnil, Tamerville, Valognes i Yvetot-Bocage.

W kantonie Villedieu-les-Poêles-Rouffigny wyłącznie gmina Le Tanu.

Gminy kantonu Avranches z wyjątkiem gminy delegowanej Braffais w gminie Le Parc.

Gminy kantonu Coutances z wyjątkiem gmin Camprond i Monthuchon.

Gminy kantonu Créances z wyjątkiem gminy Le Plessis-Lastel.

Gminy kantonu Saint-Hilaire-du-Harcouët z wyjątkiem gmin Savigny-le-Vieux i Buais-Les-Monts.

W departamencie Ille-et-Vilaine:

Wszystkie gminy kantonu Fougères-2.

W kantonie Vitré gminy Balazé, Châtillon-en-Vendelais, Montautour, Princé, Saint-M'Hervé i Vitré.

Gminy kantonu Dol-de-Bretagne, z wyjątkiem gmin Châteauneuf-d'Ille-et-Vilaine, Lillemer, Miniac-Morvan, Plerguer, Saint-Guinoux, Saint-Père-Marc-en-Poulet, Saint-Suliac, Le Tronchet i La Ville-ès-Nonais.

Gminy kantonu Fougères-1 z wyjątkiem Livré-sur-Changeon.

Gminy kantonu Val-Couesnon z wyjątkiem gmin Aubigné, Feins, Mouazé i Montreuil-sur-Ille.

5. Związek z obszarem geograficznym

Obszar geograficzny położony jest wokół zatoki bretońsko-normandzkiej i obejmuje nadbrzeżne części departamentów la Manche i l'Ille-et-Vilaine. Wyróżnia go wielkość strefy przybrzeżnej i silny wpływ morza i oceanu na jego klimat. Najważniejszy element tego obszaru geograficznego stanowią łąki, regularnie zalewane przez pływy morskie, zwane słonymi bagnami lub herbus, z których pochodzi większość pożywienia zwierząt. Te słone bagna zajmują górną część strefy międzyzplywowej. Powstały one lokalnie w głębi zatoki Mont-Saint-Michel oraz ujść rzek zachodniej części departamentu Cotentin, na obszarach, na których odkłada się drobny materiał osadowy, i które nie są narażone na działanie sztormów i silnych prądów morskich. Podłoże słonych bagien stanowi namuł, złożony z mułu i bardzo drobnego piasku, bogatego w wapń. Przestrzenie tych łąk są poprzecinane głębokimi kanałami, które dzielą się na mniejsze odnogi, tworząc bardzo gęstą sieć dzielącą słone bagna na mozaikę oddzielnych poletek i stanowiącą naturalną przeszkodę w przemieszczaniu się owiec.

Roślinność dostosowana do zasolonej gleby i zatapiania składa się z roślin zwanych słonolubnymi. Wiele spośród nich, jak np. *mannica* (*Puccinellia maritima*), świbka morska (*Triglochin maritima*) lub *Halimione portulacoides* – w szczególności przymarzniała, jest bardzo apetycznych, dzięki czemu stanowią podstawę pożywienia jagniąt objętych nazwą „Prés-salés du Mont-Saint-Michel”.

Produkcja jagniąt w zatoce Mont-Saint-Michel jest udokumentowana od X wieku; zajmowali się nią mnisi, którzy posiadali prawo wypasu, tzw. *brebiage*. Z tego samego okresu pochodzi wzmianka o produkcji owiec w regionie niewielkich zatok Cotentin w karcie założycielskiej opactwa w Lessay, dotycząca darowizny dwóch owczarni na rzecz opactwa; nieco później, a mianowicie w 1181 r., dwie trzecie dziesięciny pobieranej przez to opactwo miało postać owczej wełny (Karta Henryka II Andegawskiego).

Do pierwszej połowy XX wieku, z wyjątkiem obszaru polderów Mont-Saint-Michel, gdzie pasterze wypasają na słonych bagnach stosunkowo liczne stada, barany prowadzi się w grupach liczących od 2 do 4 sztuk, związane razem. Do drugiej połowy XX wieku zaczęły powstawać bardziej wyspecjalizowane gospodarstwa, dysponujące owczarniami.

Aby sprostać warunkom fizycznym panującym w tym środowisku, hodowcy od zawsze wybierali reproduktorów z uwzględnieniem specyficznych cech, u samic poszukując doskonałych cech matecznych, selekcionując zwierzęta na podstawie ich zdolności do poruszania się na niestabilnym podłożu i biologicznego rytmu wzrostu zgodnego z okresem wegetacyjnym roślinności słonych bagien. Zarówno pochodzące ze stada samice, jak i kupowane na zewnątrz samce należą do ras dobrze przystosowanych do warunków życia na słonych bagnach; ich przyrost mięśni jest stosunkowo powolny.

Chów jagniąt na słonych bagnach rozpowszechnił się m.in. dzięki powstaniu owczarni i wykorzystywaniu łąk położonych na obszarach lądowych w pobliżu nadmorskich bagien. Są one niezbędne do zapewnienia zwierzętom schronienia podczas porodu oraz w czasie, gdy nadmorskie łąki są zatopiane przez fale pływowe.

Ze względu na duże rozbieżności tempa wzrostu osobników wchodzących w skład stada oraz kaprysy pogody hodowcy opracowali metody podawania suplementów diety dostosowane do warunków lokalnych. W przypadkach, gdy zagrody zwierząt są położone blisko brzegu morza, dodatkową paszę można podawać wieczorem, po wypasie. Natomiast w przypadkach, gdy są one oddalone, hodowcy nie mają innej możliwości niż stosowanie końcowego opasania przed ubojem. Stosowane produkty żywnościowe pochodzą w większości z obszaru geograficznego, niemniej część z nich – w szczególności związki azotowe – może pochodzić spoza obszaru.

Dzięki utrzymywanym na szczeblu lokalnym relacjom między hodowcami, rzeźnikami i dokonującymi uboju w ten szczególny chów zaangażowana jest stała grupa pobliskich rzeźni, które nadal stosują tradycyjne sposoby uboju i kultury związane z nim umiejętności. Szczególne umiejętności w zakresie uboju dotyczą zwłaszcza faktu, że krótki czas między przywozem do rzeźni a samym ubojem zwierzęta spędzają w komfortowych warunkach, a także faktu, że uboju, rozbioru i patroszenia dokonuje się ze szczególną starannością, co umożliwia zachowanie tłuszczu na powierzchni oraz zapobiega jakimkolwiek zabrudzeniu tuszy. Warunki chłodzenia i dojrzewania również są ściśle określone. Po zakończeniu tych etapów oceniana jest zgodność tusz ze specyfikacją nazwy pochodzenia, w szczególności na podstawie jakości tłuszczu i wyglądu tusz.

Tusze cechują się równomiernie rozmieszczonym, zbitym i białym tłuszczem. Są powleczone lub pokryte tłuszczem, ich profil jest niezbyt zaokrąglony, a udźce stosunkowo wydłużone. Mięso wyróżnia się barwą intensywną i różową, długimi włóknami oraz obecnością tłuszczu wewnątrz mięśni. Po ugotowaniu przy przeżuwanie mięso przez długi czas zachowuje znaczną soczystość, a jego intensywny smak i aromat długo utrzymują się w ustach, przy czym nie ma ono posmaku tłuszczu z wełny.

Specyfika tego mięsa jest uznana od dawna, o czym świadczy wypowiedź Pierre'a Thomasa du Fosse, uczonego i pisarza z Rouen, który gościł w Pontorson latem 1691 r.: „Nadmorska trawa jest niczym macierzanka – daje baraniec tak doskonały smak, że nie dorównują jej nawet kuropatwy i bazanty.”.

Tę odwieczną renomę potwierdził niedawno wyrok sądu apelacyjnego w Caen z dnia 24 stycznia 1986 r., w którym zapisano, że owce wypasane okresowo na łąkach okresowo zalewanych falami morza nazywa się tradycyjnie owcami ze słonych bagien oraz że wyjątkowa jakość mięsa wypasanych w ten sposób zwierząt jest powszechnie uznana.

Związek między właściwościami mięsa „Prés-salés du Mont-Saint-Michel” a obszarem jego produkcji wynika ze spożycia przez zwierzęta szczególnej roślinności słonych bagien oraz faktu, że aby zapewnić sobie pożywienie, owce są zmuszone do znacznej aktywności fizycznej. Znaczenie aktywności fizycznej dla związku z obszarem produkcji jest wyjątkowo duże na słonych bagnach zatoki Mont-Saint-Michel, gdzie zwierzęta mogą przemierzać duże odległości, jest ono jednak ważne również w okolicach małych zatok Cotentin, nawet jeśli tamtejsze łąki są mniej rozległe. Wartość odżywcza roślinności słonych bagien jest stosunkowo niewielka, a trawa, którą żywią się owce, jest rzadka, więc aby zdobyć odpowiednią ilość pożywienia, zwierzęta muszą dużo się przemieszczać. W związku z tym ich tusze są niezbyt zaokrąglone, a barwa mięsa intensywna. Opisane właściwości mięsa wzmacniają dodatkowo inne warunki panujące w tym środowisku:

Opisane właściwości mięsa wzmacniają dodatkowo inne warunki panujące w tym środowisku: niestabilne podłoże przeciętane siecią głębokich kanałów i narażenie na niesprzyjające warunki pogodowe. Ze względu na ostry klimat często nie można wypasać na słonych bagnach zbyt młodych zwierząt, później natomiast muszą one przebywać na ich terenie wystarczająco długo, aby ich mięso nabrało właściwości związanych ze szczególnym pożywieniem.

W wyniku opisanych warunków chowu zwierząt, oprócz niezbyt zaokrąglonych kształtów, charakteryzują się one zbitym i niezbyt obfitym tłuszczem oraz szczególnym smakiem, pozbawionym posmaku tłuszczu z wełny.

Właściwości te są zachowane dzięki ubojowi zwierząt w pobliżu miejsca chowu. Bliskie położenie oznacza ograniczony czas transportu, co pozwala na zminimalizowanie związanego z nim stresu, który mógłby niekorzystnie wpływać na mięso, a tym samym umożliwia zachowanie cech organoleptycznych osiągniętych w hodowlach. Omawiany sposób chowu pozwolił ponadto rozwinąć i zachować w rzeźniach na przedmiotowym obszarze geograficznym szczególne umiejętności związane z przestrzeganiem zasad dotyczących jakości przedmiotowego surowca, takie jak zachowywanie tłuszczu powierzchniowego oraz zakaz mycia, ułatwiające prowadzenie kontroli zgodności tusz ze specyfikacją.

Doskonałe walory smakowe „Prés-salés du Mont-Saint-Michel”, uznane przez smakoszy, sprawiły, że od ponad wieku to popularne mięso osiąga ceny sprzedaży o od 50 % do 100 % wyższe od zwykłej jagnięciny.

Odesłanie do publikacji specyfikacji produktu

https://www.legifrance.gouv.fr/download/pdf?id=yUNSnznfq_FUS9VY3CTgn4PCIFRafx3LLguySD-i24w=

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)